

**Товариство з обмеженою відповідальністю
«ЕСТР»**

04112, Україна, м. Київ, вул. Івана Гонти, будинок 3А, оф. 509
код ЄДРПОУ 41068605; р/р UA703206490000026005052727663 в ПАТ КБ "Приват Банк", МФО 320649;
тел. 0969575873
e-mail: estr.earth@gmail.com

**Стратегія розвитку Нетішинської
міської територіальної громади
на період до 2027 року
Звіт про стратегічну екологічну оцінку**

Замовник: Нетішинська міська територіальна громада
Договір: 586-СЕО/24/71 від 11.07.2024 р.

Директор

О. Костельна

Київ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1. Методологія СЕО	4
Розділ 2. Зміст та основні цілі документа державного планування (ДДП) – Стратегії розвитку Нетішинської міської громади на період до 2027 року, його зв’язок з іншими ДДП.....	8
2.1. Стратегічне планування у Нетішинській міській територіальній громаді	8
2.2. Стратегічні, оперативні цілі та завдання розвитку територіальної громади... 9	9
2.3. Зв’язок Стратегії з міжнародними, національними і регіональними екологічними програмами.....	11
Розділ 3. Оцінка екологічної ситуації в Нетішинській міській територіальній громаді	13
3.1. Ключові екологічні проблеми Нетішинської територіальної громади.....	13
3.2. SWOT-аналіз екологічної ситуації в Нетішинській МТГ	21
3.3. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров’я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.	22
Розділ 4. Аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям	78
Розділ 5. Оцінка впливу Стратегії на довкілля.....	82
5.1. Можливі чинники змін антропогенного та природного характеру	82
5.2. Ймовірний екологічний вплив Стратегії на складові довкілля.	83
Розділ 6. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання Стратегії розвитку Нетішинської МТГ	90
6.1. Пропозиції щодо зобов’язань із запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання Стратегії розвитку Нетішинської МТГ.	90
6.2. Обґрунтування вибору альтернатив виконання окремих завдань ДДП.....	92
Розділ 7. Організація моніторингу фактичного впливу Стратегії на довкілля і здоров’я населення	93
Розділ 8. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров’я населення.....	105
Розділ 9. Висновки	105
ДОДАТКИ	107

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття рішень щодо соціально-економічного розвитку країн, регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка (далі СЕО) – це інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи. Метою СЕО є забезпечення високого рівня охорони довкілля та сприяння інтеграції екологічних факторів у підготовку планів і програм для забезпечення збалансованого (сталого) розвитку.

В Україні створені передумови для імплементації процесу СЕО, пов'язані з розвитком стратегічного планування та національної практики застосування екологічної оцінки.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є Протокол про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція ЕСПО), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Засади екологічної політики України визначені Законом України «Про основні засади (Стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» (ухвалено Верховною Радою України 21 грудня 2010 року). В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії. Зокрема, одним з показників цілі 4 Стратегії «Інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління».

У 2012 році Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України (від 17.12.2012 р. № 659) затверджено «Базовий план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу (Базовий план апроксимації)». Зокрема, відповідно до цього плану потрібно привести нормативно-правову базу України у відповідність до вимог «Директиви 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

21 лютого 2017 р. у Верховній Раді України було зареєстровано нову редакцію законопроекту «Про стратегічну екологічну оцінку» (реєстраційний № 6106). Метою законопроекту є встановлення сфери застосування та порядку здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування на довкілля. Законопроект, розроблений на виконання пункту 239 плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, спрямований на імплементацію Директиви 2001/42/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку наслідків окремих планів та програм для довкілля.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» був ухвалений Верховною Радою України 20 березня 2018 року та 10 квітня 2018 року підписаний Президентом України. Даний Закон вступив в дію з 12 жовтня 2018 року.

Закон встановлює в Україні механізм стратегічної екологічної оцінки, який діє в країнах Європейського Союзу та передбачає, що всі важливі документи, повинні, у першу чергу,

проходити стратегічну екологічну оцінку з урахуванням необхідних імовірних ризиків тих чи інших дій для довкілля.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Звіт про стратегічну екологічну оцінку до проекту документу державного планування – Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року, виконаний ТОВ «ЕСТР» згідно з рішенням тридцять п'ятої (позачергової) сесії Нетішинської міської ради VIII скликання від 03 травня 2023 року № 35/1770.

Розділ 1. Методологія СЕО

Нормативно-правова база проведення СЕО в Україні

Слід зазначити, що упродовж останнього десятиріччя СЕО застосовується у багатьох країнах світу. З 2001 р. Стратегічна екологічна оцінка стала обов'язковою для держав-членів Європейського Союзу. Застосування СЕО в ЄС регулюється «Директивою 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів та програм на навколишнє середовище».

Основні положення Директиви 2001/42/ЄС стали основою для підготовки Протоколу про стратегічну екологічну оцінку (Протокол про СЕО) до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Конвенція Еспо). Протокол про СЕО забезпечив розвиток СЕО у порівнянні з Директивою 2001/42/ЄС. Зокрема, він додав оцінку законодавчих актів, приділив значну увагу впливу на здоров'я населення та процедурі участі громадськості й консультацій із заінтересованими сторонами. Протокол про СЕО був ратифікований Верховною Радою України 01.07.2015 р. (№562-VIII) Станом на жовтень 2014 р. Сторонами протоколу були 26 країн регіону Європейської комісії ООН.

До прийняття Закону «Про стратегічну екологічну оцінку» в Україні оцінка впливу господарської діяльності на довкілля забезпечувалась двома інструментами: оцінкою впливу на навколишнє середовище (ОВНС) та державною екологічною експертизою.

Проведення екологічної експертизи та ОВНС регулювалося Законами України «Про охорону навколишнього природного середовища» (1991), «Про екологічну експертизу» (1995), «Про ратифікацію Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті» (1999) та Державними будівельними нормами України ДБН А.2.2-1-2003 «Склад і зміст матеріалів оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС) при проектуванні і будівництві підприємств, будинків і споруд» (2004).

Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 р.» №2697-VIII від 28.02.2019 р. визначив засади нової екологічної політики України як частини реформ, що впроваджуються в процесі асоціації з ЄС. В цьому законі СЕО згадується в основних принципах національної екологічної політики, інструментах реалізації національної екологічної політики та показниках ефективності Стратегії.

Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» ухвалений 20 березня 2018 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, №16, ст. 138) є основою для проведення стратегічної екологічної оцінки (СЕО) стратегії розвитку Немовицької громади.

Законом визначено повноваження суб'єктів стратегічної екологічної оцінки, порядок проведення такої оцінки, транскордонні консультації та інформування про затвердження документа державного планування та моніторинг його виконання.

1.1.Методологія проведення СЕО

Розробка СЕО проводилась згідно Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Запропонована методологія проведення СЕО Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року, як і методологія розроблення самої Стратегії, складається з шести етапів:

Етап 1. Підготовчий

1.1. Ухвалення рішення про проведення СЕО. На даний момент в Україні не визначена законодавча процедура проведення СЕО. Тому рішення щодо проведення СЕО може бути прийнято міським головою чи міською радою.

1.2. Створення Робочої групи з СЕО та забезпечення її постійної взаємодії з усіма розробниками Стратегії. Робоча група формується з представників органів влади та місцевого самоврядування, експертів з охорони довкілля, науковців, представників громадськості та інших зацікавлених сторін. Робочій групі має бути забезпечений вільний доступ до інформації та можливість надавати коментарі й рекомендації розробникам стратегії.

1.3. Визначення кола органів влади, які братимуть участь у консультаціях. СЕО передбачає необхідність проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я, яким має бути надана можливість прокоментувати проект стратегії та екологічний звіт.

1.4. Визначення кола зацікавлених сторін і необхідного ступеня залучення громадськості до консультацій та участі. Успішна й ефективна участь громадськості є важливою для успіху СЕО. Відповідно до Протоколу про СЕО громадськості мають бути надані можливості для участі в СЕО. Проект стратегії та екологічний звіт мають бути своєчасно доведені до відома громадськості. Зацікавленій громадськості повинна бути надана можливість висловити свою думку щодо проекту стратегії, плану або програми, а також щодо екологічного звіту. До громадськості в процесі СЕО слід звертатися якомога раніше, а в ідеалі – на момент формування Робочої групи з СЕО. Участь громадськості на цьому ранньому етапі буде свідчити про суспільний інтерес до СЕО, підвищить прозорість процесу СЕО, забезпечить можливість виявлення потенційного конфлікту цінностей різних соціальних груп, а також гарантуватиме, що важливі для громадськості питання будуть розглянуті під час визначення сфери охоплення СЕО. В процесі визначення кола зацікавлених сторін слід звернути увагу на соціальні групи, які потенційно можуть постраждати від погіршення стану довкілля, і на тих, для кого збереження довкілля є одним з основних видів діяльності (науковці, представники громадських екологічних організацій, освітяни).

1.5. Інформування громадськості. Вимоги щодо інформування громадськості сформульовані в ст. 5 «Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля» (Орхуська конвенція). Інформування громадськості є важливою складовою на усіх етапах СЕО. На підготовчому етапі необхідно проінформувати про початок процесу СЕО та формування Робочої групи з СЕО.

Етап 2. Визначення сфери охоплення СЕО

2.1. Визначення ключових екологічних проблем. Огляд екологічних проблем необхідний для того, щоб допомогти зосередити СЕО на тих складових довкілля, які є важливими для міської громади. Наступні питання можуть допомогти у визначенні пріоритетності екологічних проблем: 1) Які проблеми є найдавнішими та найбільш значущими в міській громаді? 2) Які зміни відбуваються в довкіллі? 3) Якою є історія та

витоки цих проблем? Група з СЕО має визначити головні екологічні проблеми міської громади на основі наявних аналітичних матеріалів. Рейтинг цих проблем може бути визначений шляхом експертного опитування членів Робочої групи з СЕО, а також більш широкого соціологічного опитування.

2.2. Визначення просторових і часових меж оцінки. Просторовий масштаб оцінки має охоплювати природні, соціально-економічні та культурні ресурси та взаємозв'язки між ними, а також практику землекористування, на яку може потенційно вплинути будь-який з розроблених альтернативних сценаріїв.

2.3. Проведення консультацій з природоохоронними органами та органами охорони здоров'я щодо того, яка інформація має бути включена до екологічного звіту.

Етап 3. Оцінка екологічної ситуації на території міської громади

3.1. Збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників. Необхідно визначити складові довкілля (як екологічні, так і соціально-культурні), на яких буде зосереджено увагу СЕО. Важливо визначити ключові показники, які характеризують стан складових довкілля (наприклад, показники якості води, показники стану здоров'я населення тощо). Ці показники дадуть можливість особам, котрі приймають рішення, оцінити зміни у довкіллі, зосередивши увагу на тих параметрах, які реагуватимуть на зміни і створюватимуть зворотний зв'язок, а також на тих параметрах, моніторинг яких буде ефективним. Зібрана інформація дасть можливість оцінити поточний стан довкілля.

3.2. Проведення SWOT-аналізу з точки зору екологічної ситуації. SWOT-аналіз дає можливість виявити сильні і слабкі сторони екологічної ситуації в міській громаді, а також можливості й загрози, які впливатимуть на екологічну ситуацію. Виявлення загроз сприятиме оцінці їхнього впливу на довкілля, а визначення можливостей сприятиме пошуку шляхів зменшення впливу планованої діяльності на довкілля.

3.3. Проведення аналізу трендів стану довкілля. Якісна оцінка екологічних проблем розвитку міської громади в минулому (з наголосом на головні тенденції та очікувані проблеми) є основою для початку розроблення документації з СЕО. В багатьох випадках 50% і більше загального часу на проведення СЕО витрачається саме на визначення базового рівня стану довкілля. Разом з тим, такий аналіз дозволяє оцінити альтернативи пропонованій стратегії розвитку міської громади, обумовлені об'єктивними тенденціями зміни стану довкілля.

Етап 4. Проведення СЕО (оцінка запропонованих заходів щодо впливу на довкілля та відповідність регіональним екологічним цілям)

4.1. Оцінка ступеню врахування регіональних екологічних цілей в стратегічних і оперативних цілях Стратегії. Група з СЕО оцінює ступінь врахування природоохоронних регіональних цілей в рамках пропонованої стратегії розвитку. Для цього використовуються екологічне законодавство, регіональні стратегічні документи та екологічні програми.

4.2. Проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей. Результати оцінки ступеню врахування регіональних екологічних цілей слід обговорити з громадськістю для того, щоб зібрати зауваження та пропозиції і врахувати їх в документації з СЕО.

4.3. Визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру. Чинники змін у міській громаді можуть бути антропогенними або природними. До чинників змін відносять також регіональну політику та управлінські дії. Зміни екологічної ситуації в міській громаді часто обумовлені синергетичною взаємодією економічних, адміністративних, демографічних і соціально-культурних чинників, а також рівнем розвитку промисловості, сільського господарства, науки і технологій.

Чинниками змін можуть бути розширення або скорочення певних галузей економіки (гірничодобувна промисловість, енергетика, сільське господарство, переробна промисловість, лісове господарство тощо);

зміна моделей міського та сільського розвитку;

розширення або звуження взаємодії між органами державної влади, органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадськими організаціями;

зміни чисельності населення в міській громаді; зміни у практиці землекористування тощо.

Важливо також виокремити чинники локального рівня і чинники, пов'язані з регіональними, національними та глобальними впливами. Чинники більш високого рівня часто пов'язані з національною політикою та міжнародними угодами, спрямованими, наприклад, на збалансований розвиток, збереження біорізноманіття, протидію зміні клімату.

4.4. Проведення оцінки впливу Стратегії на складові довкілля та на стан здоров'я й добробут населення. У випадку, коли у Стратегії передбачаються конкретні заходи і проекти, що мають територіальну прив'язку, група з СЕО оцінює вплив пропонованих заходів на складові довкілля (вплив на атмосферне повітря, воду, ґрунти, природні ресурси, флору і фауну), а також на стан здоров'я та добробут населення (небезпека для здоров'я населення, соціально-економічні наслідки, поведження з відходами, транспорт, розвиток інфраструктури, естетичні характеристики території, використання ландшафтів для рекреаційних цілей тощо). У випадку, коли неможливо чітко визначити територіальну прив'язку конкретних заходів і проектів, оцінка впливів стратегії ґрунтується на експертній оцінці членів робочої групи з СЕО. Для оцінки впливу можуть бути використані контрольні переліки, а також матриці взаємодій, конфліктів і синергізмів. При цьому оцінюються прямі, непрямі, другорядні, сукупні, синергетичні, короткотермінові, тимчасові та довготривалі впливи.

Етап 5. Розроблення документації з СЕО та передача на затвердження

5.1. Підготовка екологічного звіту та рекомендацій щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації Стратегії. Усі етапи проведення СЕО мають знайти своє відображення в екологічному звіті. На основі проведеного аналізу група з СЕО готує рекомендації щодо запобігання, скорочення або пом'якшення потенційних негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення, які можуть бути результатом реалізації Стратегії. Під час розроблення стратегій розвитку міських громад досить рідко розглядаються альтернативні стратегії. Частіше використовується більш гнучкий підхід, що передбачає аналіз різноманітних сценаріїв в межах стратегії, який дозволяє розглядати різноманітні сценарії розвитку в усій їх багатоманітності. Тому на основі запропонованих рекомендацій можна розробити один або кілька альтернативних сценаріїв реалізації Стратегії.

5.2. Обговорення документації, збір і врахування пропозицій зацікавлених органів влади та громадськості. Обговорення документації з СЕО є суттєвою складовою СЕО, оскільки це дозволяє не лише ознайомити громадськість з результатами СЕО, а й зібрати пропозиції зацікавлених органів влади та громадськості до Стратегії. Зацікавлені органи влади можуть оцінити правильність організації процесу СЕО та оцінити якість документації з СЕО.

5.3. Розроблення остаточного проекту документації з СЕО та передача в міську раду для розгляду та ухвалення. Група з СЕО забезпечує врахування в екологічному звіті рекомендацій зацікавлених органів влади та громадськості (громадських організацій). Невраховані рекомендації також мають бути відображені в документації з СЕО з поясненням

причин неврахування. Екологічний звіт, розроблений в процесі СЕО, передається органам влади для розгляду та ухвалення. Загалом, рекомендації СЕО мають бути максимально враховані в кінцевому варіанті Стратегії. Розробники Стратегії мають зазначити, які рекомендації були враховані, а які – ні і чому.

5.4. Забезпечення доступу громадськості до розробленої документації. Розроблена документація з СЕО має розміщуватися на веб-сайті міської ради поряд із затвердженою стратегією розвитку міської громади.

Етап 6. Моніторинг фактичного впливу впровадження Стратегії на довкілля

6.1. Створення системи моніторингу та оцінки впливу Стратегії на довкілля. Документація з СЕО має містити пропозиції щодо організації системи моніторингу впливу впровадження Стратегії на довкілля. Ця система має враховувати той факт, що планування розвитку - це поступовий процес, який залежить від розроблення та схвалення Стратегії, відбору проєктів і програм з її реалізації, моніторингу фактичного впливу та запуску нового циклу планування. СЕО має бути складовою частиною усіх цих етапів планування. У зв'язку з цим, хід реалізації Стратегії необхідно контролювати з врахуванням:

1) показників, які характеризують виконання природоохоронних заходів під час реалізації Стратегії;

2) результатів ОВНС окремих проєктів, які виконуватимуться в рамках Стратегії. Результати такого моніторингу необхідно буде враховувати під час оновлення Стратегії або підготовки нових стратегічних документів.

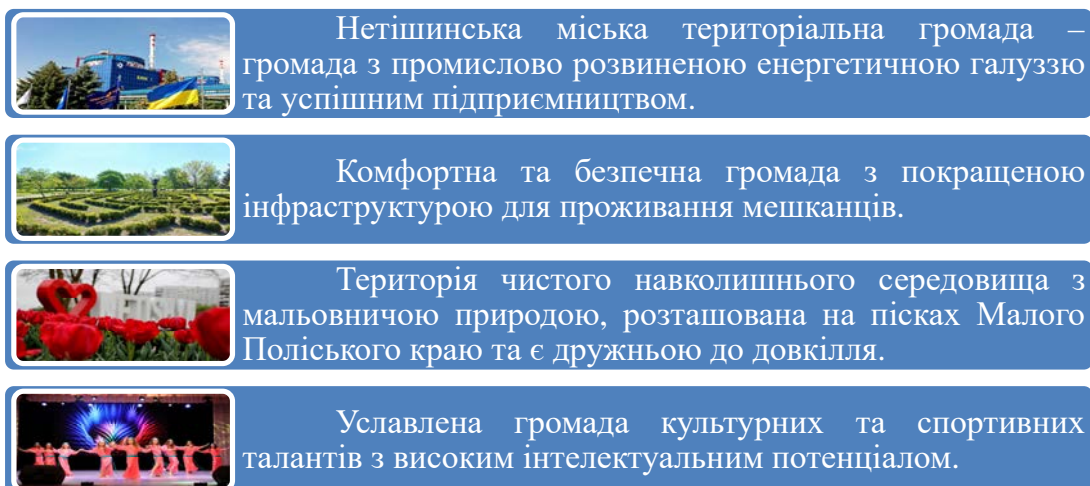
6.2. Утворення робочого органу з моніторингу впливу Стратегії на довкілля. Для моніторингу впливу Стратегії на довкілля має бути створений робочий орган. Цей орган може функціонувати у складі робочої групи з моніторингу стратегії. До його складу можуть увійти члени робочої групи з СЕО, а також представники громадськості. Робочий орган з моніторингу має забезпечити доступ громадськості та органів влади до результатів моніторингу.

Розділ 2. Зміст та основні цілі документа державного планування (ДДП) – Стратегії розвитку Нетішинської міської громади на період до 2027 року, його зв'язок з іншими ДДП

2.1. Стратегічне планування у Нетішинській міській територіальній громаді

Стратегія виступає основним документом для реалізації соціально-економічного розвитку громади та визначає напрямок її розвитку, служить базою для розробки проєктів та програм. Основним завданням цього документу є досягнення довгострокових цілей розвитку громади. Саме стратегічне бачення відображає те, куди громада має прийти в результаті реалізації стратегії свого розвитку. З урахуванням результатів проведеного соціально-економічного аналізу, оцінки наявних переваг, можливих ризиків і загроз сформульовано стратегічне бачення, а саме:

2.2. Стратегічні, оперативні цілі та завдання розвитку територіальної громади

Базуючись на результатах соціально-економічного аналізу, SWOT – аналізу та аналізу взаємозв'язків факторів SWOT, учасниками робочої групи з розробки Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року, як базову для подальшого моделювання ситуації в громаді, було обрано конкурентну стратегію з використанням елементів наступальної.

Вони передбачають формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою зовнішніх факторів при використанні сильних сторін.

Бажаний вектор розвитку, що має привести громаду до стратегічного бачення, складається з низки стратегічних напрямів (цілей) розвитку. В якості головних сфер зосередження зусиль на розвиток Нетішинської міської територіальної громади до 2027 року було обрано 3 стратегічні цілі:

Стратегічна ціль 1. Посилення конкурентноспроможності громади

Стратегічна ціль 2. Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля

Стратегічна ціль 3. Розвиток людського капіталу

Стратегічні, оперативні цілі та завдання розвитку Нетішинської міської громади

Оперативні цілі	Завдання
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. Посилення конкурентноспроможності громади	
1.1 Розбудова енергетичної галузі громади	1.1.1 Збільшення виробництва електроенергії за рахунок добування енергоблоків філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»
	1.1.2 Підвищення безпеки енергоблоків
	1.1.3 Створення комплексу з переробки радіоактивних відходів філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»
1.2 Підтримка малого і середнього підприємництва	1.2.1 Стимулювання розвитку МСП шляхом фінансової підтримки за рахунок місцевого бюджету
	1.2.2 Забезпечення сталого партнерства між представниками влади і бізнесу
	1.2.3 Розвиток підприємницького потенціалу та налагодження ефективної системи консультативної допомоги суб'єктам господарювання
	1.2.4 Стимулювання розвитку підприємницької ініціативи серед ветеранів війни та членів їх сімей
1.3 Покращення інвестиційної діяльності	1.3.1 Формування позитивного іміджу громади в контексті атомної

	енергетики дружньої до довкілля
	1.3.2 Розповсюдження інформації про інвестиційні можливості громади та вільні виробничі площі, приміщення, земельні ділянки
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля	
2.1 Удосконалення системи надання освітніх послуг	2.1.1 Забезпечення рівних умов доступності населення для здобуття якісної повної загальної середньої освіти
	2.1.2 Розвиток дошкільної освіти
	2.1.3 Забезпечення інтелектуального і творчого розвитку дітей у закладах позашкільної освіти
2.2 Покращення системи надання медичних послуг	2.2.1 Проведення заходів щодо запобігання захворювань, збереження здоров'я та профілактики виникнення соціально-негативних явищ
	2.2.2 Модернізація та покращення закладів охорони здоров'я
	2.2.3 Розвиток реабілітаційних послуг
	2.2.4 Сприяння у наданні високоспеціалізованої кардіологічної допомоги
2.3 Розширення можливостей для задоволення культурних та спортивних потреб, підтримка активного дозвілля	2.3.1 Покращення умов для належного функціонування базової мережі закладів культури
	2.3.2 Організація та проведення культурно-мистецьких та просвітницьких заходів
	2.3.3 Збереження та розвиток музейного фонду
	2.3.4 Популяризація розвитку фізичної культури та спорту
2.4 Зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження	2.4.1 Впровадження роздільного збирання компонентів твердих побутових відходів на території громади
	2.4.2 Сприяння розвитку екологічної культури
	2.4.3 Впровадження та реалізація плану дій сталого енергетичного розвитку
2.5 Покращення комунальної інфраструктури	2.5.1 Забезпечення населення питною водою належної якості
	2.5.2 Розвиток та модернізація мереж теплопостачання, гарячого водопостачання та водовідведення
	2.5.3 Розвиток вулично-дорожньої мережі
2.6 Посилення громадської безпеки та цивільного захисту	2.6.1 Організація та проведення практичних заходів щодо безпеки і захисту мешканців
	2.6.2 Покращення фонду захисних споруд цивільного захисту
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. Розвиток людського капіталу	
3.1 Удосконалення управління місцевого розвитку	3.1.1 Сприяння активній участі громадськості у прийнятті рішень стосовно місцевого розвитку, забезпечення відкритості та прозорості у процесі управління
	3.1.2 Підвищення системи підготовки та кваліфікації фахівців місцевих органів виконавчої влади
	3.1.3 Цифровізація публічних послуг
3.2 Підвищення соціальної активності та соціального значення мешканців громади	3.2.1 Підтримка волонтерського руху
	3.2.2 Підтримка громадських об'єднань та ініціатив.
	3.2.3 Посилення соціального захисту і підтримки громадян та сімей вразливих верст населення
	3.2.4 Створення безбар'єрного простору
3.3 Створення сприятливих умов для розвитку трудового потенціалу	3.3.1 Співпраця між роботодавцями, центром зайнятості, професійно-технічним навчальним закладом та підприємствами для забезпечення ринку праці кваліфікованими кадрами
	3.3.2 Сприяння самозайнятості, профорієнтації, розвиток лідерських та підприємницьких навичок

2.3. Зв'язок Стратегії з міжнародними, національними і регіональними екологічними програмами

Стратегія розроблена відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» №280/97-ВР, пункту 6 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» №2389-ІХ, Закону України «Про засади державної регіональної політики» №156-VIII, Закону України «Про Генеральну схему планування території України» №3059-III, Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» №303.

При розробці Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади враховано потребу відповідності стратегічних, операційних цілей та завдань Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року, а також Стратегії розвитку Хмельницької області до 2027 року.

Стратегія розвитку територіальної громади покликана об'єднати зусилля усіх зацікавлених сторін – місцевих мешканців, бізнесових структур, влади, громадських активістів – задля забезпечення місцевого економічного та соціального поступу через використання стратегічних переваг громади. Стратегічні цілі Стратегії: 1) Економічно спроможна громада; 2. Громада відкрита для людини; 3. Громада розвинутої та енергоефективної інфраструктури, комфортного та безпечного проживання, дружня до довкілля.

При розроблені Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади враховуються також стратегії і програми економічного, екологічного, соціального розвитку, наявна чинна проектна документація, спеціалізовані схеми, проекти і програми, що діють в межах населених пунктів, в тому числі:

1) Екологічні програми (вибіркові):

- Програма природоохоронних заходів на території Нетішинської міської територіальної громади на 2023-2025 роки;
- Муніципальний енергетичний план Нетішинської МТГ 2024-2030 роки (проект);
- Програма благоустрою Нетішинської міської територіальної громади на 2023-2025 роки;
- Програма Питна вода Нетішинської міської територіальної громади на 2024-2026 роки;
- Програма управління твердими побутовими відходами на території Нетішинської міської територіальної громади на 2024-2025 роки;
- Програма охорони навколишнього природного середовища Хмельницької області на 2021-2025 роки;
- Комплексна програма розвитку цивільного захисту Нетішинської міської територіальної громади на 2020-2024 роки;
- Муніципальний енергетичний план Нетішинської МТГ 2024-2030 роки (проект);
- Програма ведення містобудівного кадастру у Нетішинській міській територіальній громаді на 2023-2024 роки;

2) Економічні програми (вибіркові):

- Програма фінансової підтримки комунальних підприємств Нетішинської міської ради на 2024 рік;
- Програма сприяння розвитку підприємництва та залучення інвестицій на 2024-2026 роки;

- Програма фінансування заходів державного, обласного, місцевого значення у Нетішинській міській територіальній громаді на 2024-2026 роки;
- Програма розвитку земельних відносин Нетішинської міської територіальної громади на 2023-2025 роки (нова редакція);
- Програма «Муніципальне житло Нетішинської міської територіальної громади на 2017-2027 роки»;
- Програма розвитку, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення на території Нетішинської міської територіальної громади на 2024 рік;
- Програма співфінансування проєктів у сфері капітальних ремонтів житлового фонду та благоустрою Нетішинської міської територіальної громади на 2024-2025 роки;

3) Соціальні програми (вибіркові):

- Комплексна програма розвитку та підтримки комунальних підприємств охорони здоров'я Нетішинської міської територіальної громади і надання медичних послуг на 2021-2024 роки;
- Комплексна програма «Турбота» на 2023-2025 роки;
- Програма розвитку культури Нетішинської міської територіальної громади на 2023-2025 роки;
- Цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту у Нетішинській міській територіальній громаді на 2021-2025 роки;
- Цільова соціальна програма реалізації молодіжної політики у Нетішинській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки;
- Цільова соціальна програма реалізації молодіжної політики у Нетішинській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки;
- Програма «Безпечна громада» на 2024-2028 роки;
- Цільова соціальна програма реалізації молодіжної політики у Нетішинській міській територіальній громаді на 2023-2027 роки (нова редакція);
- Програма пріоритетів розвитку громадського суспільства, соціокультурного простору та сприятливого клімату для залучення донорських коштів, спрямованих на розвиток громади на 2023-2024 роки;
- Комплексна програма соціальної підтримки захисників державного суверенітету та незалежності України і членів їх сімей Нетішинської міської територіальної громади на 2023-2025 роки;
- Програма організації відпочинку та оздоровлення дітей і підлітків Нетішинської міської ТГ на 2022-2025 роки;
- Цільова соціальна програма розвитку фізичної культури і спорту у Нетішинській міській територіальній громаді на 2021-2025 роки;
- Цільова програма забезпечення пожежної безпеки на об'єктах усіх форм власності, розвитку інфраструктури підрозділу пожежної охорони на території Нетішинської міської територіальної громади на 2021-2025 роки;
- Комплексна програма розвитку та підтримки комунальних підприємств охорони здоров'я Нетішинської міської територіальної громади і надання медичних послуг на 2021-2024 роки;
- Програма захисту дітей Нетішинської міської територіальної громади на 2020-2024 роки.

Також були враховані положення таких національних та міжнародних правових документів:

➤ Директива 2008/50/ЄС європейського парламенту та ради від 21 травня 2008 року про якість атмосферного повітря та чистіше повітря для Європи. Основною метою Директиви є зменшення викидів небезпечних речовин в атмосферне повітря, що максимально зменшить негативний вплив на здоров'я людини та довкілля й забезпечить збереження природних ресурсів, а також чітко регламентує питання моніторингу екологічного стану атмосферного повітря;

➤ Директива Європейського Парламенту і Ради 2000/60/ЄС від 23 жовтня 2000 року про встановлення рамок заходів Співтовариства в галузі водної політики. Основними цілями директиви є забезпечення доброго екологічного стану як поверхневих, так підземних вод у межах кожного річкового басейну;

➤ Директива Європейського парламенту і ради 2010/75/ЄС від 24 листопада 2010 року "Про промислові викиди (інтегрований підхід до запобігання забрудненню та його контролю)". Метою Директиви є запобігання або, за неможливості, — зменшення забруднення від промислових об'єктів відповідно до принципу «забруднювач платить» та зі застосуванням комплексного розгляду та аналізу впливу підприємств на довкілля: на якість атмосферного повітря, поверхневих та підземних вод, ґрунтів (інтегрований дозвіл);

➤ Директива 2004/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради "Про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків завданої навколишньому середовищу шкоди від 21 квітня 2004 року. Дана Директива має на меті встановити для попередження та ліквідації наслідків екологічної шкоди рамки екологічної відповідальності, що ґрунтуються на принципі "забруднювач-платник".

➤ Директива 2003/4/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 28 січня 2003 року про доступ громадськості до екологічної інформації та про скасування Директиви 90/313/ЄЕС. Метою Директиви є забезпечення того, щоб інформація про навколишнє середовище була систематично доступною та поширювалася серед громадськості. Директива вимагає від держав-членів гарантувати зобов'язання державних органів надавати інформацію про навколишнє середовище, якою вони володіють, будь-якій юридичній чи фізичній особі за запитом;

➤ Національна стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року, яка на меті застосування заходів на промислових підприємствах для зменшення викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Звіт сформовано на основі принципів законності та об'єктивності, гласності, участі громадськості, наукової обґрунтованості, збалансованості інтересів, комплексності, запобігання екологічній шкоді, довгострокового прогнозування, достовірності та повноти інформації у проекті документа, міжнародного екологічного співробітництва.

Розділ 3. Оцінка екологічної ситуації

в Нетішинській міській територіальній громаді

3.1. Ключові екологічні проблеми Нетішинської територіальної громади

На сьогодні Нетішинська МТГ відноситься до територій з помірним рівнем забруднення довкілля, але з помітно вираженою тенденцією до зростання техногенного навантаження на нього.

Всі складові довкілля (атмосферне повітря, водні та земельні ресурси) зазнають антропогенного навантаження, що супроводжується збільшенням обсягів викидів в атмосферу та скидів у поверхневі водні об'єкти зворотних вод підприємств, накопиченням відходів усіх класів безпеки.

При цьому просторовий розподіл техногенного навантаження на довкілля Нетішинської МТГ нерівномірний, що викликано концентрацією промислового потенціалу переважно у центрі територіальної громади – місті Нетішині..

Погіршенню екологічної ситуації та недобору врожаю сприяє зниження родючості ґрунтів через порушення, особливо останніми роками, сільськогосподарськими підприємствами технологій – недотримання сівозмін, низькі норми внесення органічних і мінеральних добрив.

Все більшої гостроти набуває забруднення навколишнього природного середовища відходами виробництва і споживання.

Відсутність ефективної системи поводження з відходами на рівні територіальної громади зумовлює накопичення їх значної кількості у місцях видалення, що призводить до антропогенного навантаження на довкілля, забруднення його основних компонентів: землі, водних ресурсів та атмосферного повітря, погіршення умов проживання населення області.

Погіршенню якості поверхневих вод сприяють скиди недостатньо очищених стічних вод комунальних підприємств територіальної громади.

В результаті Стратегічної екологічної оцінки Стратегії розвитку Нетішинської міської громади сформовано Рейтинг її екологічних проблем як один з кроків визначення сфери охоплення СЕО.

Ключові екологічні проблеми Нетішинської територіальної громади

№ з/п (рейтинг)	Проблеми
1	Забруднення навколишнього природного середовища відходами виробництва і споживання
2	Невинесення в натуру і відсутність картографічних матеріалів водоохоронних зон та прибережних захисних смуг водних об'єктів
3	Забруднення атмосфери викидами промислових підприємств та автотранспорту
4	Забруднення поверхневих вод скидами стічних вод житлово-комунальних, промислових підприємств та сільським господарством, основними чинником якого є неефективна робота очисних споруд
5	Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму річок, що приводить до підтоплення заплав
6	Низький рівень екологічної культури бізнесу та населення
7	Слабкі важелі впливу органів місцевого самоврядування на процеси охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів

Під час стратегії розвитку Нетішинської МТГ були визначені основні проблеми для навколишнього середовища та охорони здоров'я населення, надані характеристики даних впливів, проаналізовані їх територіальні аспекти.

У таблиці нижче наведені ключові потенційні екологічні проблеми і ризики Нетішинської МТГ.

Як зазначено у таблиці, декілька екологічних ризиків мають комплексний вплив як на складові навколишнього середовища, так і на здоров'я населення. У таблиці на наступній сторінці наведено повний перелік екологічних ризиків, що чинять негативний вплив на компоненти навколишнього природного середовища.

Серед екологічних проблем, що чинять негативний вплив на здоров'я населення варто виділити:

1) Забруднення атмосфери: провокує захворювання органів дихання, кровотворення, алергічні реакції, онкологічні захворювання, нервово-психічні розлади, зменшення очікуваної тривалості та якості життя;

2) Забруднення поверхневих та підземних вод: погіршення анафелогенної ситуації у місті, збільшення кількості хвороб органів кровотворення, шлунково-кишкового тракту, сечовидільної, нервової, ендокринної систем, зниження імунітету, зменшення очікуваної тривалості та якості життя;

3) Забруднення ґрунтів: провокує потрапляння токсичних речовин в організм людини через продукцію городництва та садівництва. Забруднені ґрунти є ідеальним субстратом для появи шкідливих мікроорганізмів, гельмінтів, що сприяє більшому захворюваності людей та тварин;

4) Деградація геологічного середовища: сприяє погіршенню анафелогенної обстановки, умов проживання населення, безпеці життєдіяльності, санітарного стану житлових приміщень, що у підсумку провокує захворювання органів дихання, застуди, ГРВІ та зниження імунітету;

5) Проблема накопичення відходів: відходи є небезпечною основою для розмноження хвороботворних мікроорганізмів, вони забруднюють усі компоненти навколишнього природного середовища. Таким чином, накопичення відходів має загальну шкідливу дію на організм людини, що у підсумку може призвести до розладу будь-якої системи організму людини;

6) Наявність шумового, електромагнітного забруднення: спричиняє нервові розлади, підвищує втомлюваність, знижує імунітет, може бути причиною порушення сну;

7) Деградація біорізноманіття: зменшення кількості зелених рослин сприяє збільшенню забруднення атмосфери, пригнічує психоемоційний стан людини, може провокувати кількість збільшення хвороб органів дихання. В той же час інвазійні рослини активізують алергічні реакції в організмі людини, збільшення кількості кліщів, гельмінтів провокує серйозні неврологічні хвороби та захворювання шлунково-кишкового тракту.

Основні екологічні проблеми Нетішинської МТГ та заходи, направлені на їх усунення

Основні екологічні проблеми	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, направлені на усунення проблем
Забруднення атмосферного повітря	Викиди забруднюючих речовин стаціонарними та пересувними джерелами	ВП ХАЕС ДП «НАЕК Енергоатом», ТОВ «Кондиціонер», ТОВ «Відеотехсервіс», ТОВ «Приладсистеми», ТОВ «Укренергомонтаж», ТОВ «Промтехбудресурс», ТОВ «Укрнетвуд», автотранспортні підприємства автодороги національного значення Н-25 «Городище – Старокостянтинів», вул. Старонетішинська, Набережна, пр. Незалежності, вул. Незалежності, вул. Чорновола, вул. Енергетиків, вул. Перемоги, вул. Мічуріна, вул. Привокзальна та інші, залізнична лінія «Шепетівка – Здолбунів»	Застосування сучасного очищувального обладнання, прогресивних виробничих технологій. Формування єдиної зони виробничо-комунального призначення на значній відстані від житлової забудови. Дотримання режиму санітарно-захисних зон, перехід на альтернативні види палива. Нормування викидів в атмосферу за екологічними показниками, моніторинг забруднення приземного шару атмосферного повітря в районах зовнішніх автомагістралей та в районах функціонування промислових підприємств. Збільшення кількості зелених

Основні екологічні проблеми	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, направлені на усунення проблем
			<p>насаджень як на території промислових підприємств, так і по їх периметру підприємств. Активне озеленення узбіч, повне покриття узбіч суцільним газоном для зменшення пилу вздовж автошляхів. Обов'язковим елементом благоустрою доріг є водовідвідні лотки. Застосування технологій утилізації та ліквідації залишків нафтопродуктів та інших відходів. Проведення ремонтно-будівельних робіт вулиць, доріг, поліпшення дорожнього покриття. Здійснення сортування та вивезення з громади сміття та переробка на найближчому сміттєпереробному підприємстві.</p>
<p>Забруднення поверхневих та підземних вод</p>	<p>Скид стічних вод, що формується на промислових підприємствах та вздовж автомобільних і залізничних доріг у річці громади. Недотримання режиму обмеженого господарювання у межах прибережних захисних смуг річок та струмків, забудова заплав малих річок. Недостатній розвиток мереж побутової та дощової каналізації, відсутність ЛОС дощової каналізації. Забруднення підземних вод через відсутність централізованої каналізаційної системи в межах садибної забудови, наявність вигрібних ям.</p>	<p>Означена вище територія промислових підприємств, селітебна територія, узбіччя автомобільних та залізничних доріг, акваторія річок Горинь, Гнилий Рів</p>	<p>Заміна або реконструкція водопровідно-каналізаційних систем. 100% охоплення централізованим водопостачанням та побутовою каналізацією житлової забудови громади. Проектування мереж дощової каналізації як для промислової, так і для житлової забудови, а також вздовж автомобільних та залізничних шляхів, проведення процедури вертикального планування території. Обов'язковою умовою функціонування дощової каналізації є очищення забруднених дощових стоків на локальних очисних спорудах дощової каналізації і випуск очищених вод у гідрологічні об'єкти громади. Здійснення проектів землеустрою прибережних захисних смуг гідрологічних об'єктів громади. Відповідно до ст. 88 ВКУ нормативна прибережна захисна смуга для річки Горинь, віднесеної за площею водозбору до категорії середніх, має становити 50 м, для малої річки Гнилий Рів – 25 м. Прибережні захисні смуги мають бути озеленені, будь-яке будівництво</p>

Основні екологічні проблеми	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, направлені на усунення проблем
			(окрім гідротехнічного), с/г та інша економічна діяльність має бути заборонена у їх межах. У разі необхідності можливе будівництво гідротехнічних споруд для ліквідації затоплення, підтоплення та інших процесів. Здійснення очистки забруднених (стічних) вод від промислових підприємств та житлових господарств прогресивними сучасними методами очистки. Проведення землевпорядних робіт щодо визначення меж заплав малих річок та дотримання вимог передбачених ст. 80 Водного кодексу України.
Геологічні ризики	Підтоплення, заболочування та затоплення. Карстоутворення, просадка лесових порід	Просадка лесових порід: вододільна частина територіальної громади. Заболочування, затоплення та підтоплення: заплави річок Горинь, Гнилий Рів., локальні ділянки в межах територіальної громади, локальні карстові порожнини у крейдових відкладах громади.	Необхідне попереднє замочування та тяжке трамбування лесовидних ґрунтів перед початком будь-якого будівництва. Обов'язково необхідно провести процедуру вертикального планування та прокладання мереж відкритої дощової каналізації з влаштування ЛОС у випуску очищених вод у річки Горинь та Гнилий Рів. Для боротьби з підтопленням рекомендоване влаштування дренажних систем, для боротьби з затопленням рекомендовано проведення берегоукріплення габіонними конструкціями, влаштування водопропускних споруд під автодорогами та влаштування водопропускних мостів, встановлення нормативних прибережних захисних смуг, розчищення акваторії річок від захаращеності, дотримання режиму господарської діяльності у ПЗС. Для боротьби з заболоченням рекомендоване влаштування дренажів, виторфовування та підсіпка ґрунту. Для боротьби з карстом – дренаж та технічна меліорація ґрунтів.
Забруднення ґрунтів	Забруднення ґрунтів присадибних ділянок нечистотами	Садибна забудова, автодороги, залізниця, промислові підприємства громади	100% охоплення території Нетішинської МТГ централізованою побутовою

Основні екологічні проблеми	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, направлені на усунення проблем
	вигрібних ям. Забруднення ґрунтів вздовж автодоріг, залізниці, агропромислових та виробничих підприємств		каналізацією. Сортування сміття, дотримання режиму СЗЗ промислових підприємств, застосування очисних фільтрів, раціоналізація використання добрив. При будівельних роботах родючий шар ґрунтів підлягає зрізанню і подальшому застосуванню для сільськогосподарських потреб на прилеглих територіях. Закриття існуючого кладовищ зі 100% заповненням. Всі методи очищення ґрунтів можна розділити на три групи: 1) методи видалення (вилучення) забруднень з ґрунту; 2) методи локалізації забруднень всередині ґрунтового масиву; 3) методи деструкції забруднень (придушення токсичності) в масиві.
Екологічно необґрунтоване поводження з відходами	Відсутність ефективних методів повторної переробки сміття. Відсутність системи сортування сміття. Низька екологічна культура населення. Продовження екологічно небезпечної практики вивезення сміття та його складування на полігон ТПВ у м. Володимир-Волинський. Забруднення ґрунтів, поверхневих, підземних вод та повітря за рахунок розкладання сміття, інфільтрації дощових та талих вод. Залишається відкритим питання про переробку та повторне збагачення та використання радіоактивних відходів.	Стихійні смітники на вулицях та автодорогах громади, територія ТПВ у с. Бадівка, наявні сховища радіоактивних відходів	Запровадження системи роздільного сортування сміття. Запропоновано технології переробки сміття і повторного використання матеріалів замість їх складування на території ТПВ у с. Бадівка Острозького району Рівненської області. Екологічне виховання молодого покоління та екологічна просвіта серед місцевого населення. Здійснення санітарної очистки громади. Вивізеньня відсортованих відходів до найближчого пункту переробки сміття. Наявність радіоактивних відходів ставить питання про їх майбутню утилізацію, переробку, збагачення та повторне використання, безпечного поводження з ними та тимчасового зберігання.

Основні екологічні проблеми	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, направлені на усунення проблем
Фізичні фактори впливу на довкілля та здоров'я людей	Наявність шумового, електромагнітного забруднення, радіаційна безпека у зоні функціонування ХАЕС	Автодороги національного значення Н-25 «Городище – Старокостянтинів», вул. Старонетішинська, Набережна, пр. Незалежності, вул. Незалежності, вул. Чорновола, вул. Енергетиків, вул. Перемоги, вул. Мічуріна, вул. Привокзальна та інші, залізнична лінія «Шепетівка – Здолбунів», СЗЗ ХАЕС.	Заміна зношеного обладнання, впровадження енергозберігаючого обладнання та технологій. Пропонується застосування транспортних засобів із мінімальним рівнем шуму, проведення ремонтно-будівельних робіт вулиць і доріг, створення придорожніх захисних зелених насаджень. Розроблення нових конструктивних рішень щодо використання матеріалів із звукоізоляційними і звукопоглинальними властивостями під час проектування обладнання, устаткування, виробничо-побутових приладів, інструментів, транспортних засобів будівництво шумозахисних екранів, необхідне дотримання режимів охоронних зон навколо об'єктів з електромагнітним випромінюванням та навколо газорозподільчої станції. Дотримання регламенту поведінки з радіоактивними відходами, загальна інженерна безпека експлуатації ХАЕС.
Зменшення біорізноманіття, об'єктів рослинного та тваринного світу.	Зменшення біорізноманіття через активну антропогенну діяльність. Ризик зменшення біорізноманіття у заповідних зонах громади. Недбале ставлення населення до довкілля, ведення необґрунтованої господарської діяльності. Разом з цим існує проблема існування рослин, що викликають алергічні реакції. В місті є безпритульні здичавілі коти та собаки, що потенційно можуть бути переносниками різних захворювань.	Вся територія Нетішинської МТГ	Зробити перелік порушених екосистем громади та розробити заходи щодо їх відновлення. Максимальне збереження природних екосистем при будівництві та інших видах господарської діяльності. Збереження та охорона заплавлених малих річок громади. Впровадження заходів та постійного контролю щодо дотримання режиму господарської діяльності в водоохоронних зонах та прибережних захисних смугах річок громади відповідно до статей 80 та 88 Водного кодексу України. Збільшення площі зелених насаджень та загального озеленення території громади, збільшення площі захисних лісосмуг. Збереження видів флори і фауни, які внесені до Червоної книги України та

Основні екологічні проблеми	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, направлені на усунення проблем
			Червоних списків тварин та рослин Хмельницької області. Збереження середовища існування та умов розмноження тварин, забезпечення недоторканості ділянок, що ставлять особливу цінність для збереження тваринного світу під час здійснення будь-якого виду господарської діяльності відповідно до статті 39 Закону України «Про тваринний світ». Збереження умов місцезростання об'єктів рослинного світу під час здійснення будь-якого виду господарської діяльності відповідно до статті 27 Закону України «Про рослинний світ». Запровадження обов'язкової стерилізації, лікування безпритульних тварин та належного їх утримання у спеціальних притулках.
Стан здоров'я населення	Усі вище описані ризики є чинниками, що послаблюють здоров'я людини. Перевищення показників смертності над показниками народжуваності, висока смертність чоловіків у старшому віці. Поширення тяжкого перебігу хвороб у людей похилого віку.	Вся територія Нетішинської МТГ	Забезпечення населення якісною чистою питною водою, 100% охоплення забудови громади системами водопостачання та водовідведення, вдосконалення систем водозаборів та водопідготовки. Активне озеленення громади. Своєчасна утилізація побутових відходів з території громади, здійснення сортування сміття. Забезпечення належного функціонування дитячих дошкільних навчальних закладів. Розширення мережі лікувальних, оздоровчих спортивних закладів. Забезпечення населення громади якісними сировиною, харчовими продуктами. Забезпечення дотримання санітарно-гігієнічних норм та санітарно-захисних зон для виробничо-комунальних об'єктів. Забезпечення проведення дезінфекційних, дезінсекційних та дератизаційних заходів згідно затвердження програм чи у

Основні екологічні проблеми	Характеристика ризиків	Територіальна прив'язка	Заходи, направлені на усунення проблем
			випадку надзвичайних ситуацій. Забезпечення контролю за недопущенням виникнення і поширення інфекційних хвороб через харчові продукти.

3.2. SWOT-аналіз екологічної ситуації в Нетішинській МТГ

Робочою групою з проведення СЕО був виконаний SWOT-аналіз екологічної ситуації Нетішинської МТГ, узагальнені результати якого наведені в таблиці нижче.

SWOT-аналіз екологічної ситуації в Нетішинській МТГ

Сильні сторони	Слабкі сторони
Промислово-енергетичний центр Хмельницької області, значна концентрація фінансових ресурсів	Неефективне використання природних ресурсів
Високий потенціал енергозбереження	Забруднення повітряного басейну
Наявність плану дій сталого енергетичного розвитку Нетішинської МТГ	Прямий скид промислових стоків у річки
Значні можливості партнерської взаємодії бізнесу та влади за для покращення стану довкілля в місті	Відсутність стаціонарних постів екологічного контролю автотранспортних засобів
Застосування великими підприємствами новітніх технологій очистки викидів і скидів	Високий рівень забруднення малих річок
Розвинута транспортна інфраструктура (автотранспорт, залізничні дороги)	Недотримання режиму прибережних захисних смуг
Розвинута інфраструктура енерго-, газо-, водо-, теплопостачання	Велика кількість накопичених радіаційних відходів
Розгалужена мережа водопровідно-каналізаційного господарства громади	Відсутність переробки твердих побутових відходів
Значна концентрація науково-інженерного персоналу	Відсутність роздільного збору ТПВ
Високий рівень кваліфікації працівників	Відсутність системи вилучення цінних і небезпечних матеріалів з ТПВ
Високий рівень активності екологічної громадськості	Незадовільний рівень озеленення та благоустрою громади
Високий рівень стурбованості громадян щодо стану довкілля в громаді	Недостатній рівень розвитку електротранспорту
Наявність у межах громади об'єктів природно-заповідного фонду	Відсутність належного громадського контролю за охороною довкілля
Можливості	Загрози
Значний кліматичний і технологічний потенціал для впровадження сонячної енергетики	Військовий стан у країні
Використання альтернативних джерел енергії	Політична нестабільність
Впровадження енергоощадних технологій внаслідок підвищення конкурентоспроможності енергетичних підприємств	Наявність екологічнонебезпечного підприємства у громаді
Подальший розвиток екологічного управління	Високий рівень захворюваності
Можливість отримання кредитів від міжнародних фінансових установ	Зростання алергічних захворювань
Високий потенціал економії енергоресурсів в секторі споживачів	Можливість техногенної катастрофи
	Значна залежність регіону від зовнішнього постачання газу
	Високі темпи подальшого зростання вартості життя у громаді, перш за все, вартості послуг за теплопостачання

3.3. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Клімат та стан повітряного басейну

Згідно ДСТУ-Н Б В.1.1-27:2010 «Будівельна кліматологія» Нетішинська МТГ розташована в зоні лісостепу в межах першого Північно-Західного кліматичного району. Клімат району помірно континентальний з теплим і вологим літом та м'якою і хмарною зимою. Тривалість опалювального періоду складає 183 доби.

Початок зими прийнято відраховувати від часу, коли середньодобові температури опускаються нижче 0°C. На території Нетішинської МТГ період наступає в кінці листопада. Переважає хмарна погода зі снігопадами, які приносять західні вітри. Часті відлиги з денними температурами 0°+6°C. Східні вітри бувають досить сильними і приносять великі морози. Найхолодніший місяць – січень з середньою температурою повітря -5,0°C.

Весна починається в першій декаді березня. Середньодобові температури піднімаються вище 0°C, тане сніговий покрив. Погода дуже мінлива, з частими заморозками, які приносять північні або східні вітри. В третій декаді починається вегетаційний період, коли середньодобові температури переходять через +10°C. Для травня характерна велика ймовірність сухих днів.

Літній період настає в кінці травня, коли середньодобові температури перевищують +15°C. Велика тривалість дня і висота сонця зумовлюють високі температури і малі контрасти їх протягом сезону. Найтепліший місяць липень, для якого ймовірні дні з середньодобовими температурами понад +25°C. Для літніх місяців характерна значна кількість опадів, які приносять вітри з Атлантичного океану. В червні часті зливові дощі. В другій половині літа спостерігаються посушливі періоди.

Осінь починається після 11-14 вересня, коли середні температури опускають нижче +15°C. Поступово знижується температура, одна к у 20-х числах вересня часто спостерігається так зване "бабине літо", зумовлене південними вітрами, тобто діяльністю Азорського максимуму. У жовтні настають перші приморозки. Поступово починає переважати хмарна, з незначними дощами і туманами, погода. Інколи випадає мокрий сніг, а в листопаді вже бувають морози, що свідчить про кінець осені.

Середня температура повітря складає +9,2°C, абсолютний максимум склав +33,2°C, мінімум – -16,6°C, середнє число днів без відлиги становить 30 днів, число днів з морозом – 108 днів.

Річні показники температури повітря (м/с «Шепетівка»)

Показники	Роки			Середній багаторічний показник
	2019	2020	2021	
Середня температура повітря, °C	9,8	9,7	8,0	9,2
Максимальна середня температура повітря, °C	14,9	14,8	12,8	14,2
Мінімальна середня температура повітря, °C	5,4	5,4	3,6	4,8
Абсолютний максимум, °C	34,0	32,6	33,1	33,2
Абсолютний мінімум, °C	-14,6	-12,8	-22,5	-16,6
Число днів без відлиги	31	12	47	30
Число днів з морозом	94	101	130	108

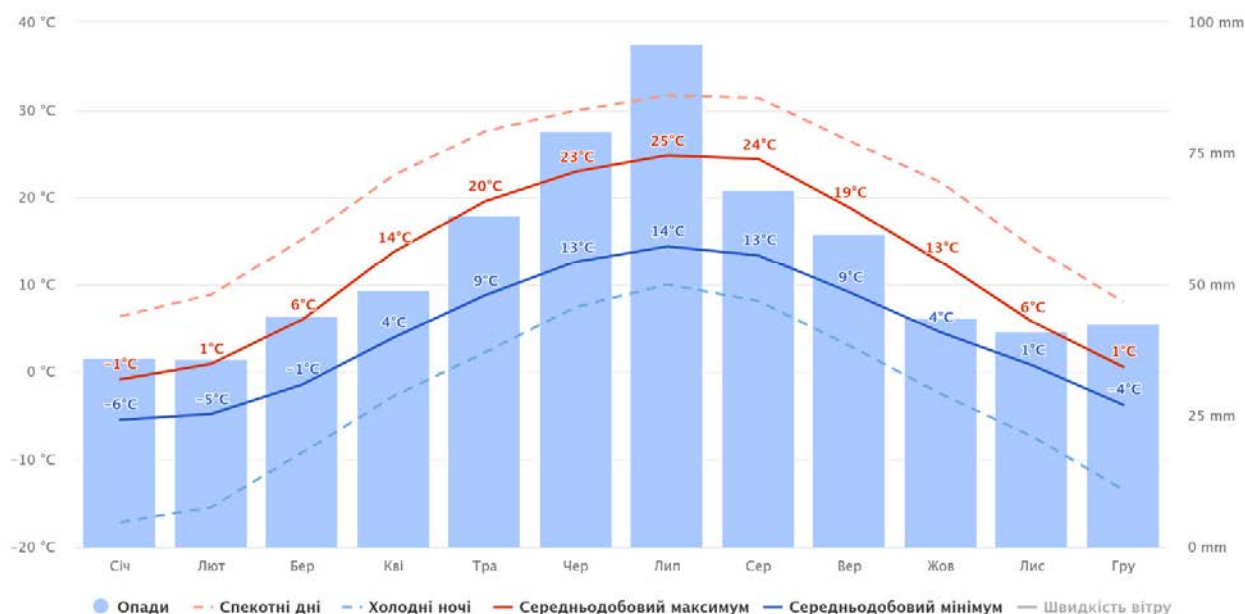
Середня багаторічна температура поверхні ґрунту складає +10,0 °С, багаторічний максимум склав +58,0 °С, мінімум – -22,0 °С. Число днів з морозом на поверхні ґрунту в середньому складає 149 днів.

Річні показники температури поверхні ґрунту (м/с «Шепетівка»)

Показники \ Роки	2019	2020	2021	Середній багаторічний показник
Середня температура поверхні ґрунту, °С	11	11	9	10
Максимальна середня температура поверхні ґрунту, °С	24	24	21	23
Мінімальна середня температура поверхні ґрунту, °С	4	4	2	3
Абсолютний максимум, °С	57	56	61	58
Абсолютний мінімум, °С	-21	-18	-28	-22
Число днів з морозом	145	141	161	149

Netishyn

50.33°N, 26.65°E (177 м над рівнем моря).
Модель: ERA5T.

Середні температури та опади в м. Нетішин

Глибина промерзання для глин та суглинків: 0.8 м. Глибина промерзання для супісків та дрібних та пилюватих пісків: 0.97 м. Глибина промерзання для пісків середньої крупності, великих та гравійних: 1.04 м. Глибина промерзання для великоуламкових ґрунтів: 1.18 м.

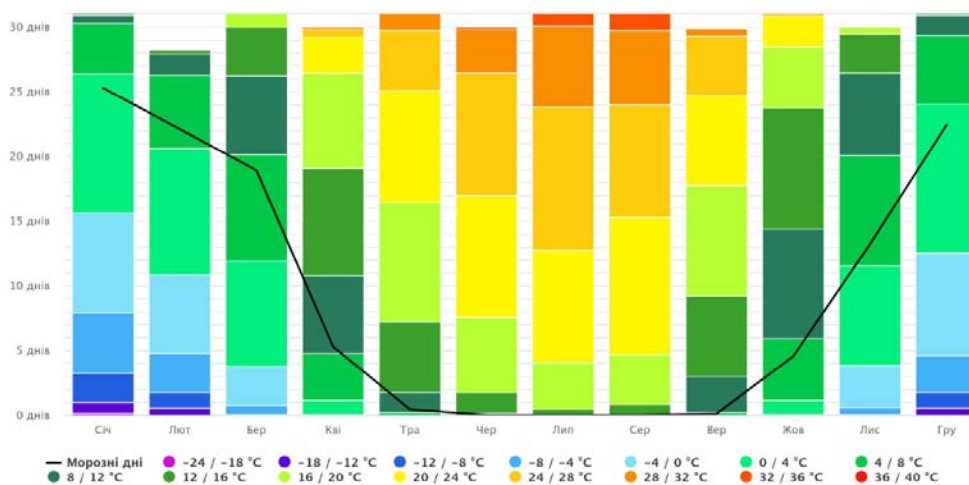
Температура ґрунту на глибинах під природним покривом (м/с «Шепетівка»)

Показники \ Роки	2019	2020	2021	Багаторічний показник
0,20				
середня	11,4	11,6	10,4	11,1
максимальна	26,7	25,0	27,4	26,4

<i>Показники</i> \ <i>Роки</i>	2019	2020	2021	Багаторічний показник
мінімальна	0,5	0,7	0,6	0,6
0,40				
середня	11,2	11,4	10,2	10,9
максимальна	23,5	22,4	24,3	23,4
мінімальна	1,1	1,3	1,0	1,1
0,80				
середня	11,1	11,4	10,2	10,9
максимальна	20,5	20,2	20,6	20,4
мінімальна	2,3	3,0	2,3	2,5
1,20				
середня	10,9	11,2	10,2	10,8
максимальна	18,1	18,2	18,3	18,2
мінімальна	3,5	4,3	3,5	3,8
1,60				
середня	10,7	11,0	10,2	10,6
максимальна	16,7	18,8	16,7	17,4
мінімальна	4,6	5,5	4,4	4,8
2,40				
середня	10,8	11,0	10,2	10,7
максимальна	15,1	15,1	14,5	14,9
мінімальна	6,5	7,3	6,1	6,6
3,20				
середня	10,6	10,9	10,3	10,6
максимальна	13,9	14,0	13,5	13,8
мінімальна	7,5	8,2	7,2	7,6

Netishyn

50.33°N, 26.65°E (177 м над рівнем моря).
Модель: ERA5T.

Максимальні температури в м. Нетішин

Середній багаторічний показник відносної вологості повітря складає 77 %. Середня багаторічна кількість днів з відносною вологістю не більше 30 % дорівнює 25 днів, не менше 80% – 85 днд. Багаторічна температура точки роси складає +4,6 °С.

Річні показники відносної вологості повітря (м/с «Шепетівка»)

Показники	Роки			Середній багаторічний показник
	2019	2020	2021	
Середня відносна вологість, %	76	76	78	77
Абсолютна мінімальна вологість, %	18	10	27	18
Число днів з відносною вологістю не більше 30 %	18	45	11	25
Число днів з відносною вологістю не менше 80 %	76	98	80	85
Середній дефіцит насичення, ГПа	4,3	4,1	3,8	4,1
Абсолютний максимальний дефіцит насичення, ГПа	29,6	35,2	31,5	32,1
Температура точки роси, °С	5,1	4,9	3,7	4,6

Середня багаторічна кількість балів за хмарністю складає 6,1/3,4 бали. Середня багаторічна кількість абсолютно ясних днів – 26/96, абсолютно похмурих – 83/22,3 дні. Серед морфологічних типів хмар переважають шарувато-купчасті (Stratocumulus, Sc), перисті хмари, (Cirrus (Ci) високо-купчасті (Ac). Середня багаторічна кількість днів з видимістю менше 1 км – 76 випадки, більше 10 км – 2502 випадки.

Річні показники хмарності та видимості (м/с «Шепетівка»)

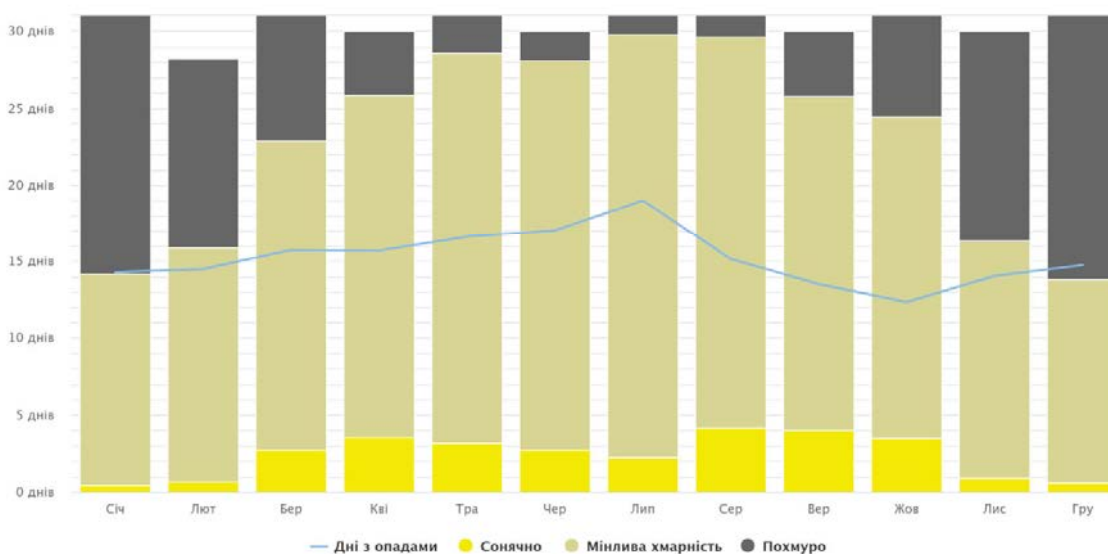
Показники	Роки			Середній багаторічний показник
	2019	2020	2021	
Кількість балів (О/Н)*	6,0/3,4	6,1/3,5	6,1/3,3	6,1/3,4
Кількість абсолютно ясних днів (О/Н)*	24/97	26/96	28/95	26/96
Кількість абсолютно похмурих днів (О/Н)*	80/25	82/18	87/24	83/22,3
Повторюваність форм хмар в процентах				
Ci	15	13	12	13
Cc	0	0	0	0
Cs	5	4	4	4
Ac	29	30	29	29
As	6	6	6	6
Cu	6	6	6	6
Cb	7	7	8	7
St	2	2	2	2
Sc	16	17	16	16
Ns	1	1	2	1
Fb	1	1	2	1
Видимість, кількість випадків				
менше 1 км	96	60	71	76

Показники	Роки			Середній багаторічний показник
	2019	2020	2021	
1-6 км	231	251	302	261
6-10 км	96	68	86	83
>10 км	2497	2549	2461	2502

* О – небо безхмарне, Н – вирахувано за неповним рядком

Netishyn

50.33°N, 26.65°E (177 м над рівнем моря).
Модель: ERA5.

Похмурі, сонячні дні та дні з опадами в м. Нетішин

Середня багаторічна швидкість вітру складає 2,6 м/с, середня багаторічна максимальна швидкість вітру складає 21,3 м/с. Найбільш поширеними швидкостями вітру в районі є від 0 до 7 м/с.

Річні показники швидкості вітру (м/с «Шепетівка»)

Показники	Роки			Середній багаторічний показник
	2019	2020	2021	
Середня швидкість вітру, м/с	2,6	2,5	2,6	2,6
Максимальна швидкість вітру, м/с	24	20	20	21,3
Число випадків за градієнтами швидкості				
0-1	885	925	824	878
2-3	1234	1333	1369	1312
4-5	612	490	590	564
6-7	146	151	118	138
8-9	37	28	17	27
10-11	3	1	1	2
12-13	2	-	1	2
14-15	1	-	-	1

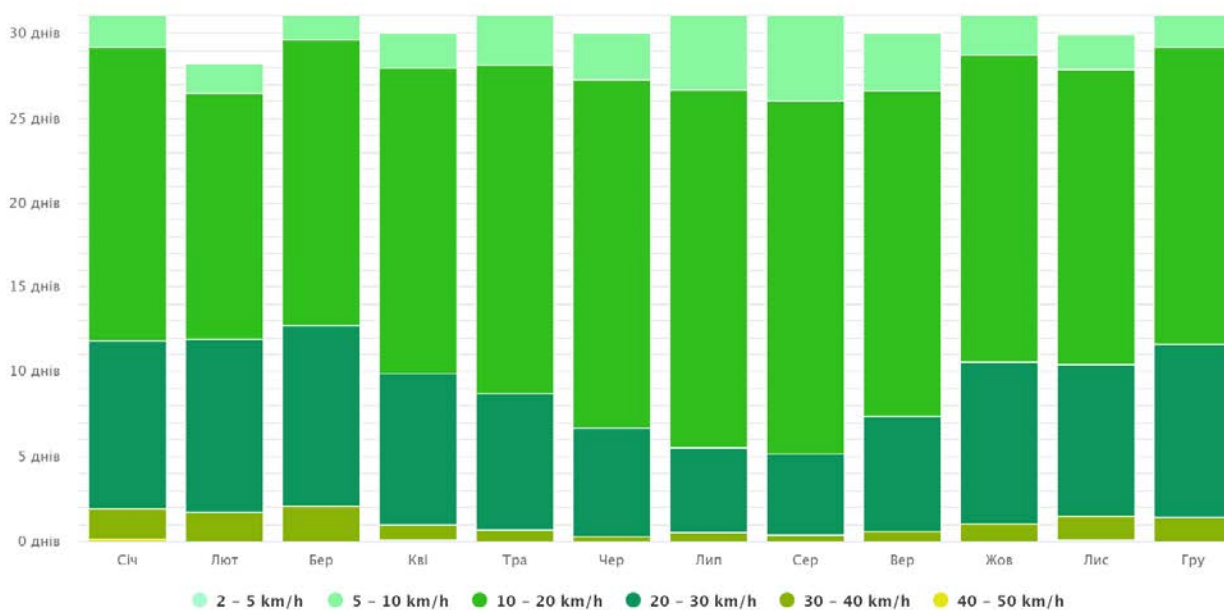
Середній багаторічний показник атмосферного тиску складає 983,1 ГПа. Переважають вітри північного, південно-східного, південного, західного, північно-західного напрямків.

*Річні показники повторюваності вітру за 8 румбам, атмосферного тиску
(м/с «Шепетівка»)*

Показники	Роки			Середній багаторічний показник
	2019	2020	2021	
Повторюваність напрямку (П), % та середня швидкість (Ш), м/с за 8 румбами:				
Пн (П/Ш)	12/2,5	13/2,3	11/2,6	12/2,5
ПнСх (П/Ш)	4/2,1	4/2,0	3/1,9	4/2
Сх (П/Ш)	6/2,7	7/2,7	9/2,9	7/2,8
ПдСх (П/Ш)	18/3,7	12/3,6	12/3,3	14/3,5
Пд (П/Ш)	20/3,1	18/3,0	18/2,9	19/3
ПдЗх (П/Ш)	6/2,1	7/2,1	8/2,0	7/2,1
Зх (П/Ш)	17/2,5	21/2,3	24/2,6	21/2,5
ПнЗХ(П/Ш)	17/2,9	18/2,7	15/2,9	17/2,8
Середній атмосферний тиск, ГПа	982,6	983,8	982,9	983,1
Максимальний атмосферний тиск, Гпа	1005,1	1006,9	1003,7	1005,233
Мінімальний атмосферний тиск, ГПа	951,9	956,5	955,5	954,6333

Netishyn

50.33°N, 26.65°E (177 м над рівнем моря).
Модель: ERA5T.

Швидкість вітру в м. Нетішин

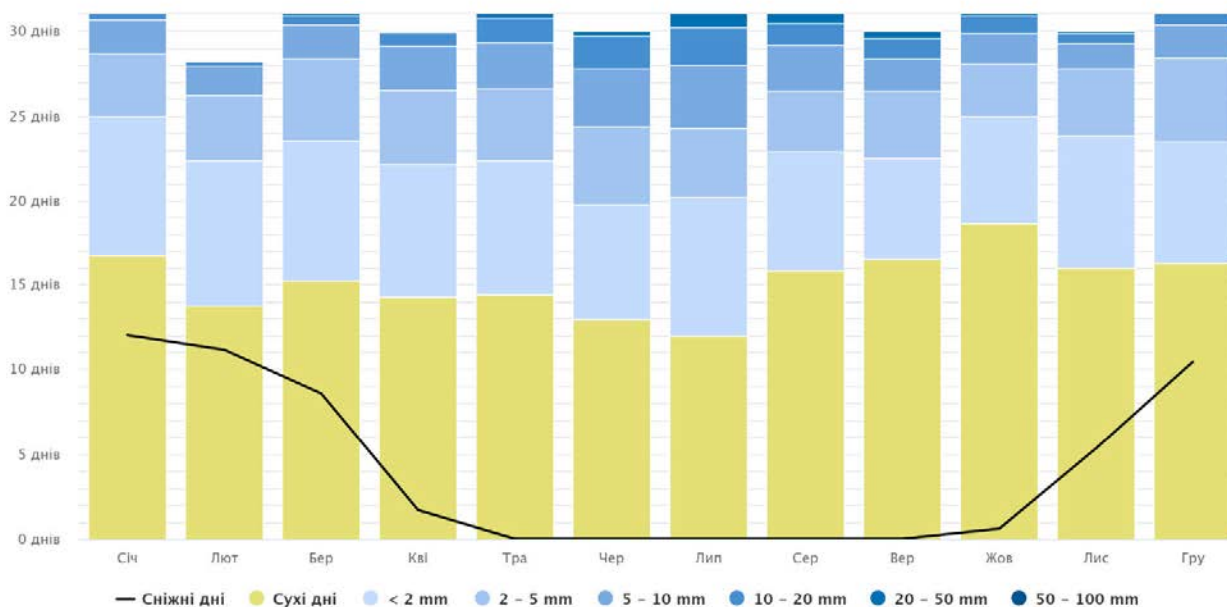
Опадів близько 636,7 мм на рік. Максимальна кількість опадів за добу за даними багаторічних спостережень складає близько 31,7 мм. Число днів з опадами за градаціями, не менше 0 мм складає 189 діб, не менше 10 мм – 19 діб.

Річні показники опадів (м/с «Шепетівка»)

Показники	Роки	2019	2020	2021	Середній багаторічний показник
Кількість опадів вночі, мм		220,8	274,5	305,8	267,0
Кількість опадів вдень, мм		301,7	437,3	369,6	369,5
Сумарна кількість опадів, мм		522,5	712,1	675,4	636,7
Максимум за добу, мм		25,5	26,1	43,5	31,7
Число днів з опадами за градаціями, не менше мм					
0,0		181	190	195	189
0,1		154	166	162	161
0,5		126	137	142	135
1		98	109	119	109
5		32	42	44	39
10		13	26	19	19
20		1	3	2	2
30		-	-	1	1

Netishyn

50.33°N, 26.65°E (177 м над рівнем моря).
Модель: ERA5T.

Кількість опадів в м. Нетішин

Серед метеорологічних явищ на території Нетішинської МТГ, які погіршують агрокліматичні властивості та комфортність клімату для населення, зустрічаються зливи (середня багаторічна кількість днів зі зливами складає 133 днів, снігу зливого мокрого – 13 днів), рідкі опади (153 днів на рік), тверді опади (38 днів на рік), ожеледь (в середньому 15 днів на рік), ожеледиця (50 днів на рік) туман (в середньому 35 днів на рік), димка (159 днів

на рік). Серед особливо небезпечних метеорологічних явищ зустрічаються особливо інтенсивні зливові опади, під час яких на добу утворюється більше 45 мм опадів та вітер зі швидкістю до 29 м/с.

Річні показники атмосферних явищ, кількість днів (м/с «Шепетівка»)

Показники \ Роки	2019	2020	2021	Середній багаторічний показник
Дощ зливовий	132	145	121	133
Дощ	21	26	20	22
Морось	15	30	17	21
Льодяний дощ	-	-	-	-
Рідкі опади	149	168	142	153
Сніг	15	11	37	21
Сніг зливовий	21	16	36	24
Зерна снігові	-	-	-	-
Крупа снігова	-	-	3	3
Крупа льодяна	-	-	-	-
Тверді опади	32	21	60	38
Сніг мокрий	2	6	4	4
Сніг зливовий мокрий	20	15	26	20
Тверді опади мокрі	22	20	28	23
Град	2	2	-	2
Ігли льодяні	-	-	-	-
Роса	107	132	125	121
Іній	47	30	55	44
Ожеледь	12	18	16	15
Паморозь	5	4	1	3
Ожеледиця	37	50	64	50
Димка	140	173	165	159
Туман	31	38	35	35

Особливо небезпечні явища (м/с «Шепетівка»)

Станція	Вид особливо небезпечного явища	Число випадків/днів	Тривалість, години	Характеристика
2019				
Шепетівка	вітер	2	0	300°, 29 м/с
2020				
Шепетівка	дощ	4	8	45,5 мм
2021				
Шепетівка	злива	1	1	37,3 мм

Число днів зі сніговим покривом – 46 днів, максимальна висота снігового покриву – 12 см. Середній багаторічний максимум висоти снігу склав 18 см. Максимальний запас води в снігу складає 37 мм.

Річні показники снігового покриву, дані за перше півріччя (м/с «Шепетівка»)

<i>Показники</i> \ <i>Роки</i>	2019	2020	2021	Багаторічний показник
Тип ділянки	відкр	відкр	відкр	відкр
Руйнування стійкого снігового покриву, дата	08.02	02.02	26.03	лютий-березень
Останній сніг, дата	16.04	14.04	27.04	квітень
Число днів зі сніговим покривом	42	29	66	46
Маршрут	поле	поле	поле	поле
Число снігозйомок	7	8	10	8
Максимальна висота снігу з середніх показників, см	15	4	18	12
Абсолютний максимум висоти снігу, см	31	5	18	18
Максимальний запас води в снігу, мм	41	31	40	37
Максимальний запас води загальний снігу, мм	41	31	40	37

Річні показники снігового покриву, дані за друге півріччя (м/с «Шепетівка»)

<i>Показники</i> \ <i>Роки</i>	2019	2020	2021	Багаторічний показник
Тип ділянки	відкр	відкр	відкр	відкр
Встановлення стійкого снігового покриву, дата	27.12	21.11	06.02	листопад лютий
Перший сніг, дата	07.10	23.11	23.11	жовтень листопад
Число днів зі сніговим покривом	6	8	27	14
Маршрут	поле	поле	поле	поле
Число снігозйомок	1	1	6	3
Максимальна висота снігу з середніх показників, см	6	4	10	7
Абсолютний максимум висоти снігу, см	8	5	11	8
Максимальний запас води в снігу, мм	6	4	16	9
Максимальний запас води загальний снігу, мм	6	4	16	9

Середня багаторічна кількість часу з сумарною тривалістю сонячного сяйва складає 2143,9 годин на рік, тривалість – 4472 годин (48%). Середня багаторічна кількість днів без сонця дорівнює 81 день.

Річні показники тривалості сонячного сяйва, години (м/с «Шепетівка»)

<i>Показники</i> \ <i>Роки</i>	2019	2020	2021	Багаторічний показник
Сума	2199,1	2066,3	2166,3	2143,9
Середня за день з сонцем	7,6	7,5	7,5	7,5
Тривалість, часи	4468	4479	4469	4472
Тривалість, %	49	46	48	48
Число днів без сонця	74	92	77	81

Вимірювання потужності експозиційної дози | (ПЕД) гамма-випромінювання у повітрі протягом 2022 року проводились Хмельницьким обласним центром з гідрометеорології на 5 постійних постах спостереження (м. Шепетівка, смт Ямпіль, м. Хмельницький, смт Нова Ушиця та м. Кам'янець-Подільський).

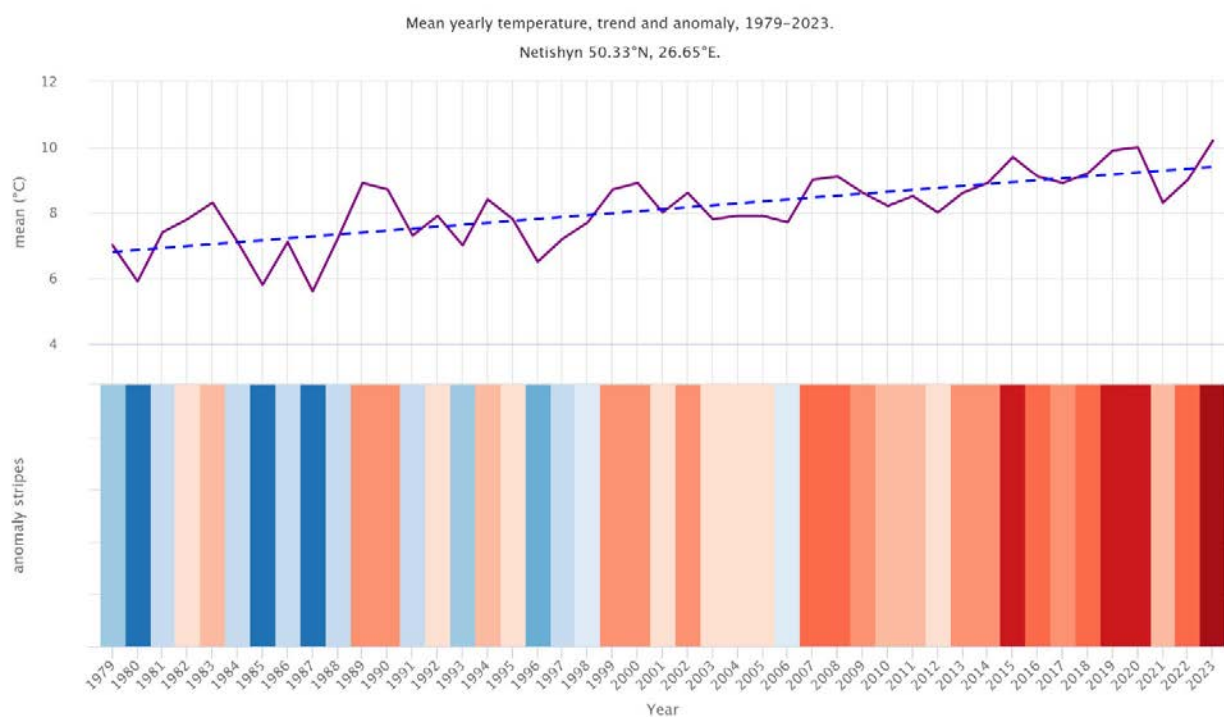
Середня потужність експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі на території Хмельницької області у 2022 році становила 11-13 мкР/годину. В цілому суттєвих змін рівня потужності експозиційної дози гамма-випромінювання у повітрі на території Хмельницької області не спостерігається.

Концентрація радіоактивних речовин в атмосферному повітрі населених пунктів, де розміщені постійні пости спостережень ХАЕС (Нетішин, Острог, Славута, Білотин, Межиричі, Старий Кривин та Мізоч) у 2022 році була менша гранично допустимих концентрацій. Рівень гамма-фону в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження ХАЕС відповідав природному фону і становив - 9-10 мкР/годину. Активність радіонуклідів у викидах з вентиляційної труби ХАЕС у навколишнє середовище протягом 2022 року не перевищувала допустимих рівнів.

Паризька угода 2015 року встановлює основу для обмеження глобального потепління до рівня значно нижчого за 2°C, бажано до 1.5°C (градусів Цельсія), порівняно з доіндустріальним рівнем. Для досягнення цієї глобальної температурної мети країни прагнуть якомога швидше зменшити зростання викидів парникових газів, а потім і швидко скоротити їх, спираючись на найкращі наявні наукові, економічні та соціальні обґрунтування.

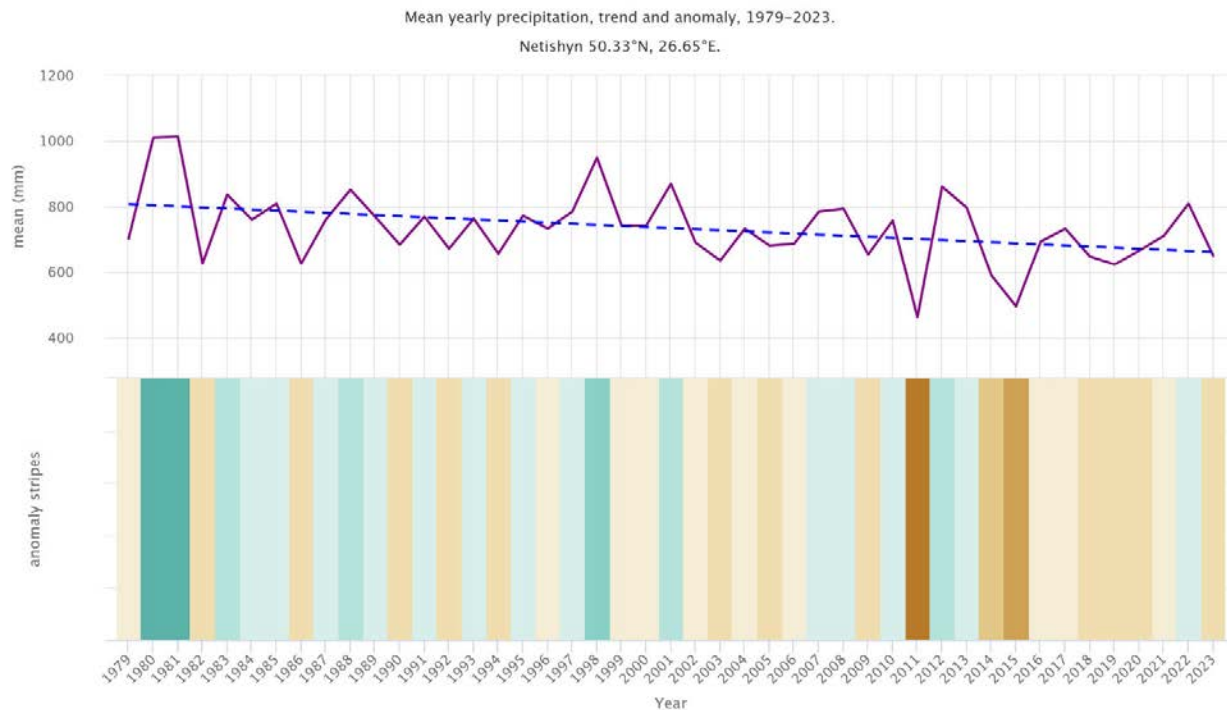
Наслідки зміни клімату вже добре помітні через підвищення температури повітря, танення льодовиків і зменшення полярних крижаних шапок, підвищення рівня моря, зростання опустелювання, а також частіші екстремальні погодні явища, такі як спека, посухи, повені та шторми. Зміна клімату не є рівномірною в усьому світі і впливає на деякі регіони більше, ніж на інші. На наступних діаграмах ви можете побачити, як зміни клімату вже вплинули на регіон, у якому знаходиться Нетішинська МТГ, протягом останніх 40 років. Використане джерело даних – ERA-5, атмосферний реаналіз глобального клімату п'ятого покоління ECMWF, що охоплює часовий діапазон з 1979 по 2021 рік, з просторовою роздільною здатністю 30 км.

Дані не відображатимуть умови в конкретному місці. Мікrokлімат і місцеві відмінності не враховуються. Тому температура часто буде вищою, ніж показана, особливо в міській громадах, а кількість опадів може відрізнятись залежно від топографії.

Річна зміна температури в м. Нетішин

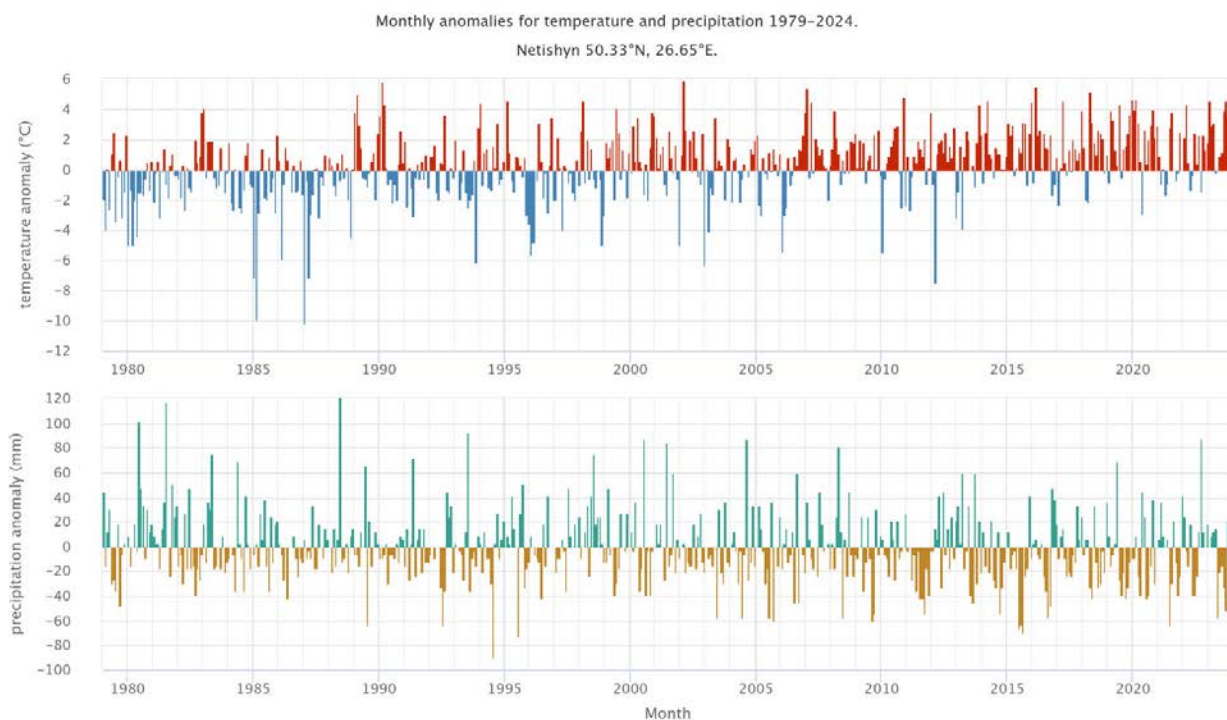
Графік вище показує оцінку середньорічної температури для більшого регіону навколо м. Нетішин. Пунктирна синя лінія – це лінійна тенденція зміни клімату. Лінія піднімається зліва направо, тому температурний тренд є позитивним, і в Нетішині стає тепліше через зміну клімату. У нижній частині графіка показані так звані смуги потепління. Кожна кольорова смуга відображає середню температуру за рік – синя для більш холодних і червона для більш теплих років.

Річна зміна опадів, м. Нетішин

Графік вище показує оцінку середньої загальної кількості опадів для більшого регіону навколо м. Нетішин. Пунктирна синя лінія – це лінійна тенденція зміни клімату. Лінія тренду йде вниз, отже, природні умови стають сухішими. У нижній частині графіка показані так звані смуги опадів. Кожна кольорова смужка відображає загальну кількість опадів за рік – зелена для більш дощових і коричнева для більш сухих років.

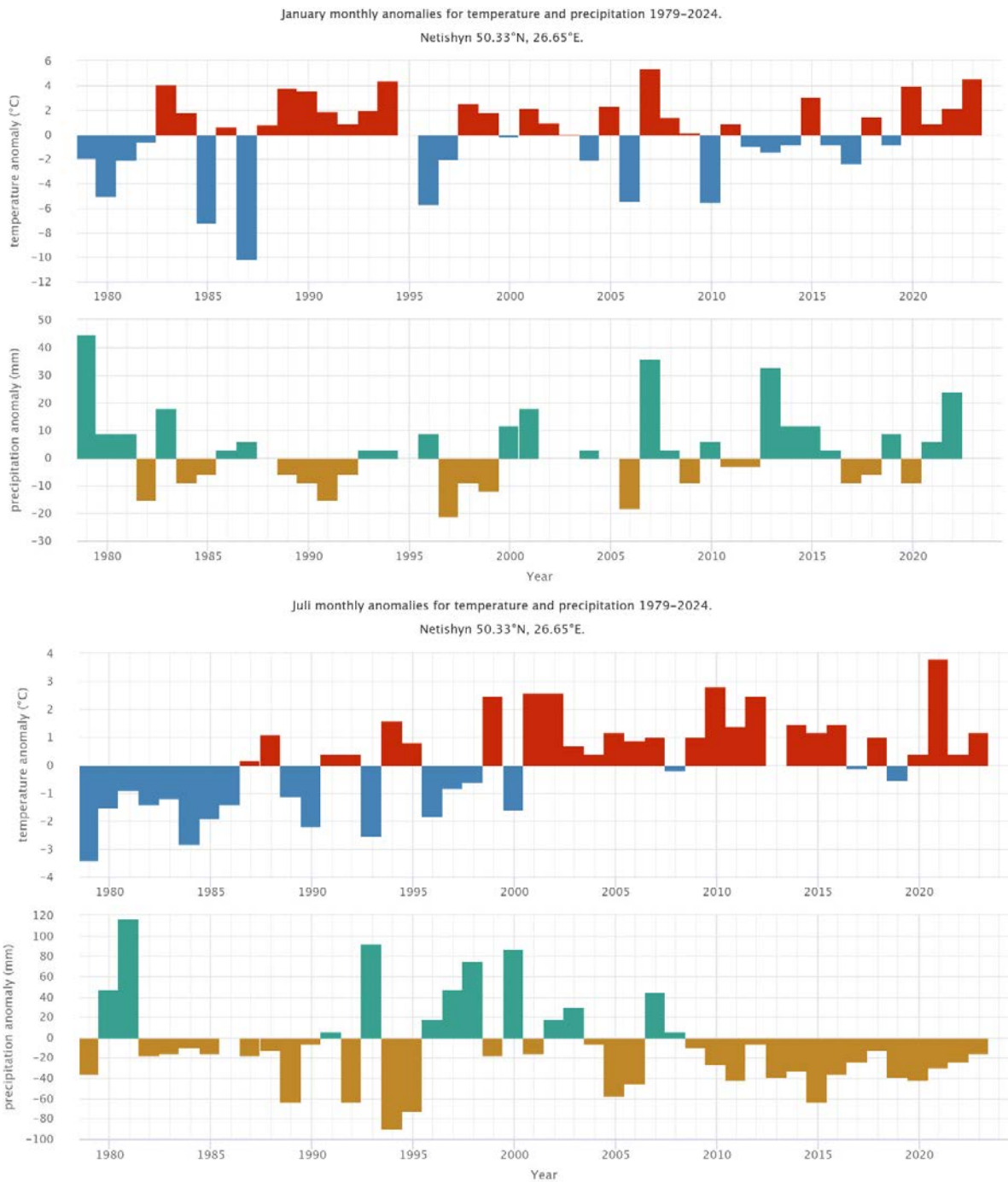

Місячні аномалії температури та опадів у м. Нетішин

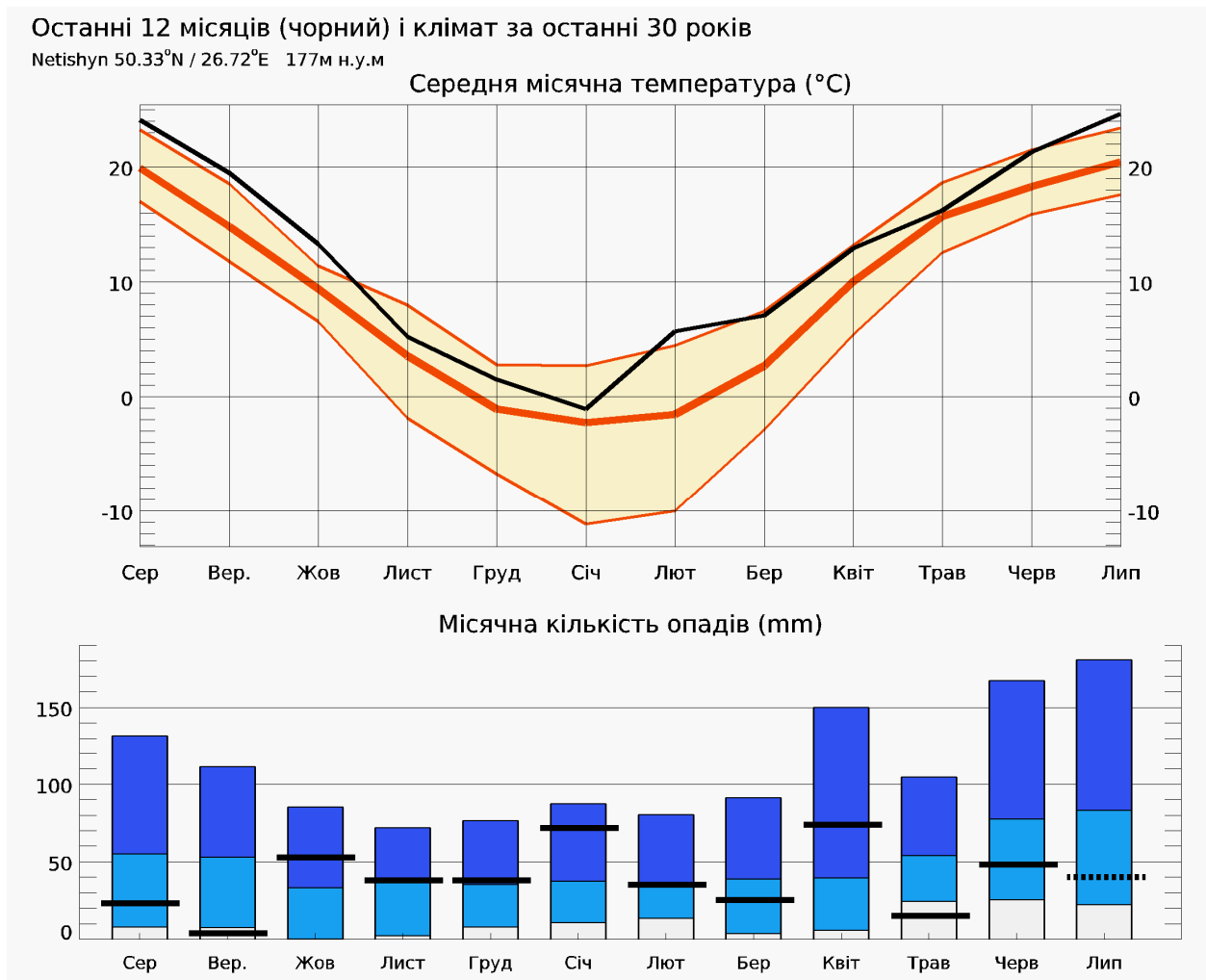
Графік вище показує аномалію температури для кожного місяця з 1979 року до сьогодні. Аномалія показує, наскільки було тепліше або холодніше, ніж середнє 30-річне значення клімату в 1980-2010 роках. Таким чином, червоні місяці були теплішими, а сині – холоднішими за норму. Для більшості випадків можна побачити збільшення кількості тепліших місяців з роками, що відображає глобальне потепління, пов'язане зі зміною клімату.

Нижня частина графіку показує аномалію опадів для кожного місяця з 1979 року до сьогодні. Аномалія показує, чи випало за місяць більше або менше опадів, ніж у середньому за 30 років кліматичних спостережень 1980-2010 років. Таким чином, зелені місяці були дощовими, а коричневі – сухішими за норму.

Аномалія температури та опадів за місяцями (січень та липень) у м. Нетішин

Цей графік фокусується на вказаних місяцях. Для січня та липня показані аномалії температури та опадів з 1979 року. Таким чином можна побачити, в які роки січень та липень був теплішим або холоднішим (сухішим або вологішим) за норму.

Порівняння клімату з поточним сезоном у м. Нетішин

Головним об'єктом ядерної та радіаційної небезпеки в громаді є філія «ВП «Хмельницька АЕС» (далі - «Хмельницька АЕС»). Реакторні установки обох блоків «Хмельницька АЕС» належать до сучасної серії водо-водяних енергетичних реакторів ВВЕР-1000. Спостереження за радіаційним впливом станції на довкілля здійснюється відомчою лабораторією зовнішнього радіаційного контролю ХАЕС. Рівень забруднення промислового майданчика, санітарно-захисної зони та зони спостереження оцінюється за вмістом радіонуклідів ^{137}Cs , ^{134}Cs , ^{90}Sr , ^{54}Mn , ^{60}Co , ^{51}Cr , ^{131}I та інших.

Радіаційний контроль промислового майданчика, санітарно-захисної зони та зони спостереження ХАЕС виконується згідно з Регламентом радіаційного контролю, узгодженим територіальними органами санітарно-епідеміологічного нагляду в Хмельницькій області та Державною інспекцією ядерного регулювання України.

Автоматизована система контролю радіаційної обстановки (АСКРО) на Хмельницькій АЕС була введена у дію 6 серпня 2004 року.

Контроль радіаційного стану здійснюється безперервно на промайданчику Хмельницької АЕС, у санітарно-захисній зоні та зоні спостереження.

До складу АСКРО входять 15 постів-контейнерів радіаційного контролю. Чотири з них розміщені на промайданчику, а решта у 30-ти кілометровій зоні. Також, на промайданчику знаходиться 7 постів контролю потужності дози гамма-випромінювання.

Отримані достовірні дані дозволяють прогнозувати зміни радіаційної обстановки у часі, визначати активність радіонуклідів, надавати рекомендації для прийняття рішень.

АСКРО збирає та обробляє не лише параметри радіаційної обстановки, але і метеорологічні параметри. Зокрема, можна визначити швидкість і напрям вітру, атмосферний тиск, відносну вологість повітря, опади, радіаційний баланс та сумарну сонячну радіацію, а також категорію стійкості атмосфери.

Інформація зберігається у довгостроковому архіві, отож реалізовано можливість відображення як поточних, так і ретроспективних даних, зібраних системою.

Персонал лабораторії АСКРО забезпечує контроль функціонування всіх технічних і програмних засобів АСКРО в цілодобовому режимі.

Декілька разів на добу дані надаються до Хмельницької обласної військової адміністрації, а також щоранку оприлюднюються на інформаційних ресурсах Хмельницької АЕС.

Збір інформації про радіаційний стан та метеопараметри проводиться 1 раз у 2 хвилини. На території області та зокрема в ґрунтах обстежених районів (Хмельницького, Шепетівського) щільність радіоактивного забруднення радіонуклідами не перевищує 1,0 Кі/км². Всі розрахунки проводились у відповідності до матеріалів, у яких обґрунтовані викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел забруднення Хмельницької АЕС. В таблиці 2 наведені обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферу від стаціонарних джерел Хмельницької АЕС.

Викиди шкідливих речовин в атмосферне повітря, т

Регіони	2018	2019	2020	2021	2022
Стаціонарні джерела					
Стаціонарні джерела філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»	75,828т (без CO ₂)	36,151т (без CO ₂)	34,622т (без CO ₂)	35,358т (без CO ₂)	59,305т (без CO ₂)
Крім того, діоксид вуглецю - CO ₂	2403,872	45,447т	14,016т	178,971т	2453,933т
Хмельницька область	22,1	20,3	18,2	21,1	-

Зростання обсягів викидів у 2022 році пов'язано з більшою загальною кількістю спаленого палива (мазут, дизельне паливо) на основних джерелах забруднення (пуско-резервна котельня, резервні дизель-електростанції, мобільні дизель-генератори, мобільні насосні установки, асфальтозмішувальна установка), що спричинила одночасна зупинка 2 енергоблоків у квітні та листопаді 2022 року.

В процесі виробничої діяльності філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом» атмосферне повітря забруднюється також викидами від пересувних джерел. Найбільшу кількість пересувних джерел забруднення складає автотранспорт. Загальна чисельність автотранспорту ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом», що працює на органічному паливі, на 31 грудня 2022 року складала 261 одиницю.

Утворення відходів I-III класів небезпеки

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Громада всього	268 од.	254 од.	254 од.	261 од.	261 од.
в т.ч. у спеціально відведених місцях або об'єктах	268 од.	254 од.	254 од.	261 од.	261 од.
Пересувні джерела філії «ВП «Хмельницька					

АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»					
Область всього	2716,6	1404,3	764,6	-	-
в т.ч. у спеціально відведених місцях або об'єктах	2716,6	1404,3	764,6	-	-

Еколого-хімічною лабораторією Відділу охорони навколишнього природного середовища філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом» контролюється стан атмосферного повітря в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження навколо філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом». Моніторинг здійснюється за вмістом у атмосферному повітрі окислів азоту та сірки. За 2022 рік (як і протягом попередніх років) вміст забруднюючих речовин на межі СЗЗ складав:

- окислів сірки - менше 0,05 мг/м³ або <10 % від ГДК (ГДК 0,5 мг/м³);
- окислів азоту - менше 0,02 мг/м³ або <10 % від ГДК (ГДК 0,2 мг/м³).

Параметри стану атмосферного повітря СЗЗ

Найменування ЗР	Концентрація по точках відбору, мг/м ³					Максимально-разова ГДК, мг/м ³
	№1	№2	№3	№4	№5	
Азоту діоксин	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	0,2
Ангідрид сірчистий	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	0,5

Примітки:

- максимально-разова концентрація відповідно до гранично допустимих концентрацій хімічних і біологічних речовин в атмосферному повітрі населених місць, затверджених наказом міністерства охорони здоров'я України від 14.01.2020 №52, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 10.02.2020 за №156/34439;

- точки відбору проб атмосферного повітря : №1 – автодорога АЕС – Білотин, №2 – автодорога АЕС – Комарівка, №3 – автодорога АЕС – Нетішин, №4 – район «старого млина» (м. Нетішин), №5 – район спортивного комплексу (м. Нетішин).

Вміст радіонуклідів у атмосферному повітрі у зоні спостереження ХАЕС за 2022 рік, мкБк/м³

<i>Результати вимірювань за I квартал 2022 року</i>				
Найменування радіонукліда	СЗЗ	СЗЗ – 10 км	10 – 20 км	> 20 км
Cs-137	9,73E-01	9,93E-01	9,58E-01	**
Cs-134	4,80E-02*	2,79E-02*	3,02E-02*	**
Co-60	5,13E-01	3,44E-02*	3,49E-02*	**
I-131	9,81E-02*	6,41E-02*	6,97E-02*	**
Ag-110 m	6,32E-02*	3,70E-02*	4,02E-02*	**
Sr-90	8,41E-02	9,83E-02	7,28E-02	**
<i>Результати вимірювань за II квартал 2022 року</i>				
Cs-137	7,28E-01	6,47E-01	6,18E-01	**
Cs-134	3,74E-02*	4,65E-02*	3,13E-02*	**
Co-60	4,93E-02*	5,83E-02*	4,11E-02*	**
I-131	9,78E-02*	1,25E-01*	9,13E-02*	**

Ag-110 m	5,16E-02*	6,34E-02*	4,24E-02*	**
Sr-90	1,42E-01	1,42E-01	1,26E-01	**
<i>Результати вимірювань за III квартал 2022 року</i>				
Cs-137	1,26E+00	1,57E+00	1,42E+00	**
Cs-134	3,25E-02*	1,93E-02*	8,22E-03*	**
Co-60	3,83E-02*	2,08E-02*	8,20E-03*	**
I-131	8,60E-02*	5,33E-02*	2,81E-02*	**
Ag-110 m	4,23E-02*	2,03E-02*	2,81E-02*	**
Sr-90	5,81E-02	5,80E-02	5,02E-02	**
<i>Результати вимірювань за IV квартал 2022 року</i>				
Cs-137	7,82E-01	8,19E-01	8,12E-01	**
Cs-134	3,14E-02*	5,98E-02*	5,41E-02*	**
Co-60	3,58E-02*	6,85E-02*	6,24E-02*	**
I-131	7,12E-02*	1,19E-01*	1,11E-01*	**
Ag-110 m	7,38E-02*	6,09E-02*	5,62E-02*	**
Sr-90	2,53E-01	2,12E-01	1,72E-01	**

* - відмічені значення, що відповідають 1/2 МВА;

** - результати не можуть бути надані з технічних причин;

*Вміст радіоактивних речовин в атмосферних опадах в зоні спостереження
ВП ХАЕС за 2022 рік, Бк/м*

<i>Результати вимірювань за I квартал 2022 року</i>				
Найменування радіонукліда	СЗЗ	СЗЗ - 10 км	10 - 20 км	>20 км
Cs-137	9,81E-02	8,23E-02	1,37E-01	**
Sr-90	4,44E-02	6,76E-02	1,80E-01	**
<i>Результати вимірювань за II квартал 2022 року</i>				
Найменування радіонукліда	СЗЗ	СЗЗ - 10 км	10 - 20 км	>20 км
Cs-137	1,93E-01	1,36E-01	1,92E-01	**
Sr-90	8,03E-02	8,00E-02	2,19E-01	**
<i>Результати вимірювань за III квартал 2022 року</i>				
Найменування радіонукліда	СЗЗ	СЗЗ - 10 км	10 - 20 км	>20 км
Cs-137	1,92E-01	2,35E-01	2,03E-01	**
Sr-90	8,12E-02	4,32E-02	1,04E-01	**
<i>Результати вимірювань за IV квартал 2022 року</i>				
Найменування радіонукліда	СЗЗ	СЗЗ - 10 км	10 - 20 км	>20 км
Cs-137	9,62E-02	1,42E-01	1,40E-01	**
Sr-90	9,43E-02	7,93E-02	1,15E-01	**

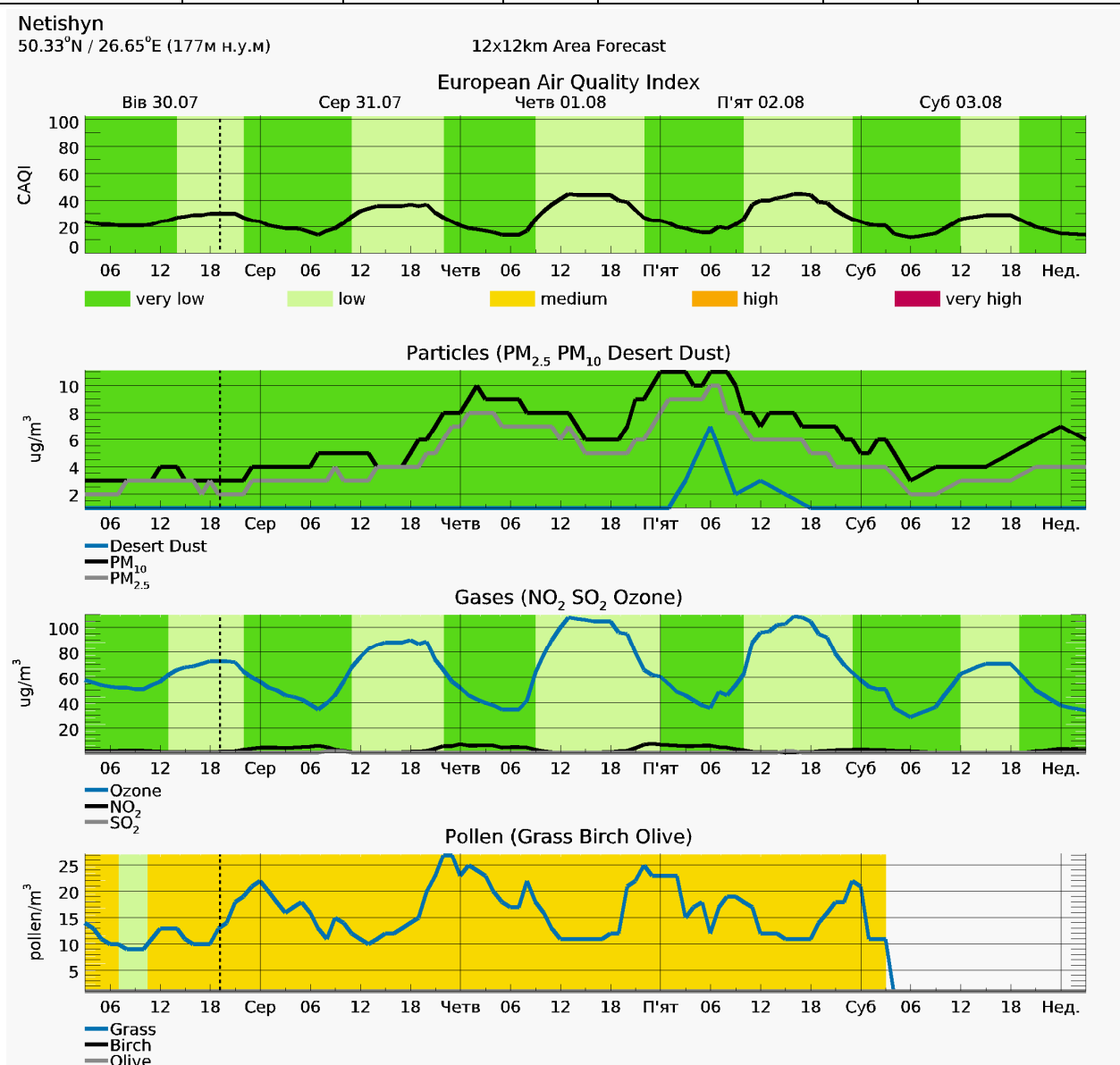
** результати не можуть бути надані з технічних причин.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення у м. Нетішин у 2017 році

Район	Обсяги викидів, т	2017, % до 2016	У тому числі			
			діоксиду сірки		діоксиду азоту	
			т	2017 % до 2016	т	2017 % до 2016
Шепетівкаський	40,9	94,4	0,4	21,0	1,6	92,9

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення у Шепетівкаському районі у 2021 році

Район	Обсяги викидів, т	2021, % до 2020	У тому числі			
			діоксиду сірки		діоксиду азоту	
			т	2021 % до 2020	т	2021 % до 2020
Шепетівкаський	5778,4	162,4	2341,3	199,9	13,5	149,0

Прогноз якості повітря та кількості пилку для м. Нетішин

Дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря підприємствам, які здійснюють вплив на атмосферне повітря видано: ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (майданчик № 1 та майданчик № 2), філії-10 «Хмельницька» ТОВ НК «Альфа-нафта» (АЗС-23 та АЗС-24 в комплексі з АГЗС), КП НМР ЖКО, ТОВ «Укр-Євро», ТОВ «Залізничник» УБ ХАЕС, ТОВ «Втормет - Хмельницький», ВАТ «УБ ХАЕС», ВАТ «Нетішинхарчопродукт», КВП МУ-13, ФО-П Куріло В.Ю. (дільниця по ремонту салонів автомобілів), ФОП Горбатьоку Р.Ф., ТОВ «ЕПАС», ТОВ «ТК Ольгерд», РО Релігійній громаді свідків Єгови, ПАТ «Концерн Галнафтогаз» (АЗС-14), приватному готелю «Славутичанка», ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (КГ, очисні споруди та транспортний цех), ПАТ «Управління механізації УБ ХАЕС», ПАТ «УКРТЕЛЕКОМ», ТОВ «Західенергоресурс», ПАТ «Укртелеком» ЦТП № 16 Хмельницькій філії, ФОП Огаркову О.А. (печі), ФОП Марчуку М.М., ТзОВ «УКР-ЄВРО», ФОП Гордєєву Д.М. (печі), КВП «Електропівденьзахідмонтаж» (монтажне управління № 13), ФОП Польшину Р.В. (печі), ПП «Приватна багатогалузева фірма «Піноккіо-Z», ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (промисловий майданчик та АЗУ РБУ ЕРП), ФОП Шмат В'ячеславу Івановичу (печі), ТзОВ «ОККО-РІТЕЙЛ» (АЗС № 14), ТОВ «АТЬ-Маркет», ТОВ «Окко-Драйв», ТОВ «Блокаут», ТОВ «Укрнетвуд».

В області розроблено та затверджено наказом начальника Хмельницької обласної військової адміністрації 01.12.2022 року за № 509/2022-н «Програму державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки Хмельницької зони».

Пересувні джерела забруднення Нетішинської МТГ представлено транзитним автотранспортом, що рухається вулицями та дорогами територіальної громади. Особливо забруднення повітря в Нетішинській МТГ відбувається вздовж автодороги національного значення Н-25 «Городище – Старокостянтинів», для якої зона акустичного дискомфорту буде складати 100 м обабіч.

Також інтенсивний рух транспорту з підвищеними показниками забруднення повітря відбуваються по магістральним вулицям: вул. Старонетішинська, Набережна, пр. Незалежності, вул. Незалежності, вул. Чорновола, вул. Енергетиків, вул. Перемоги, вул. Мічуріна, вул. Привокзальна та інші.

Також у північній частині Нетішинської МТГ проходить залізнична лінія «Шепетівка – Здолбунів» з СЗЗ 100 м обабіч згідно п. 5.20 ДСП 173-96.

Проектне рішення враховує проблему забруднення повітря. Система організації дорожнього руху спрямована на її вирішення. При цьому фактор забруднення повітря знаходиться в постійно динамічному стані і залежить від багатьох складових.

Основними напрямками розвитку вулично-дорожньої мережі є:

- відведення транзитних транспортних потоків в обхід центральної частини населених пунктів;
- реконструкція існуючих магістральних та житлових вулиць з приведенням їх технічних параметрів до нормативних;
- будівництво нових транспортних зв'язків;
- реконструкція дорожнього покриття.

Одним з головних завдань в питанні охорони атмосферного повітря на території житлової та прирівняної до неї забудови є розподілення транспортних потоків шляхом формування раціональної магістральної мережі вулиць, створення об'їзних доріг для виведення транспортних потоків поза межі селітебної зони, організація шумозахисних екранів для зменшення зони акустичного дискомфорту та виконання інших рішень, прийнятих у проекті комплексного плану в розділі "Транспорт".

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект стратегії розвитку Нетішинської МТГ не буде затверджений.

У Програмі охорони навколишнього природного середовища Хмельницької області на 2021-2025 роки, однією з пріоритетних цілей є зменшення викидів забруднюючих речовин та покращення стану атмосферного повітря. У випадку, якщо проект Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року не буде затверджений, дані стратегічні цілі не будуть досягнуті в повній мірі, що призведе до зниження якості екологічних показників стану довкілля та санітарно-гігієнічних умов проживання населення. У майбутньому зі збільшенням кількості житлової забудови та підприємств виробничо-комунального сектору без належної системи споруд та мереж тепло-, газопостачання, без оптимізації розміщення нових об'єктів виробничої діяльності з урахуванням екологічних вимог, рівень забруднення атмосферного повітря, швидше за все, матиме тенденцію до зростання. Водночас, якщо проект комплексного плану не буде впроваджений, а нові рішення щодо розбудови вулично-дорожньої мережі, що визначає як внутрішні міські, так і зовнішні зв'язки транспортного сполучення для зменшення транзиту через територіальну громаду, не будуть реалізовані, вплив транспорту на атмосферне повітря і здоров'я населення буде зростати, що знизить рівень комфортного проживання в межах Нетішинської МТГ.

Поверхневі, підземні води та їх екологічний стан.

Поверхневі води. Територією протікають річки Горинь та Гнилий Ріг, наявні гідрологічні об'єкти природно-заповідного фонду: гідрологічний заказник «Клиновецьке», гідротехнічний заказник «Гнилий рів», заказник «Княже озеро». В наслідок побудови ВП «Хмельницька АЕС» 1986 році було утворено ставок-охолоджувач або Нетішинське водосховище з об'ємом понад 2 млн. м³. Окрім найбільшого водоймища на території громади існує низка інших ставків та водойм. Загалом гідрографічна мережа району, доповнюючись заплавами озерами, ставками, водосховищами, меліоративними каналами, є досить розвинутою та сприятливою для організації рекреаційного використання.

Горинь — річка в Україні та Білорусі. Права притока Прип'яті (суббасейн річки Прип'яті, басейн Дніпра). Починається біля села Волиця Кременецького району Тернопільської області.

Довжина 659 км (у межах України — 577 км), площа водозбору 27700 км². Загальне падіння річки 218 м. Середній похил річки 0,33 ‰.

Річка Горинь бере початок із джерела, що виходить на денну поверхню на північний захід від села Волиця Кременецького району Тернопільської області. Загалом тече з південного-заходу на північний схід і впадає в Прип'ять із правого берега на 412 км від її гирла, за 14 км нижче м. Давид-Городок, на висоті 127 м над рівнем моря. За 28 км від гирла річка розгалужується на два рукави, з яких основним є правий; лівий рукав Ветлиця завдовжки 26 км впадає в р. Прип'ять на 417 км. Басейн Горині межує на заході з басейнами Стиру, на сході з басейнами Уборті і Ствиги, на півдні — з басейном Дністра. Територія сточища має неправильну грушоподібну форму; довжина його 300 км, середня ширина 92 км, найбільша ширина в середній частині 200 км, у нижній — різко зменшується до 10 км. Верхня частина басейну до впадання р. Устя розташована на Волинь-Подільській височині і являє собою плато з висотами 385,5—215 м, сильно розчленоване долинами річок і балок (густота яружно-балкової мережі, за С. Соболевим, становить 1—1,25 км на 1 км² поверхні). Середня й нижня частини сточища лежать в області значно заболоченої низинної рівнини Полісся, що характеризується плоским рельєфом з піщаними пагорбами.

У межах плато основними породами є крейдові піски, мергелі, вапняки й крейда, що трапляються у вигляді виступів у долинах річок, що підстелені древніми кристалічними породами, переважно гранітами, і перекриті товщею третинних пісків, глин, мергелів і

черепашкових вапняків. Четвертинні утворення представлені флювіогляціальними пісками й суглинками, а також лесами, на яких розвинені родючі сірі лісові ґрунти й чорноземи.

У межах Полісся поширені моренні відклади, представлені звичайно суглинками з різним складом валунів, флювіогляціальні піски та лесоподібні суглинки з поверхневим покривом дерново-підзолистих ґрунтів; значні площі зайняті торфовищами. Ґрунтові води належать до девонських і крейдових відкладень, а в межах кристалічного масиву — зв'язані із тріщинами в кристалічних породах. У межах Полісся глибина залягання ґрунтових вод незначна.

Більша частина поверхні басейну розорана; ліси, що займають 1950 км² (18 %), поширені переважно в низов'ї та складаються із сосни з домішкою дуба; у верхів'ї переважають широколистяні ліси (дуб, граб, клен, ясен), що збереглися по схилах долин річок і балок. У пониззі значну площу займають низинні очеретяні й осокові болота, загальна площа яких становить 1700 км² (6 %). Подекуди збереглися землі, покриті луговою рослинністю. Озер у басейні дуже мало (0,1 %).

Річкова мережа добре розвинена, чому сприяють кліматичні умови і характер ґрунтів. Коефіцієнт густоти річкової мережі без обліку річок, завдовжки до 10 км, становить 0,26, а з врахування останніх — 0,46.

Пологі й помірно круті ділянки схилів звичайно розорані, круті — задерновані або покриті мішаним лісом і чагарником. У пониззі трапляються заболочені луки.

У верхів'ї схили складені вапняком і крейдовими породами, перекритими супісками та суглинками, нерідко трапляються оголення древніх кристалічних порід; на решті ділянок вони переважно піщані й супіщані. У верхній та середній течії річки на обох схилах (чергуючись по берегах) на висоті 3—8 м над річкою розташовуються тераси, завширшки від 0,3 до 4 км, із крутим уступом, заввишки 5—10 м. Їхня поверхня переважно рівна, розорана, рідше покрита сосновими або мішаними лісами. У верхів'ї річки біля підніжжя схилів є витоки ґрунтових вод. У верхній течії річки заплава заболочена, покрита найчастіше лучно-болотною рослинністю, рідше чагарником і окремими деревами. На інших ділянках вона переважно суха, лугова, сильно перетята старицями, балками й озерцями, по берегах яких є густі зарості очерету й чагарнику (верба, плачуча верба). Трапляються піщані гряди й окремі пагорби, заввишки від 1 до 8 м. Біля схилів найбільш знижена частина її заболочена і являє собою мокрий луг. Ґрунти мулистопіщані й глинисті, на заболочених ділянках торф'яністі. Щорічно в період весняного водопілля й дощових паводків заплава затопляється на глибину від 0,5 до 3,3 м на 1—2 тижні; на знижених ділянках вода втримується протягом 1—3 місяців. Русло Горині у верхній частині течії помірно звивисте, у середній і нижній — сильно звивисте (радіус кривизни звивин місцями досягає 20—40 м), переважно нерозгалужене. Ширина річки до гирла річки Полква 3—10 м, нижче — 25—60 м, найбільша — 19 м (верхня окраїна с. Ворона), найменша — 0,5 м (с. Мала Горянка). Глибини розподіляються нерівномірно; на плесах 1,4—2,5 м, місцями до 5—11 м, на перекатах зменшуються до 0,3—1 м. Швидкості течії на плесах незначні (0,1—0,3 м/с), на перекатах зростають до 0,5—1,3 м/с.

Русло незначно заростає очеретом, осокою й водоростями, здебільшого біля берегів, смугою в 3—5 м; у нижній течії засмічене затонулими колодами, корчами та деревами, які упали з берегів.

Дно здебільшого піщане, на перекатах іноді покрите галькою, на плесах замулено; у верхів'ї на окремих ділянках кам'янисте. Береги заввишки від 1 до 6 м, переважно круті або обривисті, на звивистих місцях чергуються з пологими й дуже пологими, у верхів'ї вони часто торф'яністі, задерновані, рідше скелясті або суглинні, на інших відрізках піщані або піщано-глинисті, підмиваються водою й, руйнуючись, обвалюються в річку разом зі чагарниками, які ростуть на них, й окремими деревами. У багатьох місцях вони зливаються зі

схилами долини. Живлення річки переважно снігове з помітною участю дощового й ґрунтового.

У річному ході рівня виділяються висока весняна повінь, низька літня межень, що порушується короткочасними дощовими паводками, осінні й зимові підйоми води. Підйом рівня навесні найчастіше починається в березні, рідше — в лютому, відбувається інтенсивно (до 0,5—1,0 м/добу) і в середині або другій половині березня настає найвищий рівень заввишки при звичайному повноводді 0,8—4,6 м, при винятково високому — 1,2—5,8 м. Як правило, повноводдя проходить одним піком і дуже рідко двома. Спад відбувається повільно, протягом одного-двох місяців і звичайно наприкінці травня-червня встановлюється межень.

Дощі, що випадають майже цілорічно, викликають паводки заввишки в середньому 0,5—1, 5 м, і рідко сягаючого рівня весняного повноводдя. У жовтні починається підйом рівня води, що триває до льодоставу; після замерзання рівень знижується, але залишається вище літнього. Узимку при відлигах бувають паводки, заввишки 0,5—2,5 м. Найбільш багатоводна річка буває навесні (III—IV), коли по ній проходить 42—54 % річного стоку, на літо й осінь (VI—XI) припадає 31—39 %, на зиму (XII—II) — 15—21 %.

Найбільша витрата води багатоводного 1932 р. поблизу с. Волошки дорівнювала 1108 м³/с, біля с. Антонівка 1610 м³/сек, що відповідає модулям стоку 162 і 142 дм³/с з 1 км². Найменші модулі стоку влітку й узимку не перевищують 0,4—1,2 дм³/с з 1 км². Середньорічний модуль стоку наведений до багаторічного ряду становить поблизу с. Волошки — 3,96 л/с з 1 км², біля с. Антонівка — 3,81 л/с з 1 км² у сел. Горинь — 3,56 дм³/с з 1 км². Мінералізація води р. Горинь у створі в районі Хмельницької АЕС становить: весняна повінь — 502 мг/дм³; літньо-осіння межень — 455 мг/дм³; зимова межень — 567 мг/дм³. Мінералізація води водойми-охолоджувача Хмельницької АЕС становить: весняна повінь — 396 мг/дм³; літньо-осіння межень — 401 мг/дм³; зимова межень — 405 мг/дм³. Тип вод — гідрокарбонатно-кальцієвий.

Льодостав найчастіше настає в середині грудня, на перекатах нерідко залишаються ополонки, що місцями зберігаються протягом усієї зими. Річка скресає у верхів'ї наприкінці лютого — початку березня, у середній й нижній течії на 1—2 тижні пізніше. Річка у верхів'ї використовується, як джерело гідроенергії та для риборозведення. Більша частина басейну розорана (понад 60 %), ліси займають 18 % басейну, болота — низинні очеретові і осокові — займали до осушення 6 %. Заплавні луки частково розорані, окультурені або перебувають під випасами, що призводить до їх деградації, а також змиву при паводках у річкове русло значних домішок — органічних, бактеріальних і твердого стоку.

У верхній частині басейну хімічний склад р. Горинь формується під впливом багатих карбонатами кальцію та магнію третинних та верхньокрейдових відкладів (мергелів, вапняків), а також багатих карбонатами суглинків, на яких розвинуті чорноземи. В середній та нижній частинах басейну розповсюджені флювіогляціальні піщані відклади з розвинутими на них дерново-підзолистими ґрунтами. Характер ґрунтів в цій частині басейну, а також підвищена вологість клімату не сприяє насиченню річкової води розчинними солями, в той же час поверхневий сток з заболочених водозборів вносить в притоки та в головну річку значну кількість заліза та органічних речовин.

На водний і гідрохімічний режим річки істотний вплив мають підземні та карстові води мергельно-крейдової товщі (третинних і крейдових відкладень), які вносять у річку гідрокарбонати кальцію та магнію. Величини мінералізації підземних вод не перевищують 600-800 мг/л. Величини мінералізації води в межень досягають 562-620 мг/л. Помітне зменшення мінералізації води спостерігається за течією річки. Так, у верхній течії річки на замикаючому створі біля с. Оженин максимальні значення мінералізації води, за багаторічними даними, досягають у зимову межень 520-620 мг/л, а в літню 425 мг/л. У

гірловій частині річки в осінньо-зимовий період мінералізація води не перевищує 410-480 мг/л, у літній - 320-352 мг/л. Зменшенню мінералізації річкової води р. Горині в нижній течії значною мірою сприяє стік р. Случі, мінералізація води в якій у межень біля м. Сарни не перевищує 340-365 мг/л. За співвідношенням іонів води р. Горині на всьому її протязі характеризується вираженим гідрокарбонатно-кальцієвим складом. За класифікацією О. А. Алекіна, вона належить до гідрокарбонатного класу, групи кальцію, другого типу.

Сезонні зміни в гідрохімічному режимі річки чітко виражені у зміні величин мінералізації. За багаторічними спостереженнями на замикаючому створі (с. Оженин) у повінь у багатководні роки величини мінералізації води зменшуються до 247 мг/л, у літню межень вони досягають 419-425 мг/л, а взимку в період льодоставу - 520-620 мг/л. Співвідношення домінуючих у воді іонів HCO_3 і Ca змінюється у відносно вузьких межах: HCO_3 у водопілля становить 43-45% екв, у межень - 43-46% екв, Ca в водопілля - 33-46% екв і в межень - 36-44% екв. Відносно висока концентрація карбонатів у воді зумовлює її нейтральну і слаболужну реакцію; рН у зимовий період коливається в межах 7,2-7,6, а в літньо-осінній - у межах 7,8-8,5. Вода р. Горині відрізняється від води р. Уборті та інших річок Поліської низовини відносно невисокою кольоровістю, яка не перевищує 55-67° платиново-кобальтової шкали. Вміст органічних речовин не перевищує 8-9 мгС/л. У річковій воді містяться в незначній кількості біогенні речовини; NH_4 0,3-0,6 мгN/л, NO_3 не більш як 0,2 мгN/л; у значно більшій кількості є залізо (0,2-1,1 мг/л).

Гнилий Ріг (Гнилий Рів) — річка в Україні, в межах Шепетівського району Хмельницької області та Острозького району Рівненської області. Права притока Вілії (басейн Прип'яті). Довжина річки 28 км. Площа водозбірного басейну 201 км². Похил річки 1,64 м/км. Річище звивисте, у пониззі випрямлене, завширшки 8—12 м. У селах Комини та Білотин створено ставки. Використовується на господарські потреби населення та охолодження електростанції. На водосховищі розвинене рибництво. Гнилий Ріг бере початок у заболоченому дубово-сосновому лісі південніше села Комини із двох струмків, правий з яких живиться водами зі ставка, а лівий — із болота. На південно-східній околиці Коминів Гнилий Ріг приймає води першої правої притоки, яка також тече у місцевості, вкритій сосново-дубовими лісами, живиться водами з джерел і боліт. У середній течії цієї притоки є піщаний кар'єр. Проплинувши через центр Коминів, річка меандрує, тече широкою долиною та приймає води першої лівої притоки, яка з'єднана з системою меліоративних каналів завширшки 6 м і завглибшки — 1,7 м.

У середній течії у центрі с. Білотин річка розливається у став, який має довжину 800 м і ширину 180 м. Північніше села річка плине широкою долиною: її русло перетворене на канал, який приймає води ще однієї правої притоки, що бере початок біля урочища Шляхова, неподалік с. Хоровиця. У Гнилий Ріг потрапляють води з лівої притоки, яка теж перетворена у канал. У цій місцевості річка впадає у водосховище-охолоджувач Хмельницької АЕС біля урочища Медвежа Гора. Цікаво, що на протилежному, північному березі, Гнилий Ріг витікає з водосховища, плине заболоченою місцевістю і поблизу Острога впадає у річку Вілію.

Хоча Гнилий Ріг мала річка, але її розташування таке, що басейн розташований у межах двох геоморфологічних районів — Славутському піщаному і Білогірському. У верхній течії Гнилого Рогу абсолютні висоти досягають 241,3 м, а в нижній — 193,2 м. Поверхня цієї місцевості почленована балочними ерозійними формами-ярами і балками. Гнилий Ріг є однією з небагатьох річок Хмельниччини, басейн якої на 95 % вкритий лісами. У долині річки чергуються суходільні, заплавні луки і болота. Найбільші болота тут можна побачити південніше Коминів, північніше Білотина і поблизу Острога.

Завдяки водосховищу ХАЕС тут різноманітна і досить багата іхтіофауна. У басейні річки водиться амур білий, амур чорний, верховодка, в'юн, вирезуб, гірчак, білизна,

краснопірка, лин, лящ, марена, окунь, підуст, пічкур, плітка, сом, судак, рибець, товстолобик, чехоня, щука, мінога українська і минь. Досить високу щільність мають усі 11 видів земноводних. А серед плазунів вдається побачити веретільницю, вужів водяного і звичайного, гадюку звичайну, мідянку, черепаху болотяну, ящірок прудку, живородну і зелену. Серед птахів лук, боліт і водойм найчастіше вдається побачити баранця великого, бугая, вівсянку очеретяну, гуску сіру, деркача, журавля сірого, кобилочку звичайну, річкову, солов'їну і звичайну, крижня, крячка білокрилого і малого, курочку водяну, ластівку берегову, лебедя-шипуну.

У басейні Гнилого Рогу в Лютарському лісництві розташований гідрологічний заказник «Гнилий Ріг» площею 816,2 га, створений у 2000 році, а також зоологічний заказник «Лютарський» площею 35,7 га, який створений у 1994 році.

У нижній течії 1981 року було збудовано Нетішинське водосховище для потреб Хмельницької атомної електростанції. Під час створення водосховище була затоплена територія села Дорогоща. Населення при цьому переселене до міської громади Нетішина.

Радіаційний стан поверхневих вод. Згідно «Регламенту радіаційного контролю Хмельницької АЕС» визначення вмісту радіонуклідів у воді поверхневих водоймищ виконується 2 рази на рік. Спостереження за станом р. Горинь у I півріччі 2021 року показали, що вміст радіонуклідів по цезію-137 в пробах води становив:

р. Горинь (до АЕС) - 5,20E--00;

р. Горинь (контрольний створ) - 1,18E-01.

Вміст радіонуклідів по стронцію-90 в пробах води становив:

р. Горинь (до АЕС) - 5,32Eч00;

р. Горинь (контрольний створ) - 6,49E-00.

Спостереження за станом р. Горинь у II півріччі 2022 року показали, що вміст радіонуклідів по цезію-137 в пробах води становив:

р. Горинь (до АЕС) - 9,52E-00;

р. Горинь (контрольний створ) - 9,22E-00.

Вміст радіонуклідів по стронцію-90 в пробах води становив:

р. Горинь (до АЕС) - 4,10E--00;

р. Горинь (контрольний створ) - 5,18E- 00.

Мінералізація та хімічний склад річних вод р. Горинь в період весняного водопілля

Річка	Пункт	Сума іонів, мг/л	% екв							Мг/л							Загальна жорсткість, мг-екв/л
			HCO ₃	SO ₄	Cl	NO ₃	Ca	Mg	Na+K	HCO ₃	SO ₄	Cl	NO ₃	Ca	Mg	Na+K	
Горинь	Оженин	246,9	44,9	4,8	0,3	-	43,4	3,2	3,4	170,2	14,2	0,9	-	54,0	2,4	5,2	2,90

Мінералізація та хімічний склад річних вод р. Горинь в період літньо-осінньої межени

Річка	Пункт	Сума іонів, мг/л	% екв							Мг/л							Загальна жорсткість, мг-екв/л
			HCO ₃	SO ₄	Cl	NO ₃	Ca	Mg	Na+K	HCO ₃	SO ₄	Cl	NO ₃	Ca	Mg	Na+K	
Горинь	Оженин	419,0	45,4	2,3	2,0	0,3	43,5	2,7	3,8	292,8	11,3	7,4	2,0	92,0	3,5	10,0	4,91

Мінералізація та хімічний склад річних вод р. Горинь в період зимової межени

Річка	Пункт	Сума іонів, мг/л	% екв							Мг/л							Загальна жорсткість, мг-екв/л
			HCO ₃	SO ₄	Cl	NO ₃	Ca	Mg	Na+K	HCO ₃	SO ₄	Cl	NO ₃	Ca	Mg	Na+K	
Горинь	Оженин	562,1	44,8	3,9	1,3	-	38,0	7,1	4,9	390,5	26,5	6,6	0,10	108,5	12,4	17,5	6,46

Мінералізація та хімічний склад річних вод р. Горинь в період літньо-осінніх паводків

Річка	Пункт	Сума іонів, мг/л	% екв							Мг/л							Загальна жорсткість, мг-екв/л
			HCO ₃	SO ₄	Cl	NO ₃	Ca	Mg	Na+K	HCO ₃	SO ₄	Cl	NO ₃	Ca	Mg	Na+K	
Горинь	Оженин	393,5	46,3	3,3	0,4	-	40,6	3,7	5,7	278,2	15,2	1,5	-	80,2	4,4	14,0	4,37

Вміст біогенних елементів та органічних речовин (мг/л) в р. Горинь

Річка	Водопілля				
	NO ₃	NO ₂	Fe _{заг}	Колір, градуси по шкалі Pt-Co	Перманганатна окислюваність, мГО/л
Горинь	0-3,00	0-0,050 (0,188)	0,03-0,85 (3,20)	20-60	5,7-14,5
	0,05-3,00	0-0,028(0,105)	0,02-0,080	20-80	4,2-12,4 (17,2)

Хімічний склад води р. Горинь та водоймища-охолоджувача ХАЕС за середньорічними даними (2017-2020 рр.)

Місце відбору проб води	Середньорічні концентрації головних іонів за 2017-2020 рр., мг/дм ³							Формула іонного складу
	HCO ₃	SO ₄	Cl ⁻	Ca ²⁺	Mg ²⁺	Na ⁺	K ⁺	
ВО ХАЕС	183	79	23	43	9,1	51	7,7	HCO ₃ 56SO ₄ 31Cl13 0,4 _____ Na ₄ 2Ca ₄₀ Mg ₁₄ K ₄
ВО ХАЕС в районі рибного господарства	182	80	23	44	9,0	52	7,8	HCO ₃ 55SO ₄ 32Cl13 0,4 _____ Na ₄ 1Ca ₄₀ Mg ₁₅ K ₄
р. Горинь вище ХАЕС та м. Нетішина	304	48	18	90	14	16	5,0	HCO ₃ 77SO ₄ 15Cl18 0,5 _____ Ca ₆₉ Mg ₁₈ Na ₁₁ K ₂
р. Горинь нижче ХАЕС та м. Нетішина	303	46	18	91	13	17	5,3	HCO ₃ 77SO ₄ 15Cl18 0,5 _____ Ca ₇₀ Mg ₁₇ Na ₁₁ K ₂

Середні, за 2004-2007 рр., концентрації головних іонів та мінералізація води ВО Хмельницької АЕС та р. Горинь
в районах АЕС у різні сезони за 2017-2020 рр., мг/дм³

Сезон	Водний об'єкт місце відбору проб	HCO ₃	CO ₃ ²⁻	SO ₄	Cl ⁻	Ca ²⁺	Mg ²⁺	Na ⁺	K ⁺	Мінералізація
Весна	ВО ХАЕС	184	3,5	73	23	47	8,6	48	6,8	396
	ВО ХАЕС в районі рибного господарства	188	4,2	75	22	46	8,8	49	6,9	402
	р. Горинь вище ХАЕС та м. Нетішина	300	0	47	18	94	13	15	4,6	502
	р. Горинь нижче ХАЕС та м. Нетішина	298	0	49	18	94	13	15	4,5	503
Літо	ВО ХАЕС	176	4,2	84	23	43	8,9	53	8,1	401
	ВО ХАЕС в районі рибного господарства	176	5,2	82	22	44	8,7	53	8,0	400
	р. Горинь вище ХАЕС та м. Нетішина	275	0	44	18	78	13	18	5,1	455
	р. Горинь нижче ХАЕС та м. Нетішина	274	0	44	18	78	13	18	5,1	455
Осінь	ВО ХАЕС	180	0	85	24	41	9,2	5,5	8,6	403
	ВО ХАЕС в районі рибного господарства	182	0	80	24	41	8,4	53	8,1	397

	р. Горинь вище ХАЕС та м. Нетішина	290	0	44	18	85	13	18	5,2	478
	р. Горинь нижче ХАЕС та м. Нетішина	293	0	44	18	85	13	17	5,0	477
Зима	ВО ХАЕС	189	0	79	23	46	9,1	52	7,7	405
	ВО ХАЕС в районі рибного господарства	186	0	79	23	46	9,4	49	7,8	401
	р. Горинь вище ХАЕС та м. Нетішина	347	0	49	19	105	14	18	5,3	567
	р. Горинь нижче ХАЕС та м. Нетішина	346	0	46	19	105	14	17	5,3	563

Середньорічні значення фізико-хімічних показників та показників вмісту органічної речовини у воді ВО Хмельницької АЕС та р. Горинь за 2017-2020 роки

Водний об'єкт	Фізико-хімічні показники				Показники органічної речовини			
	рН	О ₂ , мг/дм ³	Прозоріть, см	Завислі речовини, мг/дм ³	Колірність, °	БО	ПО	БСК ₅
						мгО ₂ /дм ³		
ВО ХАЕС	8,4	11,4	37	8,2	46	32	9,0	5,5
ВО ХАЕС в районі рибного господарства	8,3	10,2	37	8,5	45	31	9,4	5,2
р. Горинь вище ХАЕС та м. Нетішина	8,1	11,6	30	10,6	43	16,8	4,6	5,4
р. Горинь нижче ХАЕС та м. Нетішина	8,1	11,5	32	10,6	45	17,1	4,6	5,3

Підземні води. В межах Нетішинської МТГ виділяють наступні водоносні горизонти:

- 1) Алювіальний водоносний горизонт;
- 2) Водоносний горизонт у лесових породах;
- 3) Водоносний горизонт флювіогляціальних та гляціальних відкладів
- 4) Водоносний горизонт полтавської світи;
- 5) Харківський водоносний горизонт;
- 6) Київський водоносний горизонт;
- 7) Бучацький водоносний горизонт;
- 8) Водоносний горизонт у породах кори вивітрювання;
- 9) Водоносний горизонт кристалічних докембрійських та палеозойських тріщинуватих порід.
- 10) Водоносний горизонт у зоні тріщинуватості кристалічних порід архей-протерозою.

Алювіальний водоносний горизонт поширений у долинах річок і балок. Водовмісні породи неоднорідні за літологічним складом. Представлені вони нерівномірнозернистими пісками, що часто перешаровуються з глинами та суглинками, з включеннями гальки, гравію та великоуламкового матеріалу. Глибина залягання в заплавах змінюється від 0,1 до 2 м, в межах надзаплавних терас - від 3 до 10 м. Потужність водоносного алювію в долинах дрібних річок і балок зазвичай не перевищує 2-3 м, зрідка досягаючи 10-15 м. Зазвичай це ґрунтові води з вільною поверхнею. Невеликий напір (1-7 м) зафіксовано лише у пониженнях, де у покрівлі водоносного горизонту залягають водотривкі суглинки. Водоносність алювіальних відкладів вкрай непостійна. Дебіти свердловин у долинах малих річок не перевищують 1,0 л/сек. Великою водорясністю відрізняється древній алювій, представлений добре відсортованими крупнозернистими гравійними пісками значної потужності. Води, як правило, гідрокарбонатно-кальцієві з мінералізацією до 1 г/л. У зв'язку з неглибоким заляганням і відсутністю витриманого водопору води часто схильні до забруднення.

На водороздільних ділянках виділяється *водоносний горизонт у лесових породах* (переважно в суглинках). Водоносність їх пов'язана в основному з вертикальною макропористістю та наявністю піщаних прошарків, розвинених головним чином у нижній частині товщі. Глибина залягання горизонту коливається від 2-3 до 13-15 м. Дебіти колодязів та свердловин складають у середньому 0,1 л/сек. У зв'язку з невитриманістю поширення, слабкою водовіддачею, а місцями поганою якістю горизонт придатний лише для водопостачання дрібних споживачів. Живлення водоносного горизонту здійснюється за рахунок інфільтрації атмосферних опадів та притоку вод з більш давніх відкладів. За хімічним складом води прісні з мінералізацією до 1,0 г/л, гідрокарбонатно-кальцієво-магнієво типу.

Водоносний горизонт флювіогляціальних та гляціальних відкладів середнього відділу четвертинної системи широко розповсюджений в межах моренно-зандрової та лесової рівнин. На ділянках розвитку моренних суглинків флювіогляціальні відклади містять два водоносних горизонти – надморенний та підморенний. У зв'язку з невитриманим розповсюдженням риської морени вони в більшості випадків гідравлічно пов'язані та представляють собою єдиний водоносний горизонт. Моренні відклади, розвинуті на вододілах, представлені в основному глинистими породами, іноді з прошарками та лінзами слабообводнених пісків.

В долині р. Горинь флювіогляціальні водоносні відклади залягають безпосередньо під алювіальними пісками і утворюють з ними єдиний водоносний комплекс. Підстеляється водоносний горизонт червоно-бурими та пістрявими четвертинними глинами, глинистими

породами неогену та палеогену, а місцями – кристалічними породами докембрію або корою їх вивітрювання.

Водоносний горизонт в основному безнапірний, але іноді володіє напором від 1,9 до 21,5 м. Водорясність флювіогляціальних відкладів змінюється в доволі широких межах. Дебіти колодязів коливаються від сотих долей до 0,5 л/сек, зрідка досягають 1,7 л/сек. Дебіти свердловин частіше складають 1-2 л/сек, збільшуючись до 8,3 л/сек при сумісній експлуатації вод флювіогляціальних відкладів та кори вивітрювання кристалічних порід. Якість вод задовільне, в основному вони гідрокарбонатно-кальцієві з мінералізацією до 0,5, рідше до 1 г/л. Загальна жорсткість не перевищує 10 мг/екв. Зрідка поруч з прісними водами в колодязях зустрічаються сульфатні та хлоридні води підвищеної мінералізації. Через неглибоке залягання даний горизонт може експлуатуватися для водозабезпечення.

Водоносний горизонт полтавської світи широко розповсюджений в Нетішинській МТГ. Водовмісні породи полтавської світи представлені дрібно-і середньозернистими, місцями каоліністими пісками потужністю до 35 м. Продуктивність свердловин становить у середньому 1-2 л/сек. Незважаючи на значну іноді мінералізацію (до 4 г/л) цей горизонт іноді використовують у господарсько-побутових потребах.

Харківський водоносний горизонт приурочений до тонко- та дрібнозернистих кварц-глауконітових глинистих пісків, що переходять у нижній частині товщі у середньо- та крупнозернисті піски з гравієм, галькою та прошарками пісковіку. Глибина залягання змінюється від 2,6 до 86 м. Потужність зазвичай становить 3-10 м. У місцях глибокого залягання та наявності в покрівлі водотривких порід водоносний горизонт набуває напірного характеру. Зазвичай води слабонапірні (1-15 м). Дренується харківський водоносний горизонт глибоко врізаними балками та річковими долинами, для яких спостерігається поступове зниження п'езометрів. Водність харківських пісків переважно невисока. Дебіти їх коливаються від 0,001 до 4,4 л/сек. Самостійного значення для централізованого водопостачання горизонт не має, але з успіхом використовується спільно з водоносними горизонтами, що лежать вище. Якість вод переважно задовільна, води гідрокарбонатно-кальцієві і натрієві з мінералізацією від 0,1 до 0,8 г/л, і лише окремих ділянках до 1,4 г/л. Розмір загальної жорсткості становить 0,9-15 мг-екв.

Київський водоносний горизонт. Відклади київського ярусу представлені в основному щільними водотривкими мергелями і глинами, і лише на окремих невеликих вододільних ділянках збереглися від розмиву дрібнозернисті кварцові піски з домішкою зерен глауконіту, тріщинуваті пісковіки і мергелі, до яких приурочений слабкий водоносний горизонт. Залягання горизонту частіше не перевищує 20-50 м. Висота напору за наявності в покрівлі водоупорів становить місцями 42-48 м. Дебіти свердловин перевищують 4 л/сек. Води прісні, гідрокарбонатно-кальцієві з мінералізацією до 1 г/л, рідше – сульфатно-гідрокарбонатно-кальцієво-натрієві із сухим залишком до 3 г/л. Водоносний горизонт використовується для сільськогосподарського водопостачання.

Бучацький водоносний горизонт. Товща водоносних бучацьких відкладів представлена у верхній частині тонко-і дрібнозернистими глинистими пісками з прошарками глин і бурого вугілля, в середній і нижній частині – різнозернистими, переважно середньо-і крупнозернистими гравелістими пісками, що іноді перешаровуються з глинами. Потужність зазвичай не перевищує 20 м. Глибина залягання в середньому дорівнює 50-60 м. Бучацькі водоносні піски залягають на кристалічних породах або продуктах їх вивітрювання і покриваються київськими, харківськими, неогеновими або четвертинними піщано-глинистими відкладами. Водоносний горизонт має напір, величина якого не перевищує 40 м. Водність горизонту вкрай нерівномірна, що пов'язане з неоднорідністю літологічного складу та різною потужністю вміщуючи порід. Дебіти свердловин змінюються від 0,01 до 15 л/сек,

складаючи частіше 1-2 л/сек. Води бучакських відкладів переважно прісні, помірно жорсткі, сухий залишок їх змінюється від 0,2 до 0,9 г/л, а загальна жорсткість зазвичай становить 3-10 мг-екв. За хімічним складом води відносяться переважно до гідрокарбонатно-кальцієвих та гідрокарбонатно-сульфатно-натрієво-кальцієвих. Завдяки відносно неглибокому залягання, досить високій водності та гарній якості води бучацького горизонту використовуються для централізованого водопостачання Нетішинської МТГ.

Водоносний горизонт у породах кори вивітрювання в більшості випадків безнапірний або слабонапірний, величина напору в середньому 20-22 м. Найчастіше він гідравлічно пов'язаний з водами тріщин кристалічних порід, і тоді величина напору збільшується в деяких випадках до 30-32 м. Глибина залягання водоносного частіше не перевищує 20-30 м. Води горизонту широко використовуються в межах Нетішинської МТГ. Продуктивність свердловин і колодязів змінюється у межах, найчастіше вибирається у 3 л/сек. Питомі дебіти свердловин загалом становлять 0,03-0,1 л/сек, досягаючи іноді 3-5 л/сек і більше. Помітне збільшення продуктивності свердловин і колодязів спостерігається в тому випадку, коли підземні води кори вивітрювання та відкладів вище кайнозойського віку утворюють єдиний водоносний комплекс. За якістю води зони кори вивітрювання здебільшого цілком придатні для питного та господарського водопостачання. Найбільш доцільно їх використовувати в долинах річок та спільно з водами четвертинних, палеогенових відкладів та тріщин кристалічних порід.

Водоносність кристалічних докембрійських та палеозойських тріщинуватих порід обумовлена наявністю в їх верхній частині тріщинуватої зони, яка, в основному, поширена на глибину 60-70 м нижче поверхні кристалічних порід. Крім того, найбільша тріщинуватість порід розвинута в зонах розломів і в долинах річок, в межах плато кристалічних порід вона найменша.

Глибина залягання тріщинуватих вод обумовлена місцеположенням в рельєфі і гіпсометрією поверхні кристалічних порід. В долинах річок водоносний горизонт залягає на глибині 5-20 м. На водорозділах, в депресіях кристалічних порід і особливо в районах їх різкого занурення в північно-східному напрямку, глибина залягання тріщинуватих вод коливається від 50 до 100 м, в середньому складає 30-80 м. Дебіти свердловин змінюються від 0,2 до 9,1 л/с, при знижених рівнях від 15,0 до 52,0 м. Потужність водоносного горизонту (тріщинувата зона) становить в середньому 40-60 м. Водоносний горизонт напірний, за винятком річкової долини. Висота напору коливається в межах від 0,0 - 81,0 м, складаючи 10-25 м.

Водність кристалічних порід безпосередньо пов'язана з їх тріщинуватістю і носить спорадичний характер. Найбільшою водністю вирізняються зони тектонічних порушень. Більше водозабезпечений горизонт в долині річок, менше – на вододілах.

Води прісні, гідрокарбонатно-кальцієво-магнієві. Мінералізація їх 0,2-0,7 г/л. Загальна жорсткість тріщинуватих вод міняється в межах 2,5-28 мг-екв., і становить в середньому 6 мг-екв. Живлення водоносного горизонту відбувається за рахунок інфільтрації атмосферних опадів та перетоку з вище розташованих водоносних горизонтів. Тріщинуваті води широко використовуються для водопостачання. Практичне значення їх для централізованого водопостачання порівняно обмежене у зв'язку з невеликою їх водністю.

Водоносний горизонт у зоні тріщинуватості кристалічних порід архей-протерозою. Група підземних вод у зоні тріщинуватості кристалічних порід архей-протерозою широко поширена в межах басейну Дніпра, простягається широкою смугою з північного заходу на південний схід, і приурочена до гідрогеологічної області Українського щита (суббасейни Середнього, Нижнього Дніпра, Прип'яті). Водовмісними є породи докембрійського фундаменту, складеного різноманітними метаморфічними та магматичними утвореннями, серед яких

переважають гнейси, граніти і мігматити. По долинах річок вони виходять на земну поверхню або перекидаються малопотужним шаром мезо-кайнозойських відкладів.

Геофільтраційні властивості кристалічних порід визначаються дуже нерівномірною обводненістю, що пов'язано із нерівномірною ендо - і екзогенною тріщинуватістю кристалічних порід за площею та на глибину. Найбільш обводнені зони приурочені до понижених ділянок сучасного рельєфу, що збігаються із розвинутою гідрографічною мережею та крупними балками. Потужність зон інтенсивної тріщинуватості часто не перевищує 20 м від поверхні кристалічних порід на вододілах та 50 м в долинах річок, і розповсюджується, як правило, на глибину 80-100 м від сучасної поверхні.

Майже повсюдно кристалічні породи перекриті корою вивітрювання, яка безпосередньо визначає умови їхнього взаємозв'язку із водоносними горизонтами і комплексами осадових відкладів, що залягають вище та, відповідно, умови живлення. Кора вивітрювання відіграє подвійну гідрогеологічну роль. При певних умовах в залежності від літологічної будови вона є або водоносним горизонтом або водотривом. В регіональному плані повний розріз і більша потужність кори вивітрювання спостерігається на вододільних ділянках, до прируслових частин її потужність зменшується, упритул до повного розмиву. Глибина залягання на північному заході, де осадовий чохол малопотужний, складає 20-30 метрів. У долинах річок водовмісні породи часто виходять на поверхню. Води напірно-безнапірні, величина напору не перевищує 15-20 метрів, в окремих випадках збільшується до 57,5 м, окремі свердловини самовиливають. В долинах річок напір знижується.

Водозбагаченість залежить від рівня тріщинуватості, потужності зони тріщинуватості, умов живлення, дебіти свердловин змінюються від 0,9 до 864-1209,6 м³/добу. Водопровідність коливається у значних межах: фонові значення складають 1-10 м²/добу, змінюючись від перших м²/добу до 500 м²/добу. Високі значення показників водопровідності пов'язані із зонами тектонічних розломів, долинами річок, балками, де вони зазвичай складають 50-100 м²/добу. Хімічний склад підземних вод строкатий, але переважають води гідрокарбонатні кальцієві із мінералізацією 0,5-1,0 г/дм³, на фоні яких рідко зустрічаються води сульфатні, хлоридні з мінералізацією до 6,4 г/дм³.

Гідрокарбонатні кальцієві води із низькою мінералізацією поширені у панічно-західній частині, де існують сприятливі умови живлення підземних вод. За показниками природної захищеності в залежності від потужності слабопроникних порід у покрівлі підземні води у зоні тріщинуватості кристалічних порід архей-протерозою захищена та умовно захищена. Живлення водоносного горизонту відбувається по всій площі його поширення головним чином за рахунок інфільтрації атмосферних опадів та перетоку із водоносних горизонтів, приурочених до порід осадового чохла в місцях відсутності водотривів. Розвантаження відбувається в долинах річок. Амплітуда коливання рівня підземних вод в залежності від типу режиму змінюється в широких межах: від 0,3-0,6 м (вододільний режим) до 0,5-1,0 м (придолинний режим) і 1-2, місцями 3-4 метри (річкові долини). В межах гідрогеологічної області Українського щита водоносний горизонт є основним джерелом господарсько-питного водопостачання низки крупних населених пунктів. З урахуванням специфіки обводненості кристалічних порід експлуатація здійснюється невеликими розосередженими водозаборами невеликої продуктивності (до 1-2 тис. м³/добу).

До випадкових джерел забруднення належать аварійні прориви сітки промислової і господарсько-побутової каналізації. Водоносний горизонт, що приурочений до алювію заплав і низьких надзаплавних терас слугує головним джерелом централізованого водопостачання. В силу своєї незахищеності від техногенного впливу він забруднений нітратами та амонійним азотом. Складові компоненти забруднення Fe, P, Li, Br, Ba, Mn, Sr, Ti, органічні речовини. Ступінь забруднення помірний.

Показники якості підземних вод, які аналізувались при гідрогеологічних дослідженнях, в основному, відповідають вимогам, які ставляться до питної води. В окремих пробах, відібраних при гідрогеологічних роботах, встановлено перевищуючий ГДК вміст заліза, твердість води перевищує допустимі норми і досягає до 15,1 мг-екв. Мінералізація, в основному, знаходиться в допустимих межах і лише в одиничних пробах перевищує 1 г/дм³.

Водопостачання та водовідведення. Основним джерелом забезпечення потреб централізованого водопостачання м. Нетішин, є верхньопротерозойський водоносний горизонт. Експлуатується також водоносний горизонт алювіальних відкладів.

Для задоволення потреб централізованого водопостачання міської громади на перспективу придатні водозабори прилеглих територій, які експлуатують ці горизонти.

На даному етапі експлуатуються родовища підземних вод (води питні і технічні):

- Нетішинське, приурочене до верхньопротерозойських відкладів (правий берег р. Горинь, східна лісопаркова частина міської громади) – затверджені 18,0 тис.м³ / добу; глибини 220-240 м, горизонт захищений; води гідрокарбонатно-натрієво-кальцієві; мінералізація – 0,6-1,0 г/л;

- Славутське, приурочене до верхньопротерозойських відкладів - 2 водозабори з затвердженими запасами 23,7 тис.м³ / добу (Центральний – 14,7 тис.м³ / добу, Південний – 9,0 тис.м³ / добу); глибини 60-120 м, горизонт захищений; води гідрокарбонатно-натрієво-кальцієві; мінералізація – 0,4-0,6 г/л;

- Острозький водозабір (запаси не затверджені), приурочене до алювіальних відкладів заплави р. Вилії, глибини 19-20 м, деякі свердловини – 330-415 м (верхньопротерозойський горизонт); дебіти – 10,5 -12,0 м³ / добу.

Ресурси придатні для подальшого водогосподарського використання. Дані затверджені запаси підземних вод можуть забезпечити розрахункову потребу у воді питної якості на проектний період.

Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення виробляє та надає комунальне господарство філії «ВП «Хмельницька АЕС». Збільшення протяжності мереж водопостачання у 2020 році на 21,6 км було зумовлене задачею в експлуатацію водогону у садибній забудові міської громади. Детальна інформація, щодо водопостачання та водовідведення наведена у таблиці нижчі.

Водопостачання та водовідведення

Показники	2018	2019	2020	2021	2022
Протяжність мереж водопостачання, км	84,13	84,13	105,73	105,73	105,73
Протяжність мереж водовідведення, км	76,26	76,26	76,26	76,26	76,26
Споживання питної води, тис. м ³ – всього, у тому числі:	2679,59	2782,25	2781,77	2793,13	395,95
- населення	1463,58	1389,06	1372,20	1296,26	1217,87
- підприємства	1216,01	1393,19	1409,56	1496,87	1178,07

Проблем з водопостачанням у міській громаді Нетішин станом на сьогодні за інформацією надавача послуг з централізованого водопостачання не зафіксовано. Відповідно до звіту контролю якості питної води хіміко-бактеріологічної лабораторії СЗВ, що централізовано подається до споживачів, за квітень 2023 року показники відповідають нормі.

Проте існує проблема із забезпеченням централізованим водопостачанням Старокривинського старостинського округу. Для забезпечення населення питною водою

нормативної якості є необхідність будівництва зовнішніх мереж водопостачання на території с.Старий Кривин.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект стратегії розвитку Нетішинської МТГ не буде затверджений.

При відсутності якісного очищення стічних вод від виробничих та агропромислових підприємств, автомобільних та залізничних доріг буде відбуватися подальше активне забруднення поверхневих та підземних вод. Відсутність достатньо розвинутої системи збору дощових вод та відсутність локальних очисних споруд у місцях їх випуску, неповне охоплення міської громади централізованою каналізацією спричинятиме і надалі негативний вплив на якість підземних та поверхневих вод. Подальше функціонування кладовищ буде негативно позначатися на екологічному стані підземних вод. Без визначення меж прибережних захисних смуг річок громади можлива незаконна господарська діяльність, будівництво, розвиток небезпечних геологічних процесів, зведення нанівець біорізноманіття, порушення природної гідроекосистеми та збільшення рівня забруднення поверхневих та підземних вод, що в кінцевому випадку буде позначатися на здоров'ї мешканців Нетішинської МТГ.

Геологічне середовище та його екологічний стан.

Геологічна будова. В геоструктурному відношенні район дослідження розташований в межах західної частини Українського кристалічного масиву, для якого характерний розвиток докембрійських кристалічних порід різного петрографічного складу та генезису, неглибоко залягаючи від денної поверхні, що оголюються в долинах річок.

В геологічній будові приймають участь докембрійські кристалічні породи та мезокайнозойські відклади.

Докембрійські породи (PR) у більшості (до 95 %) представлені гранітами та їх мігматитами. На загальному фоні розвитку гранітів та їх мігматитів зустрічаються невеликі тіла більш давніх порід (гнейси, амфіболіти, кварцити, джеспіліти, сланці, конгломерати, роговики силікатні). Докембрійські породи мають високу міцність і є надійною природною основою для закладання фундаментів споруд.

*Основні показники фізико-механічних властивостей інтрузивних порід в м. Нетішин**

Породи	Число визначень	Об'ємна маса, г/см ³	Пористість, %	Часовий опір стисканню, 10 ⁶ Па
Граніти	53	<u>2,20-2,70</u> 2,51	<u>0,76-14,06</u> 6,37	<u>36-1262</u> 566
Амфіболіти	120	<u>2,00-3,03</u> 2,77	<u>0,99-23,87</u> 5,15	<u>34-1634</u> 631

*в чисельнику граничні значення, в знаменнику – середні;

*Основні показники фізико-механічних властивостей метаморфічних порід, м. Нетішин**

Породи	Число визначень	Об'ємна маса, г/см ³	Пористість, %	Часовий опір стисканню, 10 ⁶ Па
Мігматити	136	<u>2,34-2,88</u> 2,61	<u>0,37-7,10</u> 1,79	<u>560-1759</u> 1481
Гнейси	137	<u>2,33-2,90</u> 2,66	<u>0,34-13,72</u> 4,70	<u>32-1398</u> 586
Кварцити	40	<u>2,40-2,75</u> 2,56	<u>1,14-15,94</u> 5,77	<u>159-1652</u> 1049
Джеспіліти магнетитові	8	<u>3,00-3,60</u>	<u>2,20-14,20</u>	<u>375-1011</u>

		3,2	5,82	579
Роговики силікатні	52	<u>2,50-3,71</u> 2,92	<u>0,69-17,37</u> 11,2	<u>151-1767</u> 724
Конгломерати	16	<u>2,60-2,75</u> 2,67	<u>0,36-4,35</u> 1,85	<u>427-1398</u> 851

*в чисельнику граничні значення, в знаменнику – середні;

На докембрійських породах, майже повсюдно розвинута *кора вивітрювання*, (Pz-Kz) що складається з первинних каолінів, гранітоїдів, основних порід, сланців. Середнє значення модуля деформації 670×10^5 . Кут внутрішнього тертя для порід кори вивітрювання складає $23-25^\circ$, питоме зчеплення $0,10 \times 10^5 - 0,40 \times 10^5$ Па, модуль осадки при навантаженні 3×10^5 Па $46-44$ мм/м. Породи кори вивітрювання в різному ступені водонасичені. Породи кори вивітрювання є міцною основою для закладання будівель та споруд.

Основні показники фізико-механічних властивостей кори вивітрювання, м. Нетішин*

Породи	Число визначень	Об'ємна маса, г/см ³	Пористість
Гранітоїди	31	<u>2,40-2,70</u> 2,57	<u>1,10-11,00</u> 3,96
Основні породи	43	<u>2,50-3,35</u> 2,87	<u>0,90-12,90</u> 5,90
Сланці	22	<u>2,40-3,53</u> 2,73	<u>1,20-12,20</u> 5,82

*в чисельнику граничні значення, в знаменнику – середні;

Мезо-кайнозойські відклади представлені крейдовими, палеогеновими, неогеновими та четвертинними утвореннями.

У відкладах *крейдового віку* (К) умовно віднесені породи, представлені сіро-жовтими роговиками та сірими кременистими пісковиками сеноманського ярусу (K₂cm). Потужність їх не перевищує $0,3-3,0$ м. Крейдові породи характеризуються густиною від $2,62$ до $2,74$ г/см³; об'ємною масою $1,22-2,20$ г/см³; пористістю $33,7-54,5\%$, водопоглинанням $20-35\%$ (переважаючі величини). Тимчасовий опір стисканню в середньому $17 \times 10^5 - 28 \times 10^5$ Па, в окремих зразках досягає $60 \times 10^5 - 100 \times 10^5$ Па; кут внутрішнього тертя $20-32^\circ$, зчеплення $4,4 \times 10^5 - 5,6 \times 10^5$ Па. Крейдоподібні вапняки мають більш високу міцність. Вони характеризуються щільністю $2,69-2,71$ (середнє $2,70$) г/см³; об'ємною масою $1,90-2,34$ (середнє $2,11$) г/см³; водопоглинанням $4,24-11,40\%$ (середнє $7,66\%$), тимчасовим опором стисканню $235 \times 10^5 - 574 \times 10^5$ Па (середнє 347×10^5 Па).

У склад палеогену (Р) входять відклади бучакської та київської світи.

Відклади бучакської світи (P_{2bc}) приурочені до знижень на поверхні кристалічних порід докембрію та їх кори вивітрювання. Представлені вони перешаруванням бурого вугілля, пісків, каоліністих глин, вторинних каолінів, що залягають у нижніх горизонтах товщі та рідше пісковиків, приурочених до верхніх горизонтів. Потужність світи досягає $39,0$ м.

Відклади київської світи (P_{2kv}) трансгресивно залягають на породах бучакської світи, а в місцях її відсутності безпосередньо на корі вивітрювання кристалічних порід. Представлені мергелями, пісками та пісковиками від $2,0$ до $22,0$ м. У мінералогічному складі глин переважає монтморилоніт, у меншій кількості міститься гідролюда. Об'ємна маса глин $1,72-1,96$ г/см³; об'ємна маса скелета $1,44-1,50$ г/см³; пористість $42-46\%$; число пластичності $21-30$; коефіцієнт стискання $0,002 \times 10^5 - 0,02 \times 10^5$ Па⁻¹; кут внутрішнього тертя $19-23^\circ$; зчеплення $0,45 \times 10^5 - 1,0 \times 10^5$ Па.

Деякі показники фізичних властивостей пісків теригенної формації, м. Нетішин*

Ярус	Об'ємна маса, г/см ³		Пористість, %
	вологої породи	скелету	
Київський	<u>1,62-1,80</u>	<u>1,58-1,71</u>	<u>35,5-40,4</u>
	1,70	1,65	38,1
Бучакський	<u>1,72-2,00</u>	<u>1,39-1,80</u>	<u>31,4-44,3</u>
	1,86	1,60	38,0

*в чисельнику граничні значення, в знаменнику – середні;

Відклади неогенової системи (N) розповсюджені в основному на вододільному плато та представлені породами ширококинського горизонту. Залягають вони на розмитій поверхні палеогену або на корі вивітрювання кристалічних порід.

Відклади ширококинського горизонту (N_{2hs}) представлені червоно-бурими та бурими глинами, часто піщаними. В долинах річок та крупних балок ці відклади розмиті. Потужність глин досягає 22,0-25,0 м. Основні фізичні властивості червоно-бурих глин м. Нетішин характеризуються наступними середніми значеннями показників (за 79-273 визначеннями): число пластичності 24; об'ємна маса 1,95 г/см³; об'ємна маса скелета 1,57 г/см³; пористість 41,5%; коефіцієнт пористості 0,709; природна вологість 24,2%. Породи комплексу практично водотривкі, обводнені лише піщані лінзи.

Відклади четвертинної системи (Q) користуються найбільшим розповсюдженням на досліджуваній території. Представлені вони нижнім, середнім, верхнім та сучасним відділами.

До *нижнього відділу четвертинної системи (Q₁)* відносяться лесовидні суглинки потужністю до 15,0 м.

Відклади середнього відділу (Q_{II}) відрізняються різноманітністю генетичних типів. В їхньому складі виділені алювіальні, озерно-алювіальні, еолові та делювіальні глинисті та піщані відклади. Потужність досягає 20,0-21,0 м. Питома вага елювіально-делювіальних і делювіальних порід змінюється відповідно від 2,49 до 2,76 г/см³, і від 1,37 до 2,21 г/см³; δ – 1,12-1,68 г/см³, в середньому 1,48 г/см³. Показники пластичних властивостей характеризуються наступними величинами W_f 28-68% (в середньому 37 %) W_p 18-50%, (в середньому 25%) M_p 6-26% (в середньому 12%). Переважають величини W 17-20 %. Коефіцієнт стиснення 0,087-0,012 кГ/см². Показники опору консолідованих природно вологих ґрунтів здвигу: ϕ –20-30°, частіше 27-28°; C –0,2-0,75 кГ/см², частіше 0,5-0,6 кГ/см².

К *відкладам верхнього відділу (Q_{III})* відносять буровато- та палево-жовті лесовидні макропористі суглинки еолового та делювіального походження. На окремих ділянках вони заміщуються блакитно-сірими тонкошаруватими вапняковими суглинками озерного походження. Потужність лесовидних та озерних суглинків досягає 16,0 м.

Основні показники фізико-механічних властивостей лесових порід, м. Нетішин*

Показники	Верхній ярус	Нижній ярус
Нижня межа пластичності	<u>33,0</u>	<u>42,0</u>
	320	185
Число пластичності	<u>16,0</u>	<u>23,0</u>
	320	185
Об'ємна маса, г/см ³	<u>1,67</u>	<u>1,91</u>
	431	236
Об'ємна маса скелету, г/см ³	<u>1,46</u>	<u>1,62</u>
	431	239
Коефіцієнт пористості	<u>0,83</u>	<u>0,66</u>

	331	171
Природна вологість, %	<u>14,5</u> 373	<u>18,3</u> 268
Коефіцієнт відносного просідання	<u>0,03</u> 88	-

*в чисельнику середні значення, в знаменнику – число визначень;

До сучасного відділу (Q_{IV}) четвертинної системи відносяться алювіальні відклади заплав та перших надзаплавних терас річок та балок та піщаний покрив.

Алювіальні відклади заплав річок представлені сірими різнозернистими пісками та сизо-сірими мулистими суглинками потужністю від 2,0 до 13,0 м.

Фізико-механічні властивості алювіальних порід заплави та I надзаплавної тераси характеризується такими середніми величинами основних показників:

1) Піски: γ – 2,65; δ – 1,68-1,74 г/см³; ε – 0,530-0,586; кут природного відкосу – 30-31°; модуль осадки e_1 – 12-16 мм/м; e_2 – 15-22 мм/м; e_3 – 16-25 мм/м;

2) Супіски, суглинки: γ – 2,63-2,66; Δ – 1,77-1,99 г/см³, δ – 1,49-1,72 г/см³; ε – 0,530-0,795; W_j – 22,3-33%; W_p – 18,5-22%; M_p – 4-12%; φ – 20-22°; C – 0,18-0,7 кГ/см²; e_1 – 6-10 мм/м; e_2 – 9-18 мм/м; e_3 – 25-40 мм/м;

3) Торф'яники: γ – 1,66; Δ – 0,89 г/см³, δ – 0,25 г/см³; ε – 6,39; W_j – 187%; W_p – 164%; M_p – 23%; e_1 – 332 мм/м; e_2 – 426 мм/м; e_3 – 484 мм/м;

Відклади заплав балок представлені погано сортованими сірими глинистими пісками та темно-сірими гумусованими суглинками потужністю 1,0-3,0 м.

Флювіогляціальні відклади дніпровського віку представлені різнозернистими пісками з прошарками та лінзами супісків. Потужність відкладів 1-15 м, в зниженнях рельєфу та в областях розвитку акумулятивних форм – озових гряд та камових пагорбів вона збільшується до 20-28 м. На півночі піски утворюють зандрові рівнини з поверхнею, перероблюваною еоловими процесами, на півдні вони перекриті лесами. Піски горизонтально- та косошаруваті з галькою, гравієм та одиничними валунами. Загальний гранулометричний склад їх характеризується вмістом грубозернистого піску 0,4-0,7 %, крупнозернистого 0,3-7,8, середньозернистого 24,0-42,2, дрібно- та тонкозернистого 34,5-61,5, крупного пилу 6,5-18 та більш дрібних часток 6,5-13,5%. Об'ємна маса пісків 1,70-1,96 г/см³; об'ємна маса скелету 1,27-1,58 г/см³, що засвідчує середньощільний склад. Кут природного відкосу пісків у сухому стані змінюється від 33 до 45°, а під водою від 34 до 38°. Піски обводнені. Коефіцієнт фільтрації залежить від їх крупності та глинистості та коливається від 0,2 до 8,5 м/добу, рідше до 30 м/добу. Води гідрокарбонатно-кальцієві, рідше гідрокарбонатно-сульфатні з мінералізацією до 1 г/л.

Відповідно до схеми сейсмічного районування території України ЗСР-2004 року по Нетішинській МТГ маємо наступні дані:

Середні періоди повторюваності землетрусів	Інтенсивність землетрусу, бали (за шкалою MSK-64)	Імовірність перевищення сейсмічної інтенсивності протягом найближчих 50 років	Період повторюваності землетрусів
Карта А	5	10%	500 років
Карта В	5	5%	1000 років
Карта С	6	1%	5000 років

Інженерно-геологічне районування та небезпечні геологічні процеси. Територія Нетішинської МТГ відноситься до області Малого Полісся. Це складена алювієм крупна прадолина, рівнинна поверхня якої ускладнена дюнами та піщаними грядами. Четвертинні відклади потужністю до 8-15 м діляться на три літологічних комплекси: флювіогляціально-

алювіальний піщаний, що займає основну площу, елювіально-делювіальний суглинисто-щербенистий, розвинутий на окремих ділянках, и флювіогляціально-алювіальний піщано-суглинистий. Грунтові води залягають на глибині 10-15 м. За обмеженими даними мінералізація вод заплавних відкладів 0,2-0,4 г/л, води гідрокарбонатно-кальцієві, неагресивні, іноді володіють загальнокислою та лужною агресивністю. Значний вплив на будівництво інженерних об'єктів можуть здійснювати карстоутворення, пов'язане з карбонатними породами крейди, і процеси заболочування в річкових долинах.

На території громади є родовища копалин, що мають промислове значення, зокрема для будівельної галузі (промисловості), для розчинів, дорожнього будівництва тощо.

Корисні копалини місцевого значення представлені розвіданими родовищами:

1. «Стариця-2» - ділянка Західна, родовище пісків, розташоване 1,0 км на південний захід від м. Нетішин. Суб'єкт господарювання – ПАТ «Управління будівництвом «Хмельницька АЕС».

2. «Кривинське» родовище білої глини, розташоване 1,5 км на північ від зал. ст. Кривин. Суб'єкт господарювання – ПРАТ «Дікергофф цемент Україна».

3. «Завитні-1» родовище пісків, розташоване 2 км на південний схід від м. Нетішин. Суб'єкт господарювання – ТОВ «Моноліт-Кривин».

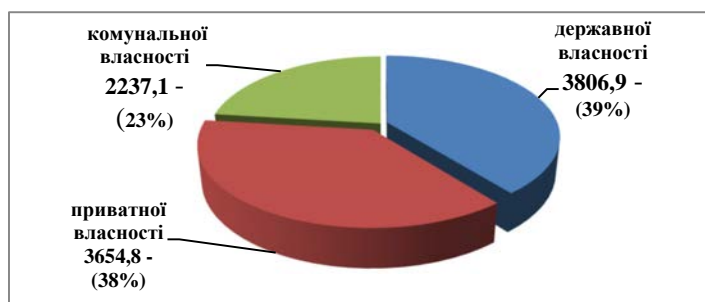
4. «Полянське 2» родовище пісків, розташоване на 5,0 км на південь від с. Старий Кривин. Суб'єкт господарювання – ТОВ «Подільський пісок».

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект стратегії розвитку не буде затверджений.

Без проведення заходів з інженерної підготовки та захисту території екзогенні геологічні процеси можуть мати стійку тенденцію до активізації та розширення, що у кінцевому випадку може негативного позначитися на спорудах та будівлях в межах території Нетішинської МТГ, особливо у зв'язку з проявами карстових процесів, заболочення створює несприятливу анафелогенну обстановку, яка позначається на здоров'ї людей. Для уникнення вказаних процесів, рекомендоване здійснення інженерних рішень стратегії розвитку Нетішинської МТГ.

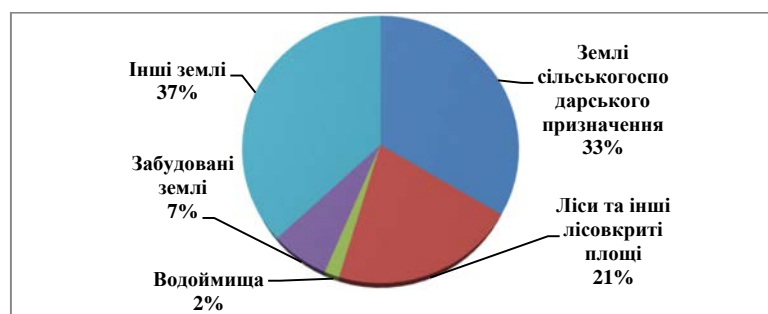
Грунти та земельні ресурси, їх екологічний стан.

Загальна земельна площа Нетішинської міської територіальної громади становить 9698,9 га, з них землі державної власності – 3806,9 га або 39,2 %. Площа земель приватної власності 3654,8 га або 38%, площа земель комунальної власності – 2237,1 га або 23%.

Земельні ресурси Нетішинської МТГ за категоріями власності, га та %

Структура земельного фонду за категоріями використання є наступною: забудовані землі становлять – 439,12 га або 7%, землі сільськогосподарського призначення – 2212,15 га або 33%, водоймища – 111,46 га або 2%, ліси – 1392,43 га або 21%, інші землі – 2436,34 га або 37%.

Структура земельного фонду за категоріями використання

Територія розташована в перехідній від Малого Полісся до Лісостепової зони. В ґрунтовому покриві домінують сірі лісові і дерново-підзолисті ґрунти. Сірі лісові ґрунти сформувались на підвищеннях, зайнятих дібровами. Природна родючість їх невисока. В пониженнях сформувались гідроморфні ґрунти – дерново-підзолисті оглеєні, лучні, лучно-болотні та торф'яно-болотні.

Сірі лісові ґрунти — ґрунти, що формуються в умовах достатнього зволоження і непромивного типу водного режиму низхідного характеру під широколистяними лісами з трав'яним покривом, переважно на лесових породах. Для них характерна чітка диференціація ґрунтового профілю. Поширені в основному у правобережній частині лісостепової зони, на лівобережжі Дніпра вони трапляються невеликими ареалами на правих берегах річок на добре дренованих територіях; у зоні мішаних лісів — на лесових «островах». Залежно від інтенсивності прояву підзолистого процесу сірі лісові ґрунти поділяють на сірі (89 % від загальної їхньої площі) та ясно-сірі (11 %) лісові ґрунти. У профілі сірих лісових ґрунтів виділяють гумусово-елювіальний (потужність 25 — 35 см) та ілювіальний (70— 150 см) горизонти, в ясно-сірих — ще й елювіальний, власне підзолистий (потужність 2 — 10 см) горизонти. Сірі лісові ґрунти бувають автоморфні, поверхнево-(15,4 %) і ґрунтово-(1,6 %) оглеєні, а також змиті види (32 %). Сірі лісові ґрунти (в орному шарі) містять 1,2—2,8 % гумусу, а в еродованих видах вміст його зменшується на 15—50 %; рН соляний ґрунтового розчину коливається від 4,7 до 6,5. Насиченість основами досягає 50— 80 %. За механічним (гранулометричним) складом переважають легкосуглинкові (43 %) і середньосуглинкові (34 %) різновиди ґрунтів. Бонітет їх становить 37—71 бал. Використовують головним чином для вирощування зернових і технічних культур. З метою підвищення родючості сірих лісових ґрунтів здійснюють ряд агротехнічних та протиерозійних заходів, проводять дренаж, вапнування ґрунтів, вносять азотні, фосфорні та калійні добрива у комплексі з органічними добривами.

Дерново-підзолисті ґрунти — зональний тип ґрунтів, що характеризується різкою диференціацією профілю за елювіально-ілювіальним типом внаслідок розвитку в них дернового та підзолистого ґрунтоутворюючих процесів. Поширені на зандрових, моренно-зандрових та алювіальних рівнинах зони мішаних лісів, місцями — на борових терасах лісостепової і степової зон. Дерново-підзолисті ґрунти формуються під мішаними, переважно сосново-дубовими лісами з густим трав'яним покривом в умовах застійно-промивного водного режиму на водно-льодовикових, моренних і лесовидних відкладах. У їхньому профілі виділяють горизонти: сірий гумусово-елювіальний (потужність 18—22 см), білястий елювіальний завтовшки від 2—3 до 20 см, зрідка до 30 см, червоно-бурий ілювіальний, що поступово переходить у материнську породу. За ступенем вираженості підзолистого процесу дерново-підзолисті ґрунти поділяють на слабо-, середньо- та сильнопідзолисті; за водним режимом — на автоморфні (34,1 %), поверхнево-оглеєні (7,2 %) і ґрунтово-оглеєні (58,7 %). Дерново-підзолисті ґрунти мають кислу реакцію ґрунтового розчину, слабо насичені основами, бідні на гумус (0,7-2,0 %) і поживні речовини, характеризуються значною

щільністю, високою водопроникністю й низькою ємністю вбирання. Серед них за механічним (гранулометричним) складом переважають супіщані (48 %), глинисто-піщані (30 %), легкосуглинисті (12 %) і піщані (8 %) різновиди. Для підвищення їхньої родючості поглиблюють орний шар, здійснюють вапнування ґрунтів та фітомеліорації, вносять добрива, для оглеєних різновидів застосовують осушувальні меліорації. Бонітет дерново-підзолистих ґрунтів становить 22—41 бал. Використовують головним чином у сільському і лісовому господарстві.

Лучно-болотні ґрунти – ґрунти підвищеного гігроморфного статусу. Формується такий статус за рахунок оглеєння нижньої частини профілю і материнської породи, зумовленого неглибоким заляганням ґрунтових вод (0,7–1,5 м) при різних сезонних коливаннях унаслідок спорадичне затоплення поверхневими водами місця їхнього утворення. Поширені у всіх широтних природних зонах, найбільшу площу займають у Лісостепу та на Поліссі. Приурочені до знижених місцевостей плато, надзаплавних терас, а також днищ балок. Підвищений гігроморфізм зумовив розвиток вологолюбних лучно-болотної рослинності, під покривом якої сформувався гумусований профіль акумулятивного типу потужністю 35–65 см, чітко диференційований на генетичні горизонти: гумусовий (часто оторфований за наявності значної кількості напіврозкладених органічних решток, іноді – невеликих плям оглеєння), перехідний глейовий (з чіткими ознаками відновлювальних процесів у вигляді сизувато-сірого, оливково-сизого, сизого кольорів, іржавих і вохристих плям, а іноді – залізо-марганцевих конкрецій), глибше – материнська оглеєна порода (лес, лесоподібна, давньоалювіальна, водольодовикова, морена, крейдово-мергелельна тощо). Залежно від мінералізації ґрунтові вод поділяють на модальні (звичайні; за прісних) і солонцюваті засолені (за мінералізаційного складу). Різноманіття дерново-лучно-болотних ґрунтів збільшується за рахунок залізистих видів, у яких гумусовий горизонт має велику кількість аморфного заліза на структурних гранях у зв'язку зі збагаченням ним ґрунтовими водами, а також рудякових видів, які містять під гумусованим горизонтом ортзандовий горизонт у піщано-супіщаних родах або ортштейновий (рудяковий) у суглинкових потужністю до 5–10 см, рідше – до 15 см. За глибиною засолення солонцюватих засолених типів переважають солончакові (0–30 см) і високосолончакуваті (30–50 см) види. Лучно-болотні ґрунти поділяють на цілинні й освоєні (модальні, дренавані). Перші використовують для сіножатей і пасовищ, другі за дрібноконтурного розміру у складі – у зональних польових сівозмінах, за значного площинного розміру – у зонально спеціалізованих сівозмінах різного призначення.

Торф'яно-болотні ґрунти — підтип болотних ґрунтів, які формуються в умовах надмірного зволоження атмосферними та ґрунтовими водами, за рахунок застою поверхневих вод або близького залягання підґрунтових вод, під специфічною вологолюбною рослинністю і наявністю болотної рослинності. Відноситься до інтразональних ґрунтів (ґрунти, які є не типові для певних ґрунтово-географічних зон, а зустрічаються в багатьох зонах). Торф'яно-болотні ґрунти є верхньою частиною торф'яних покладів боліт і мають шар торфу від 20 до 50 см. За структурою торф'яно-болотні ґрунти нагадують подобу губки, що легко вбирає, а й легко віддає воду. Торф'яно-болотні ґрунти повільно прогріваються, оскільки торф погано проводить тепло. Ці ґрунти, після проведення меліорації, використовують як сільськогосподарські угіддя. Осушення та сільськогосподарське використання різко змінює властивості і режими торф'яно-болотних ґрунтів. На фоні зменшення вологості ґрунту відбувається механічне осідання торфу, підвищується температура органічних горизонтів, зростає аерація профілю, відновні умови змінюються на окислювальні. В цілому зниження рівня ґрунтових вод підвищує біологічну активність торф'яно-болотних ґрунтів. Залежно від складу, рослинності та умов водного живлення серед торф'яно-болотних ґрунтів виділяють: торф'яні верхові, низинні, перехідні та заплавні ґрунти. Верхові торф'яно-болотні ґрунти —

формуються в умовах зволоження атмосферними опадами під оліготрофною рослинністю. Для них характерною є кисла реакція, низька зольність (2,4— 6,5 % на суху речовину) та невелика об'ємна вага (0,10—0,15). Низинні торф'яно-болотні ґрунти — утворюються на низинних болотах під впливом мінералізованих ґрунтових вод. На цих ґрунтах розвивається евтрофна та мезотрофна рослинність. Цей тип торф'яно-болотних ґрунтів має кислу реакцію, високу ємність поглинання, високу зольність (більше 10 %), містять значні запаси азоту, об'ємна вага 0,15—0,20. Перехідні торф'яно-болотні ґрунти — формуються на перехідних болотах і складаються з перепрілих залишків деревної та трав'яної рослинності. Заплавні торф'яно-болотні ґрунти — утворюються в заплавах річок під лучно-болотною, а також деревною рослинністю в умовах постійного перезволоження підґрунтовими й періодичного повеневими та паводковими водами. Для цих ґрунтів характерне збільшення величини загальної шпаруватості вниз по профілю, що пов'язане зі збільшенням вмісту органіки в нижніх горизонтах цих ґрунтів.

Лучні ґрунти характеризуються добре розвинутим гумусовим профілем (потужністю 25-150 см і більше) і формуються в зниженнях вододільних рівнин, на заплавах річкових долин та днищах балок в умовах близького (1-3 м) залягання ґрунтових вод під різнотравно-осоково-злаковою лучною рослинністю. В їхньому профілі виділяються такі горизонти: 1) гумусовий потужністю 40-90 см, сірий або темно-сірий з грудкувато-зернистою структурою; 2) верхній перехідний, буро-сірий з горіхувато-грудкуватою структурою; 3) нижній перехідний оглеєний бурого кольору; 4) ґрунтоутворююча оглеєна порода. Вміст гумусу залежно від механічного складу становить 4-9%. Серед ґрунтоутворюючих порід переважають суглинки та алювіальні відклади. В Нетішинській МТГ переважають глибокі лучні ґрунти, потужність гумусового шару яких становить понад 85 см, та середньоглибокі з потужністю гумусового шару 60-85 см. Лучні ґрунти родючі, їхній бонітет становить 26-73 бали. На цих ґрунтах —високопродуктивні сінокоси. Ґрунти потребують регулювання повеневого режиму і внесення мінеральних добрив.

Серед основних чинників негативного впливу на земельні ресурси сільськогосподарського виробництва є:

- значна розораність земель і, що найбільш небезпечно, на схилах;
- порушення і недотримання сівозмін;
- застосування важкої техніки;
- недостатність внесення органічних та мінеральних добрив;
- надмірна насиченість структури посівних площ технічними культурами;

При формуванні структури посівних площ необхідно передбачати обґрунтоване поєднання вологолюбних культур з культурами, які належать до так званої групи буферності щодо режиму зрошення. Сівозміни планують таким чином, щоб поля кожної з них знаходились в одній ґрунтово-екологічній або технологічній групах земель і були рівновеликими. Розміщення полів однієї сівозміни у декількох ґрунтово-екологічних або технологічних групах земель дуже ускладнює, а іноді й зовсім унеможлиблює освоєння і ведення сівозміни. Як уже зазначалось, тривалість ротації сівозміни залежить від культури, яка має найдовший період повернення на попереднє місце вирощування. Дотримання цієї вимоги дає змогу вирощувати потрібну культуру на максимально можливій площі.

Забруднення ґрунтів можливе за рахунок інфільтрації нечистот з вигрібних ям, тому необхідна їх ліквідація та 100% охоплення території Нетішинської СТГ централізованою побутовою каналізацією. Також спостерігається забруднення ґрунтів сміттям, нераціональним внесенням добрив. Забруднення ґрунтів відбувається вздовж вулиць через залишки паливно-мастильних матеріалів на дорожньому полотні.

Радіоактивне забруднення ґрунтів у зоні спостереження ХАЕС за 2022 рік, кБк/м²

Результати вимірювання за 2022 рік				
Найменування радіонукліда	СЗЗ	СЗЗ – 10 км	10-20 км	>20 км
Cs-137	8,42E-02	1,36E-01	1,14E-01	1,72E-01
Cs-134	7,56E-03*	1,12E-02*	1,19E-02*	2,00E-02*
Co-60	6,84E-03*	1,01E-02*	8,63E-03*	2,02E-02*
I-131	7,45E-03*	1,14E-02*	1,02E-02*	2,13E-02*
Sr-90	2,47E-01	3,04E-01	3,37E-01	2,13E-02*

* відмічені значення, що відповідають ½ МВА

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект комплексного плану не буде затверджений.

Якщо не будуть ліквідовані вигрібні ями, переглянуті норми внесення добрив у ґрунти, запроваджені новітні методи виробничих технологій, перехід на альтернативні види палива, ремонт автодоріг, буде відбуватися подальше забруднення ґрунтів, разом з цим можливе і забруднення підземних вод. Рослини можуть поглинати певну частку забруднюючих речовин через кореневу систему. Всі ці фактори можуть впливати на здоров'я людини через споживання сільськогосподарської продукції, вирощеної на забруднених ґрунтах. Для уникнення цього рекомендовано 100% охоплення Нетішинської МТГ централізованою побутовою каналізацією та запровадження очисних фільтрів на підприємствах, будівництво дошової каналізації, ремонт автодоріг, раціональна сільськогосподарська діяльність.

Рослинний та тваринний світ, природно-заповідний фонд, екологічна мережа.

Згідно даних фізико-географічного районування України Нетішинська МТГ відноситься до зони широколистяних лісів Західноукраїнського краю, області Малевого Полісся, Смігівсько-Славутського ландшафтного району на алювіально-зандровій плоско-хвилястій низовині з дерново-підзолистими ґрунтами, з низинними болотами, під борами і субборами.

Згідно з картою геоботанічного районування території України Нетішинська МТГ відноситься до Євразійської широколистянолісової області, Центральноєвропейської провінції широколистяних лісів, Південнопольсько-Західноподільської підпровінції широколистяних лісів, луків, лучних степів та евтрофних боліт, Малополіського округу грабово-дубових, соснових лісів, заплавних луків та евтотрофних боліт.

Варто зазначити, що природна рослинність на території Нетішинської МТГ збереглася лише в зелених зонах, лісових масивах, на решті території природна рослинність зведена нанівець через антропогенний фактор. Рослинність представлена агрофітоценозами переважно на місці букових, дубових, дубово-грабових лісів, заплавними луками та евтотрофними болотами. Основні природні представники: дуб, бук, граб звичайний, костриця лучна, костриця червона, китник лучний, щучник дернистий, лепешняк великий, осока гостра.

Для області найбільш поширеними інвазійними видами на сьогодні є 3 види. Це амброзія полинолиста, що спричиняє алергійні прояви (*Ambrosia artemisiifolia* L.), повитиця польова, що є бур'яном-парвазитом (*Cuscuta campestris* Junk.) та борщівник Сосновського (*Heraclеum sosnovskyi* Manden), що спричиняє опіки шкіри та чинить мутагенну дію. Експансія інвазійних видів гальмує процеси відновлення корінного рослинного покриву, створюючи можливості їх блокування та спричиняє умови до утворення угруповань з їх домінуванням.

Серед ссавців на території Нетішинської МТГ зустрічаються миша хатня, миша польова, миша лісова звичайна, миша курганцева, полівка звичайна, полівка східноєвропейська, хом'як звичайний, ховрах храпчастий, кріт звичайний. Серед птахів поширені шуліка чорний, куріпка сіра, дрохва, журавель степовий, припутень, жайворонок польовий, посмітюха, просянка, горлиця садова, ластівки, горобець хатній, шпак, сокола, ворона, лелека білий, голуб сизий. Серед земноводних – часничниця звичайна, ропуха зелена, жаба гостроморда, серед плазунів є ящірка прудка та вуж звичайний. У річці Горинь найбільш розповсюдженими видами риб є плітка звичайна, судак звичайний, лящ звичайний.

Згідно з розробленою регіональною схемою екологічної мережі Хмельницької області, що затверджена рішенням Хмельницької обласної ради від 28.07.2016 № 37-7/2016, Нетішинська міська територіальна громада Шепетівського району Хмельницької області входить до Малополицького екокоридору Хмельницької області.

В східній частині м. Нетішин (кв. 3 вид. 2, 15, 17-18, 23-24, 30-33, 41-42, кв. 6 вид. 1-4, 26-27 Кривинського лісництва) розташоване заповідне урочище «Вільшина» загальною площею 25,9 га, яке створене з метою збереження мальовничої притерасної частини заплави річки Горинь, включаючи заліснену ділянку і торф'яні луки, де охороняються рідкісні орхідеї, пальчатокорінники м'ясочервоний та плямистий, занесених до «Червоної книги України». Статус надано 16 грудня 1998 року рішенням 4 сесії Хмельницької обласної ради народних депутатів. Перебуває у віданні ДП «Славутський лісгосп».

В південній частині громади (кв. 26, 27, вид. 12-15, 18-21, 23, 32, 33, 36 Нетішинського лісництва) розташований ботанічний заказник місцевого значення «Дорогоща» загальною площею 78,5 га, який створений з метою збереження мальовничого типового для Малого Полісся грабово-соснового лісу, де зростають рідкісні та малопоширені види рослин. Статус надано 16 грудня 1998 року рішенням 4 сесії Хмельницької обласної ради народних депутатів. Перебуває у віданні ДП «Славутський лісгосп» Статус надано для збереження лісу із переважанням лісоболотних, болотних та лісових видів рослин. Тут росте вільхові насадження з домішками дуба звичайного, берези, граба. В заказнику зростають рідкісні плауни, лілія лісова, кадило сарматське, орхідеї.

Разом з тим повідомляємо, що в південно-східній частині громади (кв. 15 вид. 5, 10-13, 20-27, 33 Нетішинського лісництва) розташований лісовий заказник місцевого значення «Праліс» загальною площею 39,5 га, який створений з метою збереження мальовничих заліснених схилів з насадженнями сосни звичайної, дуба бореального, берези бородавчастої та інших цінних супутніх порід. Статус надано згідно з рішенням 4 сесії обласної ради від 16.12.1998 року № 13. Перебуває у віданні ДП «Славутський лісгосп» (Кривинське л-во, кв. 15).

Плужнянська — зоологічна пам'ятка природи місцевого значення в Україні. Об'єкт природно-заповідного фонду Хмельницької області. Розташована в межах Плужненської сільської громади Шепетівського району Хмельницької області, на захід від міської громади Нетішин. Площа 17,7 га. Статус присвоєно згідно з рішенням сесії обласної ради народних депутатів від 28.10.1994 року № 7. Перебуває у віданні ДП «Ізяславський лісгосп» (Плужнянське л-во, кв. 1, вид. 9, 10, 12, 13; кв. 2, вид. 5, 9, 12, 12). Статус присвоєно для збереження частини лісового масиву та прилеглих до нього територій, як місця поселення бобрів.

Зазначені вище території та об'єкти природно-заповідного фонду оголошені рішенням Хмельницької обласної ради від 16.12.1998 року № 13 «Про розширення та впорядкування природно-заповідного фонду області».

Окрім того, в межах населеного пункту с. Старий Кривин розташований парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Кривинський» загальною площею 30,5 га,

який оголошений розпорядженням виконавчого комітету Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 30.01.1969 № 72/р з метою збереження в природному стані старовинного парку XIX століття. Такий статус парк отримав задля збереження давніх насаджень як частини колишнього маєтку Яблонівських. Основними деревними породами парку є: сосна, липа, граб, ясен, сосна чорна. Родзинкою с. Старий Кривин є найстаріше дерево в області. Ольжиному дубу вже понад 600 років. Його висота сягає 30 метрів, а обхват - близько 6 метрів.

Закон України «Про природно-заповідний фонд України» передбачає, що природоохоронні території охороняються як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

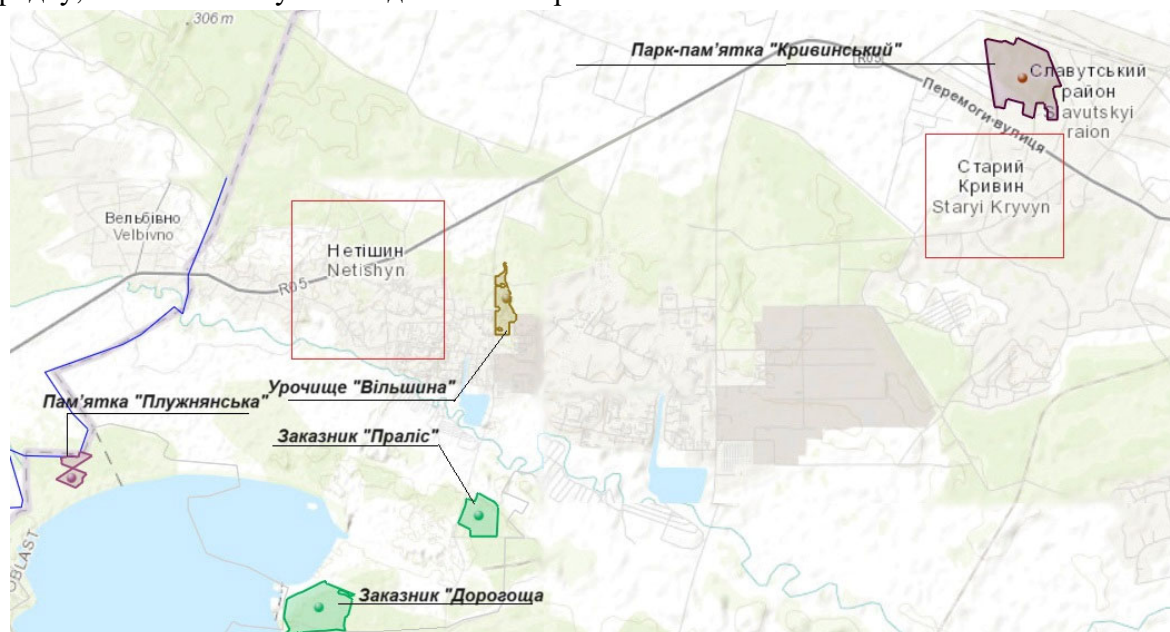
На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

Для забезпечення необхідного режиму охорони та збереження зазначених вище територій та об'єктів природно-заповідного фонду, запобігання негативному впливу господарської діяльності навколо них, рішенням третьої сесії Хмельницької обласної ради від 26.09.2002 року № 17, встановлені наступні охоронні зони:

- заповідне урочище «Вільшина» - 20 м;
- ботанічний заказник місцевого значення «Дорогоща» - 50 м;
- лісовий заказник місцевого значення «Праліс» - 25 м;
- парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Кривинський» - 25 м.

Згідно статті 40 Закону режим охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначається з урахуванням характеру господарської діяльності на прилеглих територіях, на основі оцінки її впливу на довкілля.

В охоронних зонах не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється в порядку, встановленому законодавством України.

Природно-заповідний фонд Нетішинської МТГ

На території Нетішинської громади знаходиться об'єкт Смарагдової мережі – Ізяславсько-Славутський, (код UA 0000123) площею 25230 га, який охороняється відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція). Через територію Нетішинської МТГ проходить сполучна територія – Малополіський екокоридор та відновлювальна територія «Нетішинська».

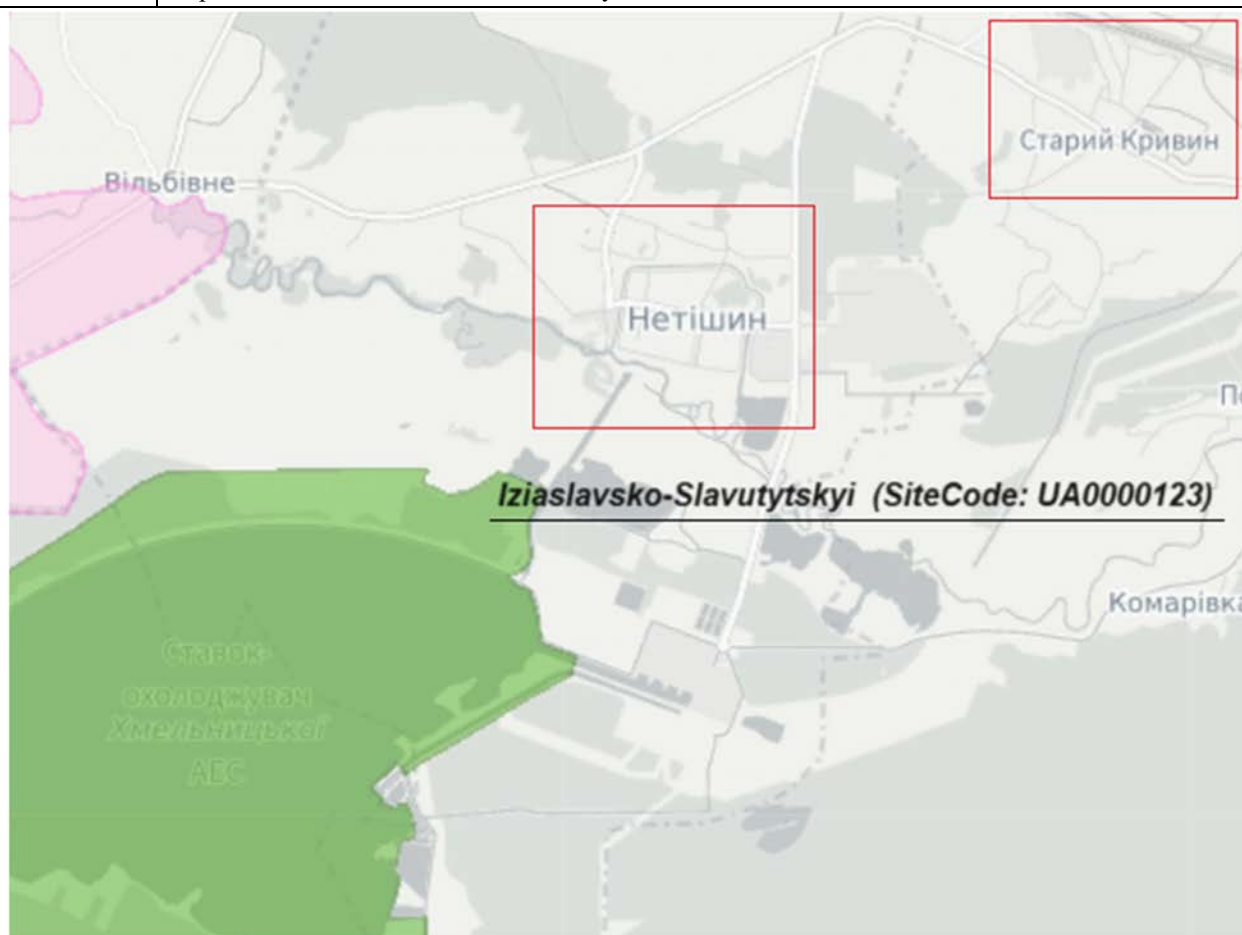
Види рослин та тварин, що охороняються Резолюцією № 6 Бернської конвенції у об'єкті Смарагдової мережі UA 0000123

Птахи	<ul style="list-style-type: none"> - осоїд - зміїд - орел-карлик - кібчик - підсоколик малий - сова болотна - дрімлюга - жовна сива - жовна чорна - дятел середній - дятел білоспинний - жайворонок лісовий - кропив'янка рябогруда - мухоловка білошия - мухоловка мала - дятел сирійський
Риби	<ul style="list-style-type: none"> - жерех звичайний - щиповка звичайна - білоперий пічкур - в'юн звичайний - гірчак європейський - золотиста щипавка
Рослини	<ul style="list-style-type: none"> - парило волосисте - юринея волошковидна - сон розлогий
Ссавці	<ul style="list-style-type: none"> - бобер європейський - видра річкова
Земноводні та плазуни	<ul style="list-style-type: none"> - тритон гребенястий - кумка червоночерева - черепаха болотяна
Безхребетні	<ul style="list-style-type: none"> - офігомфус Цецилія - дукачик непарний - синевець чорноватий - синевець Телей

Види оселищ (біотопів), що охороняються Резолюцією № 4 Бернської конвенції у об'єкті Смарагдової мережі UA 0000123

Код	Вид біотопів
G1.A1	Дубово-ясенєво-грабові ліси на евтрофних і мезотрофних ґрунтах
G3.E	Заболочені хвойні ліси неморальної зони
X35	Континентальні піщані дюни

F9.1	Прирічкові чагарники
F4.2	Сухі пустища
D2.3	Перехідні болота та сплавини
E3.4	Мокрі або вологі евтрофні і мезотрофні луки
E3.5	Мокрі або вологі оліготрофні луки
G1.7	Термофільні листопадні ліси (за винятком G1.7D – лісів <i>Castanea sativa</i>)
G1.8	Ацидофільні ліси з домінуванням <i>Quercus</i>
G1.21	Прирічкові ясенево-вільхові ліси зі змінним зволоженням
E2.2	Рівнинні та низькогірні сінокосні луки
G1.51	Березові ліси зі сфагновими мохами
G1.7	Термофільні листопадні ліси (за винятком G1.7D – лісів <i>Castanea sativa</i>)
C1.224	Вільноплаваючі колонії <i>Utricularia australis</i> та <i>Utricularia vulgaris</i>
C1.3413	Зарості <i>Hottonia palustris</i> на мілководдях
G3.4232	Сарматські ліси степової зони з <i>Pinus sylvestris</i>

Екологічна мережа Нетішинської МТГ

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект стратегії розвитку не буде затверджений.

Якщо не будуть затверджені рішення стратегії розвитку Нетішинської МТГ, біорізноманіття території Нетішинської МТГ скоріш за все залишиться на сталому рівні або

буде продовжуватися спад чисельності різних видів флори та фауни через відсутність заходів по покращенню загального стану наколишнього природного середовища.

Фізичні фактори впливу.

Шум. Шумове забруднення Нетішинської МТГ представлено транзитним автотранспортом, що рухається вулицями та дорогами територіальної громади. Особливо забруднення повітря в Нетішинській МТГ відбувається вздовж автодороги національного значення Н-25 «Городище – Старокостянтинів», для якої зона акустичного дискомфорту буде складати 100 м обабіч. Також інтенсивний рух транспорту з підвищеними показниками шуму відбуваються по магістральним вулицям: вул. Старонетішинська, Набережна, пр. Незалежності, вул. Незалежності, вул. Чорновола, вул. Енергетиків, вул. Перемоги, вул. Мічуріна, вул. Привокзальна та інші. Також у північній частині Нетішинської МТГ проходить залізнична лінія «Шепетівка – Здолбунів», яка також є об'єктом шуму з зоною акустичного дискомфорту 100 м обабіч згідно п. 5.20 ДСП 173-96.

Електромагнітне випромінення. Згідно постанови КМУ № 209 від 04.03.1997 «Про затвердження Правил охорони електричних мереж» охоронна зона ЛЕП 110/35/10 кВ складає 20/15/10 м обабіч. Протипожежний розрив від трансформаторних підстанцій – 10 м згідно з табл. 15.9 ДБН Б.2.2-12:2019.

Радіаційна безпека. Радіаційна безпека – це дотримання допустимих меж радіаційного впливу на персонал, населення та навколишнє природне середовище, встановлених нормами, правилами та стандартами з безпеки.

Ядерна безпека – це дотримання норм, правил, стандартів та умов використання ядерних матеріалів, що забезпечують радіаційну безпеку.

Головним об'єктом ядерної та радіаційної небезпеки в області є ВП «Хмельницька АЕС» (далі - ХАЕС). Реакторні установки обох блоків ХАЕС належать до сучасної серії вододіагнічних енергетичних реакторів ВВЕР-1000.

Спостереження за радіаційним впливом станції на довкілля здійснюється відомчою лабораторією зовнішнього радіаційного контролю ХАЕС. Рівень забруднення промислового майданчика, санітарно-захисної зони та зони спостереження оцінюється за вмістом радіонуклідів ^{137}Cs , ^{134}Cs , ^{90}Sr , ^{54}Mn , ^{60}Co , ^{51}Cr , ^{131}I та інших.

З пуском другого енергоблоку на ХАЕС впроваджена автоматизована система контролю радіаційної обстановки (АСКРО), яка дозволяє здійснювати у режимі реального часу контроль радіаційної обстановки на промисловому майданчику, санітарно-захисній зоні, зоні спостереження, здійснення метеорологічного контролю.

Згідно з «Регламентом радіаційного контролю ХАЕС» № 0.РБ.2509.ІЭ-18, інв. № 22015 визначення вмісту радіонуклідів у воді поверхневих водоймищ виконується 2 рази на рік.

Згідно з «Регламентом радіаційного контролю ХАЕС» № 0.РБ.2509.ІЭ-18, інв. № 22015 визначення вмісту радіоактивних речовин у атмосферному повітрі виконується щоквартально.

Згідно з «Регламентом радіаційного контролю ХАЕС» № 0.РБ.2509.ІЭ-18, інв. № 22015 визначення забруднення ґрунтів виконується 1 раз на рік.

Згідно з «Регламентом радіаційного контролю ВП ХАЕС» № 0.РБ.2509.ІЭ-18, визначення вмісту радіоактивних речовин в атмосферних випадіннях виконується щоквартально.

Протягом 2022 року не зареєстровано випадків перевищення встановлених рівнів вмісту радіоактивних речовин у об'єктах навколишнього середовища.

ХАЕС – атомна електростанція, яка розташована на території Хмельницької області в міській громаді Нетішин. На електростанції працює 2 ядерних реактори ВВЕР-1000

(підключені у 1987 і 2004 роках відповідно) загальною потужністю 2000 мВт. Основне призначення станції – покриття дефіциту електричних потужностей в Західному регіоні України.

Промисловий майданчик електростанції розташований на півночі Хмельницької області, за 140 км від обласного центру, поблизу м. Нетішин.

Зона спостереження ХАЕС входять територія Шепетівського району. Район, у якому розташована ХАЕС, належить до 5-бальної сейсмічної зони.

Радіаційний контроль промислового майданчика, санітарно-захисної зони та зони спостереження ХАЕС виконується згідно з Регламентом радіаційного контролю ВП ХАЕС, узгодженим територіальними органами санітарно-епідеміологічного нагляду в Хмельницькій області та Державною інспекцією ядерного регулювання України.

В рамках пуску другого енергоблоку ХАЕС та з метою реалізації Програми модернізації енергоблоків АЕС України з реакторами ВВЕР-1000, на Хмельницькій АЕС, паралельно з існуючою системою радіаційного контролю енергоблоків, впроваджено автоматизовану систему контролю радіаційної обстановки (АСКРО).

Мета створення автоматизованої системи контролю радіаційної обстановки (АСКРО) - підвищення рівня контролю радіаційних параметрів АЕС шляхом автоматизації процесів вимірювання, збору, обробки, візуалізації, архівування та зберігання інформації про параметри радіаційної обстановки (РО).

Призначення АСКРО: здійснення безперервного контролю радіаційної обстановки (РО) на промайданчику АЕС, в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження в усіх режимах експлуатації АЕС (при нормальній роботі, проектних і запроектованих аваріях та знятті з експлуатації) в обсязі, достатньому для оперативного висновку про відповідність/невідповідність РО вимогам нормативних документів, що визначають заходи та порядок забезпечення радіаційної безпеки на АЕС; забезпечення достовірною інформацією про РО в навколишньому середовищі та прогнозуванні змін РО в часі, а також для отримання інформації необхідної для визначення активності радіонуклідів, які поступили за межі АЕС; надання рекомендацій при прийнятті рішень для ліквідації/ослаблення радіаційних наслідків аварії.

Основними функціями АСКРО є:

- автоматичний збір і обробка параметрів РО; автоматичний збір і обробка метеопараметрів;
- перевірка інформації на достовірність, сигналізація про перевищення контрольних рівнів;
- збереження інформації в довгостроковому архіві;
- відображення поточної і ретроспективної інформації про параметри системи;
- обмін інформацією АСКРО з іншими суміжними системами;

АСКРО збирає інформацію у режимі реального часу, довгостроково її зберігає і надає поточну і ретроспективну інформацію про метеорологічні параметри та радіаційний стан у встановлених місцях контролю. Такого об'єму інформації достатньо, щоб зробити висновок про перевищення або неперевищення допустимих рівнів, встановлених у Нормах радіаційної безпеки України для персоналу і населення на промайданчику, санітарно-захисній зоні і зоні спостереження.

До складу АСКРО входять 15 постів-контейнерів радіаційного контролю, чотири з яких розміщені на промайданчику, а решта у 30-ти кілометровій зоні. Також на промайданчику знаходиться 7 постів контролю потужності дози гамма-випромінювання.

АСКРО функціонує в двох режимах контролю – НРО (нормальної радіаційної обстановки) та АРО (аварійної радіаційної обстановки). Основний режим НРО відповідає нормальному режиму роботи ХАЕС. Переведення АСКРО у режим АРО здійснюється автоматично або за командою чергового інженера при перевищенні рівня потужності еквівалентної дози або у випадках передбачених Регламентом радіаційного контролю ВП ХАЕС. Персонал Лабораторії АСКРО забезпечує контроль функціонування всіх технічних і програмних засобів АСКРО в цілодобовому режимі.

Збір інформації про радіаційний стан та метеопараметри проводиться 1 раз у 2 хвилини. Дані про метеорологічні параметри та значення гамма-фону в районі розташування ХАЕС надаються в режимі онлайн на офіційний веб-сайт ВП ХАЕС.

На території області та зокрема в ґрунтах обстеженого району (Хмельницького району) щільність радіоактивного забруднення радіонуклідами не перевищує 1,0 Кі/км².

Ґрунти Хмельницької області мало забруднені радіонуклідами, відповідно і продукція рослинництва є екологічно чистою, про що свідчать дослідження проведені Хмельницькою філією ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» у 2022 році. В жодному із зразків не виявлено перевищення рівнів гранично допустимої концентрації цезію-137 та стронцію-90.

Щільність радіоактивного забруднення по цезію-137 становила 0,026-0,80 Кі/км², по стронцію-90 – 0,01-0,068 Кі/км².

Для визначення рівня забруднення об'єктів довкілля залишковими кількостями засобів хімізації на території Хмельницької області було проаналізовано 218 проб ґрунту. Забруднених зразків не виявлено. Показники вмісту залишкових кількостей пестицидів не перевищували 0,005 мг/кг ґрунту.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект стратегії розвитку не буде затверджений.

Якщо проект стратегії розвитку не буде затверджений, шумове забруднення буде продовжуватися і здійснювати негативний вплив на комфортність проживання та стан здоров'я мешканців. Шум, діючи на нервову систему, викликає зміну серцевої діяльності, підвищує кров'яний тиск та загальну втому організму. Він послаблює увагу та гальмує психічні реакції, а також шкідливо впливає на органи зору та слуху, може стати причиною нервово-психічних розладів. Тому рішення стратегії розвитку необхідно реалізувати для покращення самопочуття мешканців громади та відповідності нормам шумового навантаження для функціональних зон територіальної громади. Радіаційна безпека Нетішинської МТГ у будь-якому разі гарантована, незалежно від прийняття чи відмови від стратегії розвитку.

Поводження з відходами.

Тверді побутові відходи. З метою проведення ефективної і цілеспрямованої діяльності організації і координації заходів щодо охорони навколишнього природного середовища затверджено Програму природоохоронних заходів на території Нетішинської міської територіальної громади на 2023-2025 роки.

Побутові відходи та нетоксичні відходи IV класу небезпеки видаляються та утилізуються на міському полігоні, що розташований за межами населених пунктів південніше на 600 м від с. Бадівка Острозького району Рівненської області.

Полігон перебуває на балансі КП НМР «ЖКО», земельну ділянку, на якій розташований полігон, передано у постійне користування підприємства згідно з розпорядженням Славутської районної державної адміністрації Хмельницької області від 21 липня 2011 року №643-р «Про передачу у постійне користування КП НМР «ЖКО» земельної ділянки, яка знаходиться на території Нетішинської міської ради за межами населеного пункту».

Експлуатацію полігону розпочато в 1988 році, проєктний обсяг видалення відходів становить 136 тис.т, розрахунковий термін експлуатації становив 15 років. Станом на 01 січня 2023 року загальні обсяги захоронення становлять 36458,879 тис. тонн.

Проєктом полігону не було передбачено систему збирання та видалення фільтрату та систему видалення біогазу.

Віддаленість полігону від водотоків і водойм становить 4 км від р. Горинь, віддаленість від водозабірних споруд - 5 км. Глибина залягання підземних вод – 12-16 м. Площа полігону становить 3 га. СЗЗ – 500 м дотримана. Сортування та знешкодження відходів на полігоні не здійснюється. Згідно паспорту МВВ технологія видалення відходів – присипка поверхнева ґрунтово-глиниста.

Визначення показників впливу полігону на оточуюче природне середовище проводиться систематично:

- контроль за станом підземних вод - 1 раз у квартал;
- контроль стану атмосферного повітря – 2 рази на рік;
- контроль стану ґрунту – 2 рази на рік.

На даний час полігон не відповідає екологічним вимогам та потребує рекультивації із санацією.

Програмою природоохоронних заходів на території Нетішинської міської територіальної громади на 2023-2025 роки передбачається будівництво сміттєпереробного комплексу. Для будівництва СПК відведено земельну ділянку 6,0 га.

Вивіз твердих побутових відходів здійснюється за планово-регулярною системою очистки, якою охоплено 100% території громади. Частково, по окремих установах, закладах та організаціях, вивіз твердих побутових відходів здійснюється за заявочною системою.

Для збору твердих побутових відходів застосовується як планово-подвірна так і планово-поквартирна системи збирання побутових відходів. Збирання рідких відходів здійснюється за заявочною системою.

Перевезення побутових відходів здійснюється спеціалізованими підприємствами КП НМР «ЖКО» (ТПВ, ВВ, БВ) та іншими перевізниками (рідкі відходи).

Збір твердих побутових відходів здійснюється контейнерним та безконтейнерним методами.

В міській громаді з 2014 року розпочато збирання окремих компонентів твердих побутових відходів як експериментальна програма. Фізичною особою-підприємцем встановлено 70 сітчастих контейнерів для збору ПЕТ-відходів та скла як на окремих контейнерних майданчиках, так і відособлено на прибудинкових територіях.

В громаді працюють приватні пункти прийому вторинної сировини з приймання макулатури, скляної тари, бляшаної тари та металобрухту.

Радіоактивні відходи. На ВП ХАЕС стосовно сформованої системи поводження з радіоактивними відходами (далі – РАВ) діють програми, положення, інструкції, які визначають конкретний порядок дій поводження з РАВ на станції.

У процесі експлуатації ХАЕС утворюються рідкі, тверді та газоподібні радіоактивні відходи.

Рідкими радіоактивними відходами (далі – РРВ) є:

- концентровані сольові розчини від переробки трапних вод, вод спецпальні;
- відпрацьовані іонообмінні смоли фільтрів установки спецводоочищення;
- шлами.

РРВ, так звані трапні води – це радіоактивні стоки, дезактиваційні води устаткування та приміщень контрольованої зони, регенераційні розчини та відмивні води іонообмінних фільтрів установок спецводоочищення.

Трапні води та води спецпральні ХАЕС направляються на переробку на установки спецводоочищення СВО-3 та СВО-7 для очищення від радіоактивних забруднень, механічних і хімічних домішок з метою зменшення об'єму утворення радіоактивних відходів (РАВ).

При проектуванні системи очищення трапних вод (TR), враховані наступні основні вимоги:

- забезпечення очищення від механічних домішок методом осадження; очищення від механічних домішок методом фільтрації на фільтрах передочистки;
- одноступінчаста дистиляція з наступною конденсацією й деаерацією вторинної пари;
- глибоке очищення від іонообмінних домішок після проходження дистиляції й деаерації як завершальний етап одержання чистого дистилату.

Твердими радіоактивними відходами (далі – ТРВ) є: відпрацьовані внутрішньокорпусні пристрої реактору, деталі насосів, трубопроводи, арматура, теплоізоляція, фільтри систем вентиляції, обтирочні матеріали, бавовняний та плівковий спецодяг, використані засоби індивідуального захисту, тара дерев'яна, різноманітні будівельні відходи та інше.

Основним джерелом утворення ТРВ є технічне обслуговування і ремонт енергоблоків. Відходи сортуються залежно від агрегатного стану відходів (тверді, рідкі) і за активністю («чисті», «брудні»).

«Брудні» відходи сортуються за категорією активності. Вологі відходи висушуються, сортуються і упаковуються згідно їх категорії активності. Упаковані відходи транспортуються до місць тимчасового збору РАВ. Транспортування відходів з місць збору проводиться в транспортних контейнерах на спеціалізованому автомобілі на СТРВ спецкорпусу.

На СТРВ спецкорпусу виконуються вимірювання маси, активності, облік РАВ з занесенням результатів в журнали обліку і бази даних, після чого відходи з контейнерів завантажуються в комірки.

Газоподібними радіоактивними відходами є:

- здувки неконденсованих газів та летких аерозолів з воздушників устаткування, працюючих на радіоактивних середах;
- повітря відведене з робочих приміщень.

Газоподібні відходи перед викидом в атмосферу проходять очистку. До системи збору, переробки, зберігання радіоактивних відходів відносяться:

- система газоподібних викидів;
- система збору та зберігання рідких радіоактивних відходів (СРВ); система глибокого випарювання рідких радіоактивних відходів (УГУ-1-500);
- система очистки трапних вод від шламів на установці центрифугування; система поводження з твердими радіоактивними відходами. Поводження з РАВ на ХАЕС здійснюється у відповідності до Інструкції щодо поводження з радіоактивними відходами на ХАЕС № 0.ЦД.4748.ИЭ-15.

В процесі поводження з ТРВ та РРВ підрозділи ХАЕС взаємодіють з цехом дезактивації та поводження з РАВ (ЦДПРВ) і хімічним цехом (ХЦ).

З питань радіаційного моніторингу відходів підрозділи ХАЕС взаємодіють з цехом радіаційної безпеки (ЦРБ).

На ХАЕС діє система обліку, нормування, планування, контролю та звітності при поводженні з РАВ. Система реалізується через комплекс організаційних заходів, які забезпечують взаємодію, розмежовують обов'язки, права та відповідальність структурних підрозділів і адміністративно – управлінського персоналу ХАЕС в сфері поводження з РАВ.

Основним документом планування діяльності з поводження з РАВ на довгостроковий (трирічний) період часу на ХАЕС є Комплексна програма поводження з РАВ у ДП НАЕК «Енергоатом» № ПМ-Д.0.18.174-16 (далі – Комплексна програма), затверджена розпорядженням від 12.10.2016 року № 927-р.

РАВ класифікуються за агрегатним станом та радіаційними параметрами згідно з вимогами Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України ДСП 6.177-2005-09-02.

За питомою активністю та відомим радіонуклідним складом РАВ класифікуються на низькі-, середньо- та високоактивні РАВ.

При невідомому радіонуклідному складі та питомій активності тверді відходи, що містять:

- випромінюючі радіонукліди, допускається класифікувати за критерієм потужності поглиненої в повітрі дози на відстані 0,1 м від поверхні відходів. Відходи, параметри яких нижче рівня звільнення, є промисловими відходами та підлягають видаленню на полігон промислових відходів. Видалення РАВ на полігон промислових відходів (загальні смітники) забороняється.

Збір ТРВ на робочих місцях, сортування за групами активності та їх транспортування до централізованих місць збору РАВ проводиться особами, безпосередньо виконуючими роботи з радіоактивними речовинами та устаткуванням, яке має радіоактивне забруднення, або особами, спеціально призначеними для цієї роботи.

Збір та завантаження ТРВ на місцях проведення робіт провадиться суворо роздільно в залежності від:

- категорії РАВ («чисті» – «брудні»);
- агрегатного стану («тверді» – «рідкі»);
- складу (теплоізоляція, металеві, фільтра, інші відходи).

Облік РАВ здійснюється в об'ємних, вагових одиницях та одиницях активності. Контролю підлягають облікові параметри та фізико-хімічні властивості РАВ.

Кількість РАВ, що утворилися за 2022 рік на ВП ХАЕС

Тверді радіоактивні відходи (ТРВ)

Категорія ТРВ	Кількість утворених ТРВ з 01.01.2022 р. по 01.01.2023 р.		Передано на переробку	
	Об'єм, м ³	Питома активність, КБк/кг	Об'єм, м ³	Питома активність, КБк/кг
ТРВ що утворилися та надійшли на тимчасове зберігання (навалом) у комірці СТРВ СК та комірці 101/8-11 БЗ СТРВ, до введення в експлуатацію установок з переробки ТРВ				
Низькоактивні	121,325	2,65E+01	-	-
Середньоактивні	1,210	7,07E+02	-	-
Високоактивні	0,208	1,00E+07	-	-
Сольовий плав (ТРВ) що утворився та надійшов на тимчасове зберігання в контейнерах-бочках (типу КРО-200) у комірці 101/8-4 та 101/9 БЗ СТРВ				
Середньоактивні	25,20	8,84E+03	продукт переробки кубового залишку на УГУ-1-500	

Рідкі радіоактивні відходи (РРВ)

Середньоактивні РРВ	Кількість утворених РРВ з 01.01.2022 р. по 01.01.2023 р.		Перероблено з 01.01.2022 р. по 01.01.2023 р.		На тимчасовому зберіганні	
	Об'єм, м ³	Питома активність, КБк/кг	Об'єм, м ³	Питома активність, КБк/кг	Об'єм, м ³	Питома активність, КБк/кг
РРВ що утворилися та надійшли на тимчасове зберігання у ємностях ОТW20,30 СРРВ СК						
Кубовий залишок	89,60	1,23E+07	продукт переробки кубового залишку на УГУ-1-500 (сольовий плав)		394,40	941E+06
Відпрацьовані сорбенти, шлами	0	-	0	-	продукт переробки шламу на УЦ – зневоднений шлам	
					185,80	1,54E+06
РРВ що утворилися та надійшли на тимчасове зберігання в контейнерах-бочках (типу КТ-0,2) у комірці 101/8-7 БЗ СТРВ						
Зневоднений шлам	6,00	1,24E+06	продукт переробки шламу на УЦ			
			0	-	109,20	1,44E+06

Згідно з наказом МОЗ від 17.12.2020 року № 2935 «Про внесення змін до Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України», внесені зміни відповідно до виду РАВ. Сольовий плав на даний час відноситься до твердих радіоактивних відходів. Сольовий плав -продукт переробки рідких радіоактивних відходів (кубового залишку на УГУ-1-500).

Тверді радіоактивні відходи (ТРВ)

Найменування сховища	Категорія ТРВ	Проектний об'єм, м ³	Ступінь заповнення на 31.12.2022 р. м ³
ТРВ що знаходяться на тимчасовому зберіганні (навалом) у комірках СТРВ СК та комірці 101/8-11 БЗ СТРВ, до введення в експлуатацію установок з переробки ТРВ			
СТРВ СК	Низькоактивні	6007,00	5530,111
	Середньоактивні	359,60	141,424
	Високоактивні	361,20	11,510
БЗ СТРВ комірці 101/8-11	Низькоактивні	1867,00	747,800
Найменування сховища	Категорія ТРВ	Проектний об'єм, м ³	Ступінь заповнення, на 31.12.2022 р., м ³
Сольовий плав1 (ТРВ) що знаходиться на тимчасовому зберіганні в контейнерах-бочках (типу ЗП.551,А.2201, КРО-200) у комірці 101/8-4,5 та 101/9 БЗ СТРВ			
БЗ СТРВ комірці 101/8-4,5,6 та 101/9	Середньоактивні	1992,00	1228,40

Рідкі радіоактивні відходи (РРВ)

Найменування сховища	Середньоактивні РРВ	Проектний об'єм, м ³	Ступінь заповнення на 31.12.2022 р. м ³
РРВ що знаходяться на тимчасовому зберіганні у ємностях ОТW10,20,30 СРРВ СК			
СРРВ	Кубовий залишок	2850,00	394,40
	Відпрацьовані сорбенти, шлами	200,00	185,80
РРВ що знаходяться на тимчасовому зберіганні в контейнерах-бочках (типу КТ-0,2) у комірках 101/8-3,7 БЗ СТРВ			
БЗ СТРВ комірці 101/8-3,7	Зневоднений шлам	1344,00	109,20

За час експлуатації сховищ радіоактивних відходів (РАВ) не було відмічене перевищення допустимих рівнів активності ґрунтових і стічних вод, що свідчить про відсутність виходу радіоактивної середи з сховищ радіоактивних відходів (РАВ) Хмельницької АЕС в навколишнє середовище.

Експлуатація сховищ радіоактивних відходів (РАВ) на Хмельницькій АЕС здійснюється у відповідності з вимогами діючих в Україні нормативної бази.

Результати моніторингу стану сховищ радіоактивних відходів (РАВ) на майданчику Хмельницької АЕС свідчить про надійність та безпечність експлуатації сховищ.

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект стратегії розвитку не буде затверджений.

Незалежно від того чи буде прийнятий проект стратегії або ні, мешканцям Нетішинської МТГ гарантована радіаційна безпека і відповідне поводження з твердими та рідкими радіоактивними відходами. Якщо стратегія не буде прийнята, грамотне та правильне, екологічно безпечне поводження з радіоактивними відходами гарантується. Щодо ТПВ, то для того щоб відбулася реалізація планів щодо влаштування сміттєпереробного підприємства та покращення оснащення існуючого полігону ТПВ, то бажано прийняти вказану стратегію, оскільки від цього залежить екологічна рівновага Нетішинської МТГ в майбутньому.

Охорона здоров'я населення.

У Нетішинській МТГ мережа закладів охорони здоров'я представлена такими установами: Комунальне некомерційне підприємство Нетішинської міської ради «Центр первинної медико-санітарної допомоги» та Комунальне некомерційне підприємство Нетішинської міської ради «Спеціалізована медико-санітарна частина м. Нетішин».

КНП НМР «Центр первинної медико-санітарної допомоги» працює з березня 2018 року. В травні того ж року отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики. За підсумками акредитації, проведеної в листопаді 2019 року, присвоєно І категорію. В структурі Центру функціонує 2-і амбулаторії загальної практики, які розміщені централізовано в одному приміщенні.

Підприємство здійснює господарську некомерційну діяльність, спрямовану на збереження та зміцнення здоров'я населення та досягнення інших соціальних результатів без мети одержання прибутку. Заклад обслуговує 85,5% населення. Фінансування закладу в основному відбувається за рахунок коштів НСЗУ.

Щодо напрямків подальшої діяльності підприємство планує збільшити частку молодих лікарів загальної практики – сімейних лікарів та педіатрів серед усіх лікарів закладу, сприяти збільшенню частки задекларованого населення серед жителів ТГ, надалі покращувати умови праці команд з надання первинної медичної допомоги і умови перебування пацієнтів у закладі, а також якість надання медичної допомоги населенню шляхом активного постійного моніторингу та роботи над індикаторами якості.

Комунальне некомерційне підприємство Нетішинської міської ради «СМСЧ м.Нетішин» створене шляхом перетворення Комунального медичного закладу Нетішинської міської ради «Спеціалізована медико-санітарна частина м.Нетішин» у Комунальне некомерційне підприємство Нетішинської міської ради «Спеціалізована медико-санітарна частина м.Нетішин» відповідно до рішення 49 (позачергової) сесії Нетішинської міської ради VII скликання від 28 грудня 2018 року № 49/3434. Медичний заклад, в порядку та обсязі встановлених законодавством, надає послуги вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги жителям міської громади, територіальній громаді, працівникам «ВП «Хмельницька АЕС» та членам їх сімей, забезпечує медичне супроводження підприємств, установ та організацій в умовах поліклініки та стаціонару, а також проводить моніторинг стану здоров'я населення.

Перспективним напрямком роботи закладу є реабілітація, а також продовження впровадження нових ефективних методів лікування в урології (лапароскопічні операції) та в хірургії (радіочастотна абляція вен при варикозній хворобі).

З метою наближення високоспеціалізованої кардіологічної та кардіохірургічної допомоги до мешканців області у 2023 році було відкрито «Відділення інвазивної кардіології та інтервенційної радіології №3» у м. Нетішин. Показники роботи медичних закладів відображені у таблицях нижче.

Місткість лікарень станом на 2022 рік

Назва та місце розміщення	Рік побудови чи капремонту	Проектна потужність/ліжок	Наповненість	Основна проблема
КНП НМР "СМСЧ м.Нетішин", вулиця Лісова, 1	Рік введення в експлуатацію 1984р. 1987р. 1985р. 1992р. 1993р. 2002р. 2003р. 2004р. 2021р.	Проектна потужність – 240 ліжок. Фактична потужність – 150 ліжок (+6 ліжок ВАІТ)	Середня кількість пацієнтів у день за 2022 рік становила 93 пацієнта у день. Проліковано 4469 пацієнтів. За 9 місяців 2023 року середня кількість пацієнтів становила 130 пацієнтів у день та проліковано 4472 пацієнтів.	Дефіцит кадрів, а саме лікарського персоналу. Поступово зростає відсоток лікарів пенсійного віку. Частина медичного обладнання морально і фізично застаріло (рентгендіагностичне обладнання та апарати УЗД).

Основні показники

Показник	2018	2019	2020	2021	2022
ЗАКЛАДИ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ					
Кількість декларацій:					
- в громаді	23910	28530	29907	31486	31210
- в кожного суб'єкта надання послуг	23910	28530	29907	31486	31210
- в розрахунку на 1 лікаря	1258	1240	1246	1312	1300
Кількість лікарів з деклараціями	19	23	24	24	24
Розподіл декларацій за віком, в т.ч:	0-5р	0-5р	0-5р	0-5р	0-5р
- Жінки	2276	2182	2039	1977	1848
- Чоловіки	1116	1069	1014	968	921
	1160	1113	1025	1009	927
	06-17р	06-17р	06-17р	06-17р	06-17р
	4432	4820	4990	5102	5124
	2183	2353	2420	2495	2500
	2249	2467	2570	2607	2624
	18-39р	18-39р	18-39р	18-39р	18-39р
	6594	7947	8344	8927	8571
	3628	4190	4363	4558	4359
	2966	3757	3981	4369	4212
	40-64р	40-64р	40-64р	40-64р	40-64р
	8759	11085	11611	12186	12018
	5063	6253	6449	6684	6581
	3696	4832	5162	5502	5437
	65 р+	65 р+	65 р+	65 р+	65 р+
	1849	2496	2923	3294	3649

	1155 694	1530 966	1771 1152	1997 1297	2198 1451
Оплати надавачам за програмою медичних гарантій	8091977	6245626	17544614	20340011	24009909
Сума оплати в розрахунку на 1 лікаря	425894	706332	731026	847500	1000413
Середньомісячна заробітна плата за 2021 - 2022р:					
- Керівника				22806,7	28893,0
- Лікаря				19293,7	21699,2
- Середнього медичного працівника				13090,3	15935,4
- Молодшого медичного працівника				8886,9	10494,1
- Інших працівників				11532,6	11366,0
Структура витрат (придбання та оприбуткування), у %:					
- Витрати на оплату праці			20883,1	29453,7	33949,2
- Придбання ТМЦ			13949,6	18065,7	20566,6
- Капітальні інвестиції			66,8%	61,3%	60,6%
- Інші витрати (ремонт, комунальні, оплата робіт і послуг)			3809,7	6670,8	9034,4
			18,2%	22,7%	26,6%
			1142,6	1135,9	1034,5
			5,5%	3,9%	3,1%
			1981,2	3581,3	3313,7
			9,5%	12,2%	9,8%
ЗАКЛАДИ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО РІВНЯ					
Кількість груп послуг, що надаються в лікарні	2	2	2	2	2
Оплати надавачам за програмою медичних гарантій			48872797,46	67141979,28	62723799,92
Середньомісячна заробітна плата за 2021 - 2022р:					
- Керівника				42926,44	45648,02
- Лікаря				13769,89	21246,63
- Середнього медичного працівника				11833,28	15601,01
- Молодшого медичного працівника				9924,83	7640,44
- Інших працівників				11239,64	8153,64
Структура витрат (придбання та оприбуткування), у %:					
- Витрати на оплату праці			69,11	76,57	82,15
- Придбання ТМЦ			7,51	9,05	7,73
- Капітальні інвестиції			13,40	4,97	0,86
- Інші витрати (ремонт, комунальні, оплата робіт і послуг)			9,98	9,41	9,26

Ймовірний майбутній розвиток, якщо проект стратегії розвитку не буде затверджений.

До чинників, що впливають на стан здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, можна віднести: забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов території Нетішинської МТГ для проживання населення та забезпечення установами

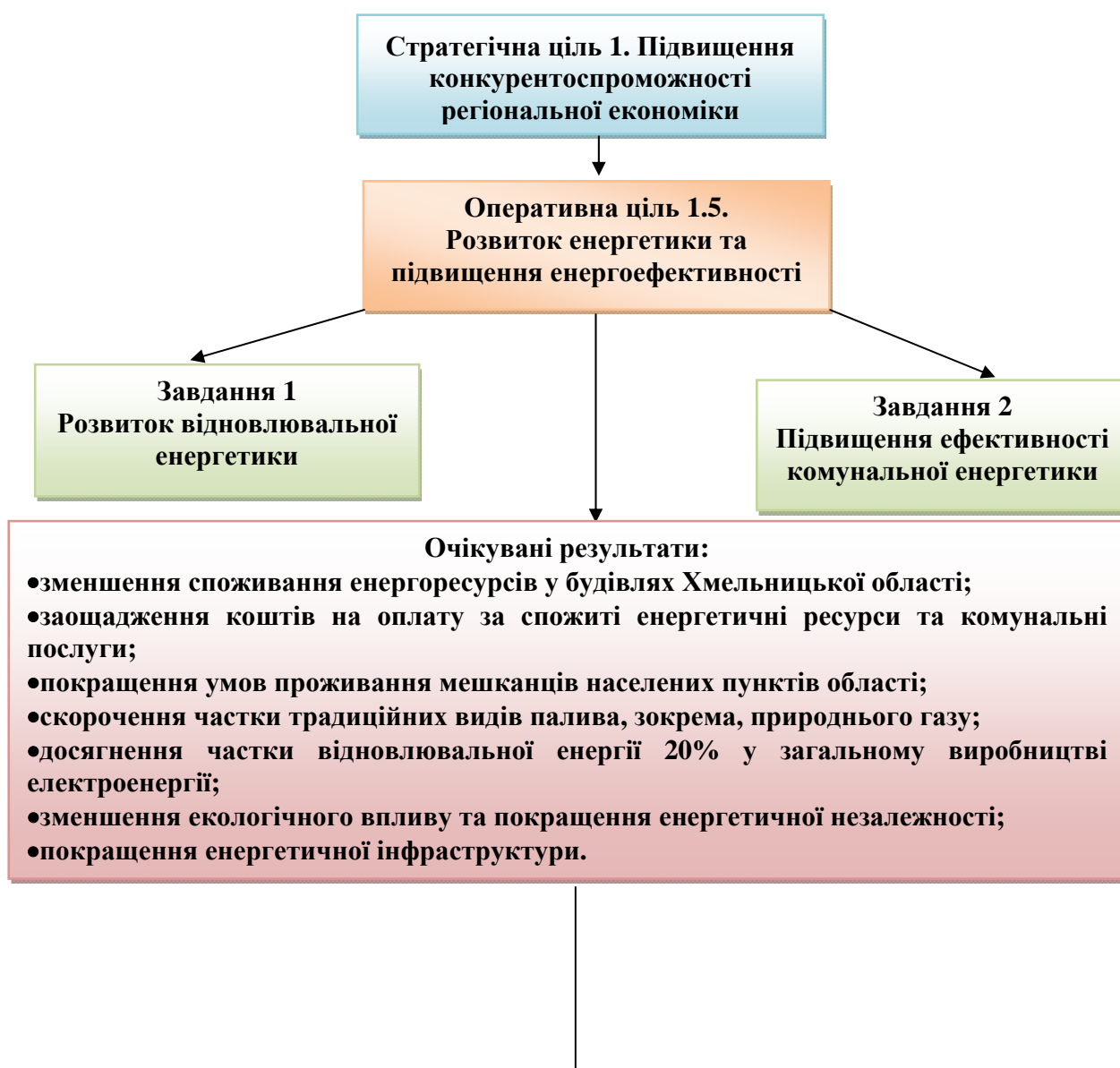
громадського обслуговування, в тому числі закладами охорони здоров'я відповідно державних будівельних норм.

Забезпечення санітарно-гігієнічних умов території громади реалізується шляхом повного охоплення території об'єктами та мережами інженерної інфраструктури, зокрема централізованого водопостачання та водовідведення, дошової каналізації, санітарного очищення території, забезпечення санітарно-гігієнічної сумісності виробничо-комунальних зон із сельбишною та ландшафтно-рекреаційною зонами як на існуючих, так і на перспективних ділянках містобудівного освоєння.

Якщо проект стратегії розвитку не буде впроваджений буде неповний рівень забезпечення території системами інженерної інфраструктури та закладами громадського обслуговування, в т.ч. закладами охорони здоров'я, соціального захисту, відпочинку, дошкільних установ, об'єктів культури, існуючі показники здоров'я населення залишатимуться без змін.

Розділ 4. Аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям

Регіональні екологічні цілі для Хмельницької області визначені у Стратегії розвитку Хмельницької області на 2021-2027 роки (див. схеми нижче).

Індикатори досягнення оперативної цілі:

- ✓ кількість об'єктів бюджетної сфери, що підписали договір з енергосервісними компаніями;
- ✓ кількість об'єктів відновлювальної енергетики;
- ✓ частка обсягу енергії, виробленої з використанням відновлювальних джерел енергії в загальному обсязі;
- ✓ частка зеленої енергії у загальному виробництві енергії;
- ✓ відсоток зменшення витрат на оплату житлово-комунальних послуг об'єктів бюджетної сфери;
- ✓ кількість об'єктів соціальної та комунальної інфраструктури, в яких проведено термомодернізацію.

Очікувані результати:

- покращення екологічного стану навколишнього природного середовища (атмосферного повітря, земель і водойм) та стану здоров'я населення;
- впровадження сучасної проєкологічної системи управління твердими побутовими відходами;
- зменшення рівня забруднення довкілля небезпечними промисловими відходами та сміттєзвалищами;
- зменшення обсягів захоронення побутових відходів та навантаження на полігони твердих побутових відходів;
- зменшення обсягів скидання неочищених стічних вод з використанням інноваційних технологій водоочищення;
- підвищення ефективності водокористування;
- приведення в належний стан каналізаційних споруд та мереж;
- зменшення рівня забруднення атмосферного повітря;
- припинення втрат, збереження та примноження біо- та ландшафтного різноманіття. • поліпшення стану земельних ресурсів;
- збільшення площ природно-заповідного фонду;
- підвищення рівня екологічної культури та освіченості населення, запобігання забрудненню небезпечними відходами виробництва, сміттєзвалищами атмосферного повітря, ґрунтів, підземних та поверхневих вод.

↓

Індикатори досягнення оперативної цілі:

- ✓ кількість громад, де впроваджено роздільне збирання ТПВ;
- ✓ частка обсягів ТПВ, що сортуються, у загальному обсязі;
- ✓ кількість стихійних сміттєзвалищ;
- ✓ обсяг екологічно безпечного видалення відходів;
- ✓ кількість невідомих, непридатних та заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (відходів пестицидів);
- ✓ відсоток безпечно утилізованих ТПВ;
- ✓ кількість відновлених водозахисних гідротехнічних споруд;
- ✓ обсяг скидів забруднених та недостатньо очищених стічних вод у водні об'єкти;
- ✓ вміст забруднюючих речовин у водних об'єктах;
- ✓ якість питної води;
- ✓ обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- ✓ індекс забруднення атмосферного повітря;
- ✓ кількість і площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- ✓ кількість видів рослин і тварин на території області, що підлягають охороні;
- ✓ вміст забруднюючих речовин у ґрунті;
- ✓ рибопродуктивність водних об'єктів;
- ✓ кількість екологічних навчальних курсів у програмах шкільних та вищих навчальних закладів;
- ✓ кількість просвітницьких заходів, телевізійних передач та публікацій у засобах масової інформації з питань охорони та стану навколишнього природного середовища.

Робоча група з СЕО провела аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям (таблиця нижче).

Аналіз відповідності цілей Стратегії регіональним екологічним цілям

Регіональні екологічні цілі	Стратегічні напрямки Стратегії розвитку Нетішинської МТГ на період до 2027 року		
	А. Посилення конкурентоспроможності громади	Б. Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля	В. Розвиток людського капіталу
1. Розвиток відновлювальної енергетики	++	++	0
2. Підвищення ефективності комунальної енергетики	+	++	0
3. Розробка та впровадження системи управління відходами.	++	++	0
4. Підвищення якості атмосферного повітря, зниження факторів негативного впливу на зміни клімату.	+	+	0
5. Розвиток екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття	0	0	0
6. Поліпшення стану водних об'єктів та вдосконалення систем водокори-	0	++	0

Регіональні екологічні цілі	Стратегічні напрямки Стратегії розвитку Нетішинської МТГ на період до 2027 року		
	А. Посилення конкурентоспроможності громади	Б. Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля	В. Розвиток людського капіталу
стування.			
7. Збереження та відтворення зелених насаджень.	0	0	0
8. Підвищення екологічної культури і свідомості населення.	0	++	0

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

++ – цілі Стратегії добре узгоджені з регіональними екологічними цілями;

+ – цілі Стратегії та регіональні екологічні цілі принципово узгоджуються, проте не узгоджені в стратегії. Необхідно тісніше пов'язати цілі на наступних етапах планування та/або на рівні заходів;

0 – цілі Стратегії та регіональні екологічні цілі нейтральні по відношенню одні до одних;

- – цілі Стратегії та регіональні екологічні цілі не узгоджуються, але можуть бути узгоджені в рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей стратегії та регіональних екологічних цілей;

-- – цілі Стратегії та регіональні екологічні цілі принципово суперечать одні одним. Необхідні термінові заходи, сформовані на уточнення цієї цілі Стратегії.

Стратегічний напрям А «Посилення конкурентоспроможності громади» спрямований на розвиток енергетичної галузі та покращення економічних показників в громаді. Тому він добре узгоджується з регіональними екологічними цілями 1 і 3 та принципово узгоджується з цілями 2 і 4. Для більш повного узгодження стратегічного напрямку А з регіональними екологічними цілями 5-8 доцільно включити:

- в оперативну ціль А.5. – оперативні завдання з розвитку екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;
- в оперативну ціль А.6. – оперативні завдання з поліпшення стану водних об'єктів та вдосконалення систем водокористування;
- в оперативну ціль А.7. – оперативні завдання зі збереження та відтворення зелених насаджень;
- в оперативну ціль А.8. – оперативні завдання з Підвищення екологічної культури і свідомості населення.

Стратегічний напрям Б «Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля» спрямований на розвиток освіти, культури, медицину, спорту, зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження, покращення комунальної інфраструктури, посилення громадської безпеки та цивільного захисту. Даний напрям є найбільш екологічно зорієнтованим. Він добре узгоджується з регіональними екологічними цілями 1-3, 6, 8 та принципово узгоджується з ціллю 4. Для більш повного узгодження стратегічного напрямку Б з регіональними екологічними цілями 5 та 7 доцільно включити:

- в оперативну ціль Б.5. – оперативні завдання з розвитку екомережі, природно-заповідного фонду, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття;
- в оперативну ціль Б.7. – оперативні завдання зі збереження та відтворення зелених насаджень;

Стратегічний напрям В «Розвиток людського капіталу» має на меті удосконалення управління місцевого розвитку, підвищення соціальної активності та соціального значення мешканців громади, створення сприятливих умов для розвитку трудового потенціалу. Однак, даний напрямок не має виражених екологоорієнтованих завдань та цілей, саме тому його необхідно доробити з усіма регіональними екологічними цілями. В той же час варто відмітити, що даний стратегічний напрямок є нейтральним по відношенню до регіональних екологічних цілей.

Розділ 5. Оцінка впливу Стратегії на довкілля

5.1. Можливі чинники змін антропогенного та природного характеру

Стратегічна ціль «Посилення конкурентноспроможності громади» передбачає збільшення виробництва електроенергії за рахунок добудови енергоблоків філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом». Однак, тут варто відмітити, що розбудова ядерної енергетики є потенційно небезпечним завданням, що може при аварії спричинити катастрофічні наслідки для довкілля по аналогії аварії на Чорнобильській АЕС у квітні 1986 року. Саме тому треба працювати над підвищенням безпеки експлуатації енергоблоків, продумуванням точності інженерних процесів, створення системи уникнення потенційних небезпечних процесів під час продукції електроенергії в атомних реакторах.

Зазначена стратегічна ціль передбачає також стимулювання розвитку малого та середнього підприємництва шляхом фінансової підтримки за рахунок місцевого бюджету, забезпечення сталого партнерства між представниками влади і бізнес, розвиток підприємницького потенціалу та налагодження ефективної системи консультативної допомоги суб'єктам господарювання. Розвиток бізнесу та підприємництва в громаді має бути екологоорієнтованим – це означає, що виробничі процеси на суб'єктах бізнесу та підприємництва мають бути дружніми до навколишнього середовища, мають бути застосовані провідні виробничі технології зі зменшеною часткою викиду забруднюючих речовин у компоненти довкілля, мають бути підведені усі необхідні інженерні системи до задачі об'єкту в експлуатацію. Суб'єкти господарювання мають відповідально ставити до утворення відходів і, щоб не створювати техногенний вплив на навколишнє природне середовище, необхідно їх сортувати та оперативно відвозити до пунктів вторинної переробки, які діють на території Хмельницької області. Саме в такому випадку можна буде говорити про сталий розвиток громади, коли економічне зростання регіону поєднується з покращенням загального стану навколишнього природного середовища.

Стратегічна ціль «Посилення конкурентноспроможності громади» передбачає покращення інвестиційної діяльності шляхом формування позитивного іміджу громади в контексті атомної енергетики дружньої до довкілля, розповсюдження інформації про інвестиційні можливості громади та вільні виробничі площі, приміщення, земельні ділянки. Знову ж таки, перед владою громади бути стояти нелегке екологічне завдання довести, що атомна енергетика є дружньою до навколишнього середовища за рахунок впровадження точних інженерних технологій, захисних систем, гарантії безаварійної експлуатації, постійного моніторингу довкілля. Також варто замислитися над тим, як громаду, яка має досить монополізований атомно-енергетичний економічний профіль перетворити на громаду, яка буде відкрита до нових напрямів розвитку економічного виробництва, які одночасно є дружніми до довкілля. Гарним прикладом у цьому питанні є запозичення досвіду розвитку схожих в економічному плані громад країн Західної Європи з розвиненою атомною енергетикою (Франція, Німеччина, Великобританія Швеція).

Стратегічна ціль «Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля» передбачає удосконалення системи надання освітніх послуг, покращення системи надання

медичних послуг, розширення можливостей для задоволення культурних та спортивних потреб, підтримка активного дозвілля, зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження, покращення комунальної інфраструктури, посилення громадської безпеки та цивільного захисту.

Удосконалення системи освіти буде грати позитивну роль у тому, щоб молодь залишалася в межах громади і була конкурентноздатною на ринку праці, ініціативна в плані створення малого та середнього підприємництва. Дуже важливим аспектом в системі освіти залишається екологічне виховання молодого покоління, яке буде відповідально відноситися до збереження довкілля, з розумінням відноситися до впровадження екологоорієнтованих суб'єктів господарської та підприємницької діяльності.

Покращення системи надання екологічних послуг має цілком позитивний екологічний вплив на Нетішинську МТГ. Довголіття та добре здоров'я мешканців громади – запорука успішного завтрашнього майбутнього всієї громади, оскільки добре здоров'я означає високу працездатність, енергію для покращення довкілля, збільшення людського капіталу, гармонію у системі «людина – довкілля».

Розширення можливостей для задоволення культурних та спортивних потреб, підтримка активного дозвілля відноситься до чинників, які цілком позитивно впливають на екологічне майбутнє громади, оскільки проведення культурно-мистецьких закладів підвищує культуру населення, в тому числі і до навколишнього природного середовища. Популяризація розвитку фізичної культури та спорту сприяє укріплення здоров'я мешканців громади, збільшення його довголіття, що тільки буде примножувати та розвивати людський капітал.

Зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження є самою екологоорієнтованою ціллю Нетішинської МТГ. Вона направлена на впровадження роздільного збирання компонентів твердих побутових відходів на території громад, сприяння розвитку екологічної культури, впровадження та реалізацію плану дій сталого енергетичного розвитку, тому вплив на розвиток Нетішинської МТГ є тільки позитивним в усіх своїх напрямках.

Покращення комунальної інфраструктури передбачає забезпечення населення питною водою належної якості, розвиток та модернізація мереж теплопостачання, гарячого водопостачання та водовідведення, розвиток вулично-дорожньої мережі, організацію та проведення практичних заходів щодо безпеки і захисту мешканців, покращення фонду захисних споруд цивільного захисту. Усі вказані рішення тільки позитивно впливають на екологічний стан громади і покращують показники якості навколишнього середовища.

Стратегічна ціль «Розвиток людського капіталу» сприяє удосконалення управління місцевого розвитку, підвищення соціальної активності та соціального значення мешканців громади, створення сприятливих умов для розвитку трудового потенціалу – такі рішення сприяють розвитку людського капіталу, однак варто зазначити, що розвиток повноцінного людського капіталу неможливий без якісної екологічної освіти та виховання, оскільки від цього буде залежати стан навколишнього природного середовища і заохочення людей дотримуватися екологічних норм та правил поведінки з компонентами навколишнього середовища, санітарно-гігієнічний стан території, тому було б добре додати до вказаної стратегічної цілі організацію екологічного руху, захисту природи та екологічно правильне поведіння з відходами та вторинною сировиною.

5.2. Ймовірний екологічний вплив Стратегії на складові довкілля.

Цілями стратегії розвитку Нетішинської МТГ є розбудова енергетичної галузі громади, підтримка малого і середнього підприємництва, покращення інвестиційної діяльності, удосконалення системи надання освітніх послуг, покращення системи надання медичних

послуг, розширення можливостей для задоволення культурних та спортивних потреб, підтримка активного дозвілля, зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження, покращення комунальної інфраструктури, посилення громадської безпеки та цивільного захисту, удосконалення управління місцевого розвитку, підвищення соціальної активності та соціального значення мешканців громади, створення сприятливих умов для розвитку трудового потенціалу.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту документу державного планування було здійснено оцінку ймовірного впливу реалізації стратегії розвитку відповідно до контрольного переліку, наведеного в таблиці нижче.

Вплив від реалізації Стратегії розвитку на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
Атмосферне повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	Стратегія розвитку Нетішинської МТГ передбачає розбудову енергетичної галузі громади шляхом збільшення виробництва електроенергії за рахунок добудови енергоблоків філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом» та створення комплексу з переробки радіоактивних відходів філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом». У той же час стратегією розвитку громади планується підвищення безпеки енергоблоків, впровадження роздільного збирання компонентів твердих побутових відходів на території громади, сприяння розвитку екологічної культури, впровадження та реалізація плану дій сталого енергетичного розвитку. Рішеннями СЕО будуть надані рекомендації для промислових підприємств щодо зменшення кількості викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря шляхом застосування новітніх технологій, безвідходних виробництв, застосування схем рециклінгу, тощо.

Вплив від реалізації Стратегії розвитку на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			●	Стратегія розвитку не передбачає розвиток транспортної мережі або підвищення транспортних потоків через територію громади. Однак в той же час стратегічні екологічні цілі громади направлені на загальне покращення стану навколишнього природного середовища, а це має на увазі перехід автотранспортних засобів на альтернативні безпечні джерела енергії (біогаз, електрика) для зменшення їх впливу на екологічний стан атмосферного повітря, насадження зелених насаджень загального та обмеженого користування, які будуть позитивно впливати на стан атмосферного повітря, влаштування дощової каналізації для відведення забруднених дощових та талих вод до ЛОС.
Погіршення якості атмосферного повітря			●	Розбудова нових енергоблоків на ХАЕС не передбачає появу джерел неприємних запахів або погіршення якості атмосферного повітря, оскільки викиди забруднюючих речовин в повітря у такому разі відсутні. Розвиток інших галузей виробництва буде відбуватися з дотриманням діючого екологічного законодавства і буде направлене на загальне зменшення та оптимізацію.
Поява джерел неприємних запахів			●	
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату		●		Введення в експлуатацію нових енергоблоків та систем виведення гарячого пару буде впливати на режим повітряних потоків, вологості, температури та інших мікрокліматичних показників, однак в той же час здійснення благоустрою території, насадження нових зелених зон буде сприяти нівеляції даних видів техногенного навантаження на мікрокліматичні характеристики територіальної громади
Поверхневі та підземні води				
Збільшення кількості стічних вод від стаціонарних та пересувних джерел забруднення			●	Введення в експлуатацію нових енергоблоків не передбачає збільшення кількості стічних вод від стаціонарних та пересувних джерел забруднення, оскільки промислові стоки у такому разі будуть відсутніми. Розвиток інших галузей господарства буде відбуватися з екологічними технологіями, що передбачають застосування нових виробничих технологій, замкнених циклів, а також ретельне очищення забруднених стоків на промисловому та комунальному обладнанні, що буде забезпечуватися шляхом будівництва інженерної інфраструктури.

Вплив від реалізації Стратегії розвитку на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
				розбудови комунальної інфраструктури.
Погіршення якості питної води			●	Одними зі стратегічних цілей Стратегії розвитку Нетішинської МТГ є забезпечення населення питною водою належної якості та розвиток та модернізація мереж теплопостачання, гарячого водопостачання та водовідведення, тому про погіршення якості питної води немає мови, будуть впроваджуватися екологоорієнтовані заходи, спрямовані на покращення якості питної води і вільного доступу до неї всього населення громади.
Значне зменшення кількості вод для водопостачання населення			●	Забір води буде здійснюватися відповідно до вимог кількості споживачів. Забруднені стоки після очищення будуть повертатися у джерела водозабору, що забезпечить колообіг необхідної кількості споживчої води у природі.
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	Як зазначалося раніше однією зі стратегічних цілей Нетішинської громади є модернізація мереж теплопостачання, гарячого водопостачання та водовідведення, тому збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки води не буде відбуватися за рахунок впровадження зазначених вище екологоорієнтованих заходів.
Забруднення підземних водоносних горизонтів			●	Знову ж таки не буде відбуватися за рахунок впровадження модернізації водопостачання та водовідведення, забруднені стоки будуть надходити на очищувальне обладнання, очищуватися та повертатися у велике коло водообігу, тому негативних тенденцій не буде взагалі.
Відходи				
Збільшення кількості утворених чи накопичених відходів		●		Введення в експлуатацію нових енергоблоків передбачає збільшення кількості радіоактивних відходів. У той же час функціонують сховище твердих та рідких радіоактивних відходів куди можна тимчасово складувати зазначені відходи з подальшими рішеннями про їх переробку або утилізацію. Що стосується ТПВ, то на жаль, продовжується практика вивезення та захоронення відходів у с. Бадівка Острозького району Рівненської області з недосконалою системою інженерного захисту, збору та очищення фільтрату. Однак, однією зі стратегічних цілей Нетішинської МТГ є впровадження роздільного збирання компонентів твердих

Вплив від реалізації Стратегії розвитку на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
				побутових відходів на території громади, а також виділення земельної ділянки в межах Нетішинської МТГ під будівництво сміттєпереробного підприємства. Отже, на перспективу маємо певні екологічноорієнтовані заходи, спрямовані на вирішення проблеми утворення відходів у громаді.
Утворення або накопичення радіоактивних відходів	●			Утворення радіоактивних відходів відбувається, а з введенням в експлуатацію нових енергоблоків можливе збільшення кількості радіоактивних відходів. Однак, варто зазначити, що на території Нетішинської МТГ діють відповідні сховища твердих та рідких радіоактивних відходів, у яких відбувається їх захоронення згідно вимогам чинного екологічного законодавства, тому негативного впливу на компоненти довкілля не відбувається. Більш важливим завданням на часі є вироблення плану дій з утилізацією або переробкою та повторним збагаченням відходів для повторного застосування. Це нагальна потреба до якої мають долучитися представники ХАЕС та місцевої влади для реалізації безпечного виконання такого важливого екологічного завдання. Варто звернути увагу на досвід провідних країн Західної Європи у реалізації таких екологоорієнтованих дій.
Земельні ресурси та ґрунти				
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару		●		Так чи інакше Стратегія передбачає розбудову громади, а в процесі будівництва можливе переміщення, ущільнення ґрунту, однак після завершення будівництва будуть застосовані заходи з благоустрою, озеленення території, влаштування клумб та квітників. При будівництві вилучений ґрунт підлягає транспортуванню у найближчу сільську місцевість, де він може бути використаний як агровиробничий ресурс або застосований безпосередньо у населених пунктах для влаштування парків, заліснення, квітників та благоустрою території.

Вплив від реалізації Стратегії розвитку на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
Провокація небезпечних інженерно-геологічних процесів			●	В разі виявлення ознак карстоутворення, просідання лесовидних суглинків, підтоплення будуть прийняті інженерні заходи по ліквідації зазначених процесів. Будь-яке будівництво передбачає проведення інженерно-геологічних вишукувань. Стратегія розвитку має на меті покращення фонду захисних споруд цивільного захисту, і в рамках цього заходу можуть бути збудовані інженерні захисні споруди від впливу небезпечних геологічних процесів для того щоб захистити населення та матеріальних фонд від вказаних загроз і одночасно вони беруть на себе функцію екологічного стабілізатора навколишнього природного середовища.
Забруднення ґрунтів, геологічного середовища			●	Стратегією розвитку передбачене еколого зорієнтоване поводження з твердими побутовими відходами, безпечне поводження з радіоактивними відходами, тому забруднення ґрунтів та геологічного середовища не буде відбуватися.
Біорізноманіття				
Зміни кількості видів рослин, тварин, їхньої чисельності або територіальному представництві		●		Так чи інакше Стратегія передбачає розбудову громади, а в процесі будівництва можливе зняття верхніх шарів ґрунту з рослинністю. Однак по завершенню будівництва плануються заходи по влаштуванню клумб та газонів, насадження дерев, що буде сприяти відновленню рослинного покриву, що буде сприяти охороні представників як рослинного, так і тваринного світу.
Зменшення площ зернових культур або с/г угідь в цілому		●		Стратегія передбачає будівництво, яке може захоплювати землі сільськогосподарського значення, однак передбачений певний баланс будівельного освоєння і продовженням використання сільськогосподарських угідь для аграрних цілей.

Вплив від реалізації Стратегії розвитку на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
Негативний вплив на об'єкти ПЗФ та екологічної мережі			●	Негативний вплив на об'єкти ПЗФ не передбачається, оскільки будуть влаштовані інженерні мережі та інженерна інфраструктура, які будуть нівелювати будь-який негативний вплив від будівництва на довкілля. По-друге, будуть дотримані всі види обмежень, в тому числі заборона освоєння земель ПЗФ фонду. В межах Нетішинської МТГ буде зроблене озеленення, що буде сприяти збільшенню територій, потенційних до включення у місцеву екологічну мережу. При здійсненні будівництва Стратегією передбачено дотримання вимог діючого природоохоронного законодавства.
Населення та інфраструктура				
Вплив на існуючу транспортну систему			●	Стратегія розвитку Нетішинської МТГ не передбачає розширення дорожньо-транспортної мережі, тому змін немає, вона залишиться на сталому рівні.
Поява будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я населення			●	В межах території Нетішинської МТГ діє небезпечний для будь-якого компоненту довкілля, включаючи людину, об'єкт – ХАЕС. Однак, на підприємстві запроваджені сучасні запобіжні заходи, точна інженерна система захисту та експлуатації, захоронення радіоактивних відходів відбувається згідно діючого природоохоронного законодавства, тому на даний час реальних загроз для здоров'я населення немає, а з потенційним впливом продовжують працювати спеціалісти та інженери, екологи ХАЕС.
Екологічне управління та моніторинг				
Погіршення екологічного моніторингу			●	Передбачається періодичний моніторинг всієї міської територіальної громади, що включають періодичні проби повітря, підземних вод, ґрунту, моніторинг геологічного середовища, відстежування біоіндикаційних показників.
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва	●			Введення в експлуатацію нових енергоблоків є стимулюванням розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва. Однак варто зазначити, що всі вимоги екологічного законодавства та вимоги екологічної безпеки представники ХАЕС продовжують виконувати, тому введення нових енергоблоків в експлуатацію не призведе до трагічних наслідків для довкілля та здоров'я людей, оскільки інженерні рішення виконуються з відповідною точністю і згідно

Вплив від реалізації Стратегії розвитку на довкілля та здоров'я людини	Негативний вплив			Запобіжні заходи
	Так	Ймовірно	Ні	
				з регламентом ядерної безпеки.
Архітектурна, археологічна та культурна спадщина				
Негативний вплив на архітектурні, археологічні та культурні об'єкти			●	Виробнича діяльність ХАЕС не призводить до порушення екологічної рівноваги в довкіллі, тому вплив на архітектурні, археологічні та культурні об'єкти як для території Нетішинської МТГ, так і для території України виключений.
Фізичні фактори впливу				
Фізичні впливи на навколишнє середовище та здоров'я людей			●	Для об'єктів, які є джерелом шуму або електромагнітних випромінювань передбачено влаштування охоронних та санітарно-захисних зон, в яких не передбачено розміщення громадських чи житлових споруд. Щодо радіаційної безпеки, то тут варто сказати, що співробітниками ХАЕС виконуються періодичні моніторингові спостереження за станом довкілля і заміри радіаційного фону навколо самої ХАЕС. На сьогоднішній день будь-яких відхилень від норми не зафіксовано, вся виробнича діяльність ХАЕС регламентована діючим природоохорним законодавством, тому можна сказати, що фізичного впливу на довкілля та здоров'я людей на сьогоднішній день немає.

Розділ 6. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання

Стратегії розвитку Нетішинської МТГ

6.1. Пропозиції щодо зобов'язань із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії розвитку Нетішинської МТГ.

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії розвитку Нетішинської МТГ ґрунтуються на впливах, оцінених у попередньому розділі звіту та міжнародному досвіді діяльності в подібних умовах відповідно до існуючих оперативних цілей.

Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Стратегії розвитку Нетішинської МТГ

Оперативні цілі	Заходи для зменшення негативних наслідків на усі компоненти довкілля та здоров'я людини
Розбудова енергетичної галузі громади	Моніторинг радіаційного стану атмосферного повітря, використання запобіжних систем та заходів, точна інженерна робота при генерації електроенергії на ХАЕС, вчасний ремонт та заміна обладнання, професійна підготовка кваліфікованих фахівців, розробка стратегії з утилізацією та переробкою твердих та рідких радіоактивних відходів. Застосування практики безвідходного виробництва, недопущення витоків радіоактивних вод. Геохімічний моніторинг ґрунтів Нетішинської громади. Постійне озеленення СЗЗ ХАЕС, заохочення до висадки зелених насаджень, інвестування ХАЕС у сталий розвиток громади Нетішинської

Оперативні цілі	Заходи для зменшення негативних наслідків на усі компоненти довкілля та здоров'я людини
	МТГ.
Підтримка малого і середнього підприємництва	Вимоги дотримуватися діючого екологічного законодавства, застосування безвідходних виробничих технологій, застосування екологічноорієнтованого виробничого обладнання, здійснення сортування відходів та їх належне транспортування до підприємств з вторинної переробки, заохочення інвестування у сталий екологічний розвиток громади, професійна екологічна підготовка кадрів, стимулювання організації екологічних заходів.
Покращення інвестиційної діяльності	Інвестування має торкатися не тільки економічного розвитку підприємств, необхідно стимулювати екологічне інвестування, коли об'єкти господарської діяльності інвестують у енергозбереження, зелену енергетику, повторне застосування виробничих відходів або безвідходне виробництво, очисні технології, сортування та повторну переробку відходів, екологічні заходи в межах громади, екологічну освіту та виховання молодого покоління.
Удосконалення системи надання освітніх послуг	Освіта має включати екологічну просвіту молодого покоління, бережливого ставлення до навколишнього середовища, відповідальне ставлення до природи. Професійна вища освіта інженерних кадрів ХАЕС має включати професійні курси з техногенної безпеки, екологічного менеджменту, прикладної екології, радіаційної безпеки, економіки природокористування та інших екологічних видів професійних курсів для майбутньої підготовки фахівців для роботи на ХАЕС.
Покращення системи надання медичних послуг	У складі фахівців медичних установ Нетішинської МТГ мають бути медики-радіологи, що мають надавати професійну медичну допомогу населенню при ураженні радіоактивним випромінюванням, забезпечувати профілактику хвороб, спричинених радіоактивним випромінюванням. Необхідно поставити питання про організації радіологічного відділення у медичних закладах Нетішинської МТГ і питання професійної підготовки відповідного медичного персоналу.
Розширення можливостей для задоволення культурних та спортивних потреб, підтримка активного дозвілля	Організація фізичної культури та зайняттям спорту – основа доголіття мешканців Нетішинської громади. Такі заходи необхідно проводити як у закладах освіти, так і на провідних підприємствах громади. Підприємства та представники влади Нетішинської громади мають періодично проводити спортивні заходи, турніри та змагання як серед молодого покоління, так і серед працівників відповідних підприємств. Профспілки підприємств можуть організувати надання путівок для сімей працівників у спортивно-оздоровчі табори, що тільки підсилить синергічний напрям медичної допомоги та профілактики у виникненні захворювань.
Зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження	Найбільш екологоорієнтований захід, включає заходи зі зменшення техногенного впливу на всі компоненти довкілля, організацію провідних екологічних технологій, впровадження роздільного збирання компонентів твердих побутових відходів на території громади, сприяння розвитку екологічної культури, впровадження та реалізація плану дій сталого енергетичного розвитку, організації інженерного захисту довкілля, формування чіткого плану поводження, утилізації та повторного застосування радіоактивних відходів, будівництво усіх необхідних інженерних комунікацій, інвестування в енергозаощадження та зелену енергетику, безпеку виробничих технологій на ХАЕС, екологічну підготовку професійних кадрів.
Покращення комунальної інфраструктури	Передбачено будівництво та розвиток інженерних комунікацій – водопостачання та водовідведення, енерго-, газо-, теплопостачання, розвиток вулично-дорожньої мережі, санітарне очищення території, розвідка запасів підземних вод, екологоорієнтоване поводження з ТПВ та радіоактивними відходами, стимулювання вторинної переробки сміття, будівництво в межах Нетішинської МТГ сміттєпереробного підприємства, впровадження енергозаощадження та зеленої енергетики.
Посилення громадської безпеки та цивільного захисту	Основне завдання – забезпечення безпеки експлуатації ХАЕС, будівництва нових енергоблоків, інвестування фінансових ресурсів у інженерний захист довкілля, здійснення професійної підготовки працівників ХАЕС у сфері цивільного захисту. Проведення періодичного екологічного моніторингу усіх складників довкілля, вирішення проблеми з переробки радіоактивних відходів, розвитку системи оповіщення населення про існуючий радіаційний стан атмосферного повітря.
Удосконалення управління місцевого	Управління місцевого розвитку має розробити екологічний паспорт Нетішинської МТГ, описати усі наявні екологічні проблеми громади, знайти шляхи оптимізації природокористування, заощадливого енергозабезпечення, сприяти екологічній безпеці

Оперативні цілі	Заходи для зменшення негативних наслідків на усі компоненти довкілля та здоров'я людини
розвитку	громади, організовувати екологічні програми розвитку та екологічні заходи, сприяти поширенню екологічної культури серед місцевого населення.
Підвищення соціальної активності та соціального значення мешканців громади	Тут головним завданням залишається підтримка волонтерського екологічного руху та підтримка екологічних громадських об'єднань та ініціатив. Екологічні проблеми громади мають обговорюватися, а головне необхідно знаходити рішення екологічних проблем. Потрібна побудова системи взаємодії між підприємствами громади, представниками бізнесу та населенням громади для того, щоб знаходити спільні рішення по вирішенню екологічних проблем.
Створення сприятливих умов для розвитку трудового потенціалу	Забезпечення та організація техніки безпеки на робочому місці, забезпечення персоналу захисним одягом та аксесуарами, надання професійної медичної допомоги робочому персоналу, періодичне оздоровлення працівників та членів їх сімей у санаторіях, профілакторіях, організація курсів підвищення кваліфікації з екології, радіаційної та техногенної безпеки.

6.2. Обґрунтування вибору альтернатив виконання окремих завдань ДДП

Серед завдань Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року непередбачені такі, які могли б напряду спричинити значний негативний вплив на довкілля. З тим, серед переліку завдань є такі, реалізації яких варто приділити більшу увагу з точки зору врахування екологічних вимог і критеріїв. З цією метою в даному підрозділі надані рекомендації, які стосуються врахування питань екологічної збалансованості під час впровадження окремих завдань Стратегії, які наведені в таблиці нижче.

Рекомендації щодо реалізації окремих завдань Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року

Завдання	Рекомендації щодо реалізації
Операційна ціль 1.1. Розбудова енергетичної галузі громади	
1.1.1 Збільшення виробництва електроенергії за рахунок побудови енергоблоків філії «ВП «Хмельницька АЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»	Поряд з розвитком атомної енергетики міської громади можна розробити експериментальний проект з розвитку «зеленої» енергетики – встановлення сонячних батарей, вітро-енергетичних установок, формування іміджу енергетичного центру не лишн з позицій атомної енергетики, але і цілком дружньої до навколишнього природного середовища «зеленої» енергетики. Поступове розширення мереж «зеленої» енергетики, проведення порівняльних ТЕП між різними видами генерації електроенергії, у далекій перспективі – переважання долі згенерованої «зеленої енергетики» над атомною, перетворення м. Нетішин на головний енергетичний вузол України з різноплановою енергетичною галуззю.
Операційна ціль 2.4. Зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження	
2.4.1 Впровадження роздільного збирання компонентів твердих побутових відходів на території громади	Окрім запровадження роздільного збирання компонентів твердих побутових відходів варто виділити в межах громади ділянку для повторної переробки відсортованих вторинних відходів з виготовленням відповідної продукції з вторинних ресурсів, а також, враховуючи загальний енергетичний профіль громади організувати підприємство з безпечного спалювання непереробних залишків вторинної сировини з отриманням теплової енергії та підприємства з продукції біогазу з вторинної сировини органічного походження, яке можна буде застосовувати для опалення або у якості палива для автотранспорту.
2.4.2 Сприяння розвитку екологічної культури	Формування екологічної культури мешканців громади – не лише питання освіти. Нетішинська громада має зробити певні кроки для того, щоб отримані освітні навички закріпити практично. Необхідно забезпечити територію громади спеціальними контейнерами для збору різних типів відсортованих відходів. Необхідно створити пункти прийому особливо небезпечних відходів, що унеможливує їх потрапляння до навколишнього середовища (машинні масла, батарейки, ртутні термометри, начинка побутової техніки, хімічні речовини,

	<p>засоби побутової хімії, тощо). Для того, щоб екологізація суспільства відбувалася ефективніше варто подумати над системою економічної винагороди населення за екологоорієнтовані дії, має бути сформована певна плата за здачу на вторинну переробку пластику, паперу, металу та інших відходів. Як зазначалося раніше окрім вироблення атомної електроенергії, необхідний розвиток зеленої енергетики. Постачання гарячої води та тепла можна організувати за рахунок енергії, що виникає від спалювання непереробних видів відходів. Необхідно провести інформаційну роботу з місцевим населенням з приводу того як економити електроенергію та інші види енергії, заохочувати місцевих виробників харчових продуктів переходити на виготовлення органічних продуктів харчування та запроваджувати екомаркування. Нетішинська МТГ може запровадити екологоорієнтаційні рішення, наприклад, відновлення та охорона місцевих лісів, відновлення та управління водно-болотними угіддями та прибережними екосистемами, запровадження інтегрованого природного підходу до сільського господарства, впорядкування міських територій. Необхідне проведення екологоорієнтаційних акцій (наприклад роздача, економних ламп для дому при здачі макулатури, пластику або інших видів відсортованих відходів, тощо.</p>
Операційна ціль 2.5 Покращення комунальної інфраструктури	
<p>2.5.1 Забезпечення населення питною водою належної якості</p>	<p>Можна звернути увагу на гідрогеологічні ресурси території і організувати подачу води з підземних джерел, які, як правило, мають високу якість і придатні для споживання навіть для новонароджених. Обов'язковими умовами для цього є гідрогеологічна розвідка та оцінка запасів підземних вод для споживання, засвідчення достатнього відновлювального потенціалу підземних вод під час постійного водозабору, ведення періодичного гідрогеологічного моніторингу. Одночасно з цим можливе проведення заходів, направлених на набуття навичок економії і раціонального використання води у домашньому господарстві, протидії змінам клімату, відновлення природної течії річок, збереження боліт та відновлення територій, організація сталої малої гідроенергетики у Нетішинській громаді, тобто, таким заходам, які будуть сприяти поповненню підземних водних ресурсів громади.</p>

Ця таблиця відображає невичерпний перелік рекомендацій, які можуть бути застосовані під час реалізації Стратегії для поліпшення її екологічної збалансованості на рівні її завдань.

Розділ 7. Організація моніторингу фактичного впливу Стратегії на довкілля і здоров'я населення

СЕО не завершується прийняттям рішення про затвердження документу державного планування. Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації документу державного планування, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення. Результати моніторингу мають бути доступними для органів влади та громадськості. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» встановлює необхідність здійснення моніторингу наслідків виконання документу державного планування для довкілля (ст. 17). Моніторинг наслідків може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про реалізацію плану або програми;
  - отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
  - перевірки дотримання екологічних вимог, встановлених відповідними органами влади;
  - перевірки того, що план або програма виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.
- Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи. Реалізація Стратегії розвитку Нетішинської МТГ до 2027 року ґрунтуватиметься на постійному процесі моніторингу виконання заходів Стратегії та оцінки ефективності досягнутих результатів. Система моніторингу виконання Стратегії включатиме:

- орган, на який покладено моніторинг (Комітет з управління впровадженням Стратегії);
- систему індикаторів (результатів), яка має два рівні: макроекономічні та цільові (кількісні та якісні показники), враховуючи спосіб і терміни збору показників;
- план моніторингу досягнення визначених індикаторів в результаті реалізації проєктів;
- коригування плану реалізації стратегії через включення/виключення проєктів та у разі потреби;
- внесення пропозицій змін до Стратегії розвитку міста.

Питання моніторингу впровадження проєктів і заходів Стратегії належать виключно до компетенції Комітету з управління впровадженням Стратегії, який є відповідальним за визначення актуальності та реалістичності стратегічних і операційних цілей та їх досягнення.

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих в Стратегії індикаторів включає еколого-економічні індикатори, екологічні індикатори та індикатори здоров'я населення (див. Таблицю нижче).

Показники оцінки реалізації Стратегії розвитку Нетішинської МТГ

Оперативні цілі	Індикатори
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. Посилення конкурентоспроможності громади	
1.1 Розбудова енергетичної галузі громади	Енергоємність валового внутрішнього продукту.
	Рівень загальних втрат енергетичних ресурсів (баланс)
	Частка енергетики у валовому внутрішньому продукті
	Рівень споживання на енергетичні потреби
	Рівень втрат у мережах теплопостачання
	Рівень втрат в електромережах
	Рівень викидів CO ₂ на первинне постачання
	Рівень викидів CO ₂ на одиницю ВВП
	Кінцева вуглеємність енергії
	Індекс тривалості довгих перерв в електропостачанні на одного споживача
	Ефективність системи реагування на кризові ситуації
	Рівень замірів радіоактивного випромінювання навколо АЕС
	Кінцеве енергоспоживання
	Загальний об'єм енергоспоживання
	Енергоємність
1.2 Підтримка малого і середнього підприємництва	Енергоспоживання на основі відновлюваних джерел
	Застосування енергетичних ресурсів та сировинних матеріалів
	Промислові викиди у повітря, водойми
	Експлуатація та забруднення ґрунтових пластів
	Фізичні фактори, включаючи вібрацію, шумове забруднення, пил
	Перевезення сировини, палива, готової продукції, людей, сільськогосподарських тварин
	Утилізація, переробка, вторинне застосування, транспортування та поховання будь-яких відходів, включаючи отруйні та токсичні
	Прямий впливом на біорізноманіття екосистем
	Супутні процедури упаковки, перевезення компонентів та матеріалів, зворотного та безповоротного використання продукції, утилізації відходів
	Споживання послуг з боку транспортних компаній, точок громадського харчування, інших організацій
Тестування складу та властивостей продукції	
1.3 Покращення інвестиційної діяльності	Рівень негативних наслідків впливу інвестиційного проєкту на стан навколишнього середовища в розрізі диференційованого аналізу причин їх виникнення (показники, що характеризують внутрішні та зовнішні фактори, а також їх складові);

	Відповідність показників еколого-економічного спрямування інвестиційної діяльності підприємства еталонним рівням, прийнятим як норматив;
	Кількісна та якісна характеристика видів інвестицій за рівнем екологічності.
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля	
2.1 Удосконалення системи надання освітніх послуг	Прояв стійкого ставлення особистості до природи
	Прояв нетерпимості до фактів екологічної безвідповідальності
	Морально-екологічна спрямованість особистості
	Екологічне самовиховання
	Прояв інтересу до питань екологічних проблем
	Глибина та системність екологічних та морально-екологічних знань
	Формування природоохоронних умінь та навичок
	Прояв морально-екологічної спрямованості в оцінці результатів діяльності людей у природі
2.2 Покращення системи надання медичних послуг	Вплив атмосферних забруднень на людину
	Якість повітряного середовища житлових та громадських будівель
	Мікробіологічна якість води
	Хімічна якість води
	Біогеохімічні зони та провінції
	Деградація ґрунтового покриву під впливом антропогенної діяльності
	Шумове забруднення
	Інфразвукове забруднення
	Ультразвукове забруднення
	Вібраційне забруднення
	Електромагнітні, магнітні та електричні поля
	Радіація та іонізуюче випромінювання
	Забруднювачі метали та перехідні елементи
	Забруднювачі неметали
Органічні забруднювачі	
2.3 Розширення можливостей для задоволення культурних та спортивних потреб, підтримка активного дозвілля	Оцінка стану екосистем на територіях і акваторіях яких здійснюється фізкультурно-спортивна діяльність, розроблення заходів щодо їх збереження;
	Екологічна безпека спортивно-фізкультурної діяльності, як для здоров'я людини, так і для навколишнього природного середовища;
	Екологічні нормативи до спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд, спортивних парків, спортивних і фізкультурно-оздоровчих центрів;
	Екологічна експертиза територій і акваторій, їх вивчення на відповідність екологічним вимогам для проведення фізкультурно-спортивних заходів;
	Вплив клімату на фізкультурно-спортивну діяльність, на організм спортсменів та осіб, які займаються фізичною культурою
2.4 Зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження	Частка забруднення атмосферного повітря
	Частка забруднення поверхневих і підземних вод
	Частка забруднення ґрунтів
	Частка забруднення шумом, електромагнітним та радіаційним опроміненням
	Загальна захворюваність населення
	Очікувана тривалість життя та якість життя
	Кількість новоутворень та хвороб з тяжким перебігом
	Питомі витрати енергії на житло
	Питомі витрати CO ₂ на житло
	Енергоємність за галузями виробництва
Інтенсивність викидів CO ₂ по секторах	
2.5 Покращення комунальної	Зменшення обсягів використання та забору води

інфраструктури	Обсяг скидання забруднених стічних вод
	Відсоток населених пунктів, що мають централізоване водопостачання та водовідведення у громаді
	Річний обсяг енергоспоживання населення
	Річний обсяг генерації ТПВ на території громади
	Зменшення питомих обсягів утворення ТПВ
	Охоплення населення послугами зі збирання ТПВ
2.6 Посилення громадської безпеки та цивільного захисту	Кількість злочинів у громаді
	Кількість аварій на підприємствах
	Кількість нещасних випадків на виробничих підприємствах
	Кількість автомобільних аварій та ДТП
	Кількість об'єктів укриття для цивільних осіб
	Кількість систем оповіщення населення
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. Розвиток людського капіталу	
3.1 Удосконалення управління місцевого розвитку	Кількість екологічних організацій у громаді
	Кількість проведених екологічних акцій та заходів
	Кількість проведених екологічних експертиз муніципальними екологічними організаціями
3.2 Підвищення соціальної активності та соціального значення мешканців громади	Кількість проєктів екологічного спрямування на вирішення проблем громади
	Кількість надзвичайних екологічних ситуацій у громаді
	Випадки порушення техніки безпеки або екологічних норм на виробництві
3.3 Створення сприятливих умов для розвитку трудового потенціалу	Кількість фахівців-екологів на виробничих підприємствах

Також інформуємо, що повний перелік заходів, передбачених для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення можна знайти на наступній сторінці Звіту про СЕО.

*Заходи передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля,
у тому числі для здоров'я населення.*

Сфера моніторингу наслідків виконання документу ДДП	Основні державні документи для проведення моніторингу	Показники проведення моніторингу згідно з державними документами (вибірково)*	Основні заходи, передбачені моніторингом згідно з державними документами (вибірково)**, які необхідно виконувати 1 раз на рік
1	2	3	4
Моніторинг якості атмосферного повітря	Постанова КМУ № 827 від 14.08.2019 «Порядок здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря»	<p>Моніторинг атмосферного повітря здійснюється за показниками якості: 1) атмосферного повітря; 2) атмосферних опадів.</p> <p>Перелік забруднювальних речовин, щодо яких проводяться оцінювання, складові та показники атмосферного повітря та опадів:</p> <p>Список А</p> <p>1. Діоксид сірки; 2. Діоксид азоту та оксиди азоту; 3. Бензол; 4. Оксид вуглецю; 5. Свинець; 6. Тверді частки (ТЧ10)-1; 7. Тверді частки (ТЧ2,5)-2; 8. Арсен; 9. Кадмій; 10. Ртуть; 11. Нікель; 12. Бенз(а)пірен; 13. Озон.</p> <p>Показники та складові атмосферних опадів:</p> <p>1. Іони амонію; 2. Гідрокарбонат-іони; 3. Іони кальцію; 4. Іони кальцію; 5. Загальна кислотність; 6. Іони магнію; 7. Іони натрію; 8. Нітрат-іони; 9. Сульфат-іони; 10. Хлорид-іони; 11. рН;</p> <p>Список Б</p> <p>Аміак; 2. Анілін; 3. Водень хлористий; 4. Водень ціаністий; 5. Залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо); 6. Кислота азотна; 7. Кислота сірчана; 8. Ксилол; 9. Леткі органічні сполуки; 10. Марганець та його сполуки; 11. Мідь та її сполуки; 12. Сажа; 13. Сірководень; 14. Сірковуглець; 15. Фенол; 16. Фтористий водень; 17. Хлор; 18. Хлоранілін; 19. Хром та його сполуки; 20. Цинк та його сполуки.</p>	<p>1) Визначення верхнього та нижнього порогу оцінювання забруднюючих речовин для охорони здоров'я та захисту рослинності та природних екосистем.</p> <p>2) Визначення граничних величин забруднюючих речовин.</p> <p>3) Визначення рівня забруднюючих речовин за: а) цільовим показником; б) довгостроковою ціллю; в) порогом небезпеки; в) інформаційним порогом; г) критичним рівнем.</p> <p>4) Зменшення середнього впливу твердих часточок на населення, що встановлюється Мінприроди на відповідний рік з метою зменшення рівня шкідливих впливів на здоров'я людини, яка за можливості повинна бути досягнута за встановлений період часу;</p> <p>5) Встановлення цілей якості даних оцінювання якості атмосферного повітря та методів оцінювання, що включає: а) оцінку похибки методів оцінювання, що виражена на рівні 95 відсотків довірчої ймовірності, відповідно до ДСТУ ГОСТ ІСО 5725-1:2005; б) цілі якості даних для оцінювання якості атмосферного повітря для двоокису сірки, двоокису азоту, окису азоту, окису вуглецю, бензолу, твердих часток (ТЧ10/ТЧ2,5), свинцю, озону та пов'язаних з ним NO та NO₂; в) цілі якості даних для оцінки якості атмосферного повітря для бензо(а)пірену, арсену, кадмію, нікелю, поліциклічних ароматичних вуглеводних, інших ніж бензо(а)пірен, загального об'єму ртуті в газоподібному стані.</p> <p>6) Встановлення методів оцінювання забруднюючих речовин згідно відповідних</p>

			державних стандартів України.
Моніторинг якості поверхневих та підземних вод	Постанова КМУ № 758 від 19.09.2018 «Порядок здійснення державного моніторингу вод»	<p>ПОВЕРХНЕВІ ВОДИ:</p> <p>А. Діагностичний моніторинг:</p> <p>1) Біологічні показники (фітопланктон, мікрофітобентос, судинні рослини, донні макробезхребетні, риби);</p> <p>2) Хімічні та фізико-хімічні показники (температура, розчинний кисень, мінералізація, електропровідність, водневий показник, біологічне споживання кисню, хімічне споживання кисню, нітроген загальний, нітроген амонійний, нітроген нітратний, нітроген нітритний, фосфор загальний, фосфор ортофосфатів);</p> <p>3) Специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини);</p> <p>4) Специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (арсен, купрум, цинк, хром та інші речовини).</p> <p>5) Забруднюючі речовини згідно з переліком забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, що затверджується Мінприроди;</p> <p>6) Гідроморфологічні (витрати води та їх динаміка, зв'язок з підземними водами, неперервність річки, глибина річки та варіативність ширини, структура русла річки та донні відклади, структура прилеглої частини заплави).</p> <p>Б. Операційний моніторинг</p> <p>1) Біологічні (встановлюються за результатами діагностичного моніторингу);</p> <p>2) Хімічні та фізико-хімічні (установлюються за результатами діагностичного моніторингу для показників, що не відповідають екологічним цілям, та/або за результатами дослідницького моніторингу 12 разів на рік/щомісяця та/або за</p>	<p>Основні заходи передбачені діагностичним моніторингом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - доповнення та підтвердження результатів визначення основних антропогенних впливів на кількісний і якісний стан поверхневих та підземних вод, у тому числі від точкових і дифузних джерел; - розроблення програми державного моніторингу вод; - встановлення референційних умов та оцінки їх довгострокових змін; - оцінка довгострокових змін, спричинених антропогенним впливом на кількісний і якісний стан поверхневих та підземних вод, у тому числі від точкових і дифузних джерел; - оцінка довгострокових тенденцій зміни рівня та концентрації забруднюючих речовин у підземних водах внаслідок природних змін та антропогенного впливу на їх стан. <p>Основні заходи передбачені операційним моніторингом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - визначення екологічного і хімічного стану масивів поверхневих вод та кількісного і хімічного станів масивів підземних вод; - оцінки змін в екологічному і хімічному стані масивів поверхневих вод (в екологічному потенціалі штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод), а також в кількісному і хімічному стані масивів підземних вод, що є результатом виконання плану управління річковим басейном; - виявлення довгострокових тенденцій збільшення концентрацій забруднюючих речовин у масивах підземних вод, зумовлених антропогенним впливом на їх стан.

		<p>результатами дослідницького моніторингу);</p> <p>3) Хімічні та фізико-хімічні (показники такі самі, як для діагностичного моніторингу: визначаються з урахуванням показників, наведених у Державних санітарних нормах та правилах “Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною”);</p> <p>4) Гідроморфологічні (показники та періодичність такі самі, як для діагностичного моніторингу).</p> <p>ПІДЗЕМНІ ВОДИ:</p> <p>А. Діагностичний моніторинг: 1) рівні; 2) температура; 3) окисно-відновний потенціал; 4) перманганатна окиснюваність; 5) мінералізація; 6) макрокомпоненти (кальцій, магній, натрій, калій, гідрокарбонатні іони, ферум загальний, флуор); 7) мікрокомпоненти; 8) забруднюючі речовини згідно з переліком забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, що затверджується Мінприроди; 9) специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини); 10) специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (уран, радій, радон та інші речовини).</p> <p>Б. Операційний моніторинг: 1) рівні підземних вод; 2) жорсткість загальна, карбонатна, некарбонатна; 3) мінералізація; 4) феноли; 5) нафтопродукти; 6) синтетичні поверхнево-активні речовини; 7) макрокомпоненти (гідрокарбонатні іони, кальцій, калій, магній, натрій, силіцій, ферум загальний, флуор); 8) мікрокомпоненти (алюміній, аргентум, берилій, кобальт, купрум, манган, молібден, нікель, селен, стронцій, хром, цинк); 9) забруднюючі речовини згідно з переліком забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, що</p>	
--	--	---	--

		затверджується Мінприроди; 10) специфічні синтетичні забруднюючі речовини (пестициди, фармацевтичні препарати та інші речовини); 11) специфічні несинтетичні забруднюючі речовини (уран, радій, радон та інші речовини).	
Моніторинг стану ґрунтів	Наказ Мінагрополітики України № 51 від 26.02.2004 «Про затвердження положення про моніторинг ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення». Постанова КМУ «Про нормативи якісного стану ґрунтів». Програма державної гідрометслужби Мінекоресурсів України «Відбір проб ґрунту для визначення забруднення промисловими токсикантами (важкими металами)»	Перелікобов'язкових показників якісного стану ґрунтів на землях <u>сільськогосподарського призначення</u> : 1) Загальні для ґрунтів: а) тип ґрунту; б) глибина гумусного профілю, см; в) гранулометричний склад ґрунту: фізична глина, %; г) Агрофізичні: щільність ґрунту, г/см ³ , максимально можливий запас продуктивної вологи в 0-100 см, мм. 2) Фізико-хімічні: а) рН вод; б) рН сол; в) гідролітична кислотність, мг-екв/100 г; г) сума увібраних основ, мг-екв/100 г. 3) Засолення ґрунтів: а) тип засолення; б) ступінь засолення. 4) Агрохімічні, вміст: а) гумусу, %; б) азоту, що легко гідролізується, мг/кг; в) азоту за нітрифікаційною здатністю, мг/кг; г) рухомих сполук фосфору, мг/кг; д) рухомих сполук калію, мг/кг; е) рухомої сірки, мг/кг; 5) Рухомих сполук, мг/кг: а) бору; б) молібдену; в) марганцю; г) кобальту; д) міді; е) цинку. 6) Забрудненість важкими металами, мг/кг: а) рухомі сполуки кадмію; б) рухомі сполуки свинцю; в) валові форми ртуті; 7) Забрудненість залишками пестицидів, мг/кг: а) дихлордифенілтрихлоретан і його метаболіти; б) гексахлоран (сума ізомерів); 8) Щільність забруднення радіонуклідами, Кі/км ² : а) цезій-137; б) стронцій-90. Перелікобов'язкових показників якісного стану ґрунтів на <u>промислових та міських землях</u> : 1) Середні, мінімальні та максимальні рівні вмісту токсикантів промислового походження (млі ⁻¹) та рН ґрунтів: а) рН; б) кадмій; в) марганець; г) мідь; д) нікель; е) нікель; е)	1) Проведення спостережень, збір, аналіз і опрацювання, інформації щодо якісного стану ґрунтів (розвиток ґрунтової ерозії, стан структури ґрунту, підкислення, засолення, солонцюватість, заболочення ґрунтів, динаміка вмісту гумусу і елементів живлення), забруднення ґрунтів важкими металами, радіонуклідами, залишковими кількостями пестицидів та іншими токсичними речовинами; 2) Здійснення комплексного аналізу агроecологічної ситуації на землях сільськогосподарського призначення, оцінки та прогнозу можливих змін стану родючості ґрунтів з урахуванням природних і антропогенних факторів, еколого-меліоративного стану зрошуваних і осушуваних земель; 3) Розроблення і впровадження науково-обґрунтованих рекомендацій щодо прийняття рішень про відвернення та ліквідацію наслідків негативних процесів та заходів щодо забезпечення відтворення родючості ґрунтів; 4) Визначення зон виробництва сільськогосподарської продукції для виготовлення продуктів для дитячого та дієтичного харчування; 5) Створення та ведення інформаційних банків даних про стан ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення та інформаційно-аналітичної системи для розроблення заходів у сфері охорони родючості ґрунтів; 6) Надання (на договірній основі) землевласникам, землекористувачам та суб'єктам оціночної діяльності у сфері оцінки земель інформації про сучасний стан ґрунтів; 7) Участь у здійсненні природно-сільськогосподарського, еколого-економічного,

		<p>свинець; ж) цинк.</p> <p>2) Число випадків перевищення ГДК металів у ґрунтах: а) кадмій ≥ 1 ГДК; б) мідь ≥ 1 ГДК; в) свинець ≥ 1 ГДК; г) цинк ≥ 1 ГДК.</p> <p>3) Реакція водної витяжки.</p>	<p>протиерозійного та інших видів районування (зонування) земель;</p> <p>8) Підготовка та видання щорічної (періодичної) доповіді про стан ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення.</p>
Моніторинг стану геологічного середовища	<p>Наказ Держгеонадр України від 15.02.2012 № 44 «Про затвердження методичних рекомендацій з проведення моніторингу та наукового супроводження надрокористування».</p> <p>Постанова КМУ від 30.03.1998, № 391.</p> <p>Про затвердження «Положення про державну систему моніторингу довкілля».</p> <p>Положення про державний моніторинг екзогенних геологічних процесів, види та просторові характеристики, активність прояву (УкрДГРІ від 5 липня 2001 р.)</p>	<p>1) Показники забруднення верхнього шару земної кори аналогічний до показників якісного стану ґрунтів на промислових та міських землях, (див. розділ «Моніторинг стану ґрунтів»);</p> <p>2) Показники сейсмічної активності території;</p> <p>3) Моніторинг підземних вод – див. розділ «Моніторинг якості поверхневих та підземних вод», показники для підземних вод;</p> <p>4) Коефіцієнт селепроявів;</p> <p>5) Коефіцієнт яружності території;</p> <p>6) Коефіцієнт ураження території зсувами;</p> <p>7) Показник закарстованості території;</p> <p>8) Коефіцієнт заболоченості території;</p> <p>9) Показники сейсмічності території;</p> <p>10) Показник вивітрюваності гірських порід;</p> <p>11) Коефіцієнт ерозійної ураженості території;</p> <p>12) Коефіцієнт абразійної активності;</p> <p>13) Коефіцієнт перероблення берегів;</p> <p>14) Величина відносної просадності гірських порід;</p> <p>15) Загальна площа порушених земель, га;</p> <p>16) Площа території під техногенними формами рельєфу.</p>	<p>1) Проведення спостережень, збір, аналіз і опрацювання, інформації щодо якісного стану гірських порід, їх забруднення важкими металами, токсичними елементами, сторонніми тілами та субстанціями;</p> <p>2) Відстежування динаміки геологічних процесів, здійснення захисних та попереджувальних заходів щодо їх розвитку;</p> <p>3) Здійснення аналізу порушеності рельєфу, появи небезпечних процесів, які завдають шкоди об'єктам господарювання, облік техногенних форм рельєфу та розробка заходів щодо їх рекультивації;</p> <p>4) Оцінка безпеки, ризику та збитку від природних та техногенних геологічних процесів;</p> <p>5) Прогнозування гідро-, інженерно- та еколого-геологічної умов на майбутнє;</p> <p>6) Створення баз даних прояву небезпечних геологічних процесів та порушених територій засобами ГІС-технологій, здійснення інженерно- та еколого-геологічного картографування для вирішення екологічних задач;</p> <p>7) Розробка методичних рекомендації охорони надр при розробці родовищ корисних копалин, будівництві, сільськогосподарській та інших видах діяльності людини.</p>
Моніторинг забруднення довкілля побутовими та промисловими відходами	<p>«Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року», розпорядження № 820 КМУ від 08.11.2017</p>	<p>1) Показники запобігання утворенню побутових відходів;</p> <p>2) Показники збирання і перевезення побутових відходів;</p> <p>3) Показники повторного використання та інших видів утилізації побутових відходів;</p> <p>4) Показники видалення побутових відходів;</p> <p>5) Показники запобігання утворенню промислових відходів;</p>	<p>1) Впровадження системи управління відходами на інноваційних засадах, яка забезпечить споживання природних ресурсів (природні ресурси - корисна продукція - відходи - вторинні ресурси - корисна продукція - відходи);</p> <p>2) Розроблення законодавства у сфері управління відходами з урахуванням вимог відповідних європейських директив;</p> <p>3) Здійснення змін у сфері управління відходами відповідно до найкращих</p>

		<p>6) Показники перероблення та утилізації промислових відходів; 7) Показники остаточного видалення промислових відходів; 8) Показники попередження утворення відходів; 9) Ліцензії на діяльність у сфері поводження з небезпечними відходами; 10) Показники збирання та перевезення небезпечних відходів; 11) Показники тимчасового зберігання небезпечних відходів; 12) Показники перероблення та утилізації небезпечних відходів; 13) Показники остаточного видалення небезпечних відходів; 14) Показники імпорту та експорту утворення відходів.</p>	<p>природоохоронних практик; 4) Покращення стану навколишнього природного середовища, а також санітарного та епідемічного благополуччя населення; 5) Дотримання вимог екологічної безпеки під час експлуатації об'єктів поводження з відходами і зниженню рівня соціальної напруги; 6) Залучення інвестицій у сферу поводження з відходами та створенню сучасної інфраструктури поводження з відходами; 7) Запровадження новітніх технологій утилізації та видалення твердих побутових відходів, зменшенню обсягів їх захоронення на полігонах; 8) Зменшення кількості об'єктів поводження з відходами, що не відповідають вимогам законодавства, вивільненню земель після закриття полігонів і звалищ; 9) Збільшення обсягів збирання, заготівлі, переробки та утилізації відходів як вторинної сировини; 10) Стимулювання суб'єктів господарювання до провадження виробничої діяльності з використанням безвідходних та екологічно безпечних технологій; 11) Створення системи інформаційного забезпечення сфери поводження з відходами, удосконаленню порядку ведення державного обліку відходів, інформування про розташування місць чи об'єктів поводження з відходами, їх вплив на стан навколишнього природного середовища і здоров'я людини; 12) Підвищення ефективності використання коштів державного та місцевих бюджетів для здійснення заходів у сфері поводження з відходами з метою запобігання негативному впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я людини.</p>
Моніторинг захисту від шуму, вібрації, електромагнітного	«Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях	ШУМ: 1) Максимальний рівень звуку LA макс., дБА; 2) Октавний рівень звукового тиску L, дБ; 3) Рівень звуку, LA, дБА; 4) Рівень звукового	1) Виявлення джерел фізичного впливу, що створюють дискомфорт або небезпеку для компонентів довкілля або здоров'я людини;

<p>випромінювання та радіаційного опромінення</p>	<p>житлових та громадських будинків і на території житлової забудови» від 20.03.2019, № 281/33252.</p> <p>«Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації» ДСН 3.3.6. 039-9, постанова № 39 від 1.12.1999</p> <p>«Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань»(Наказ МОЗ України від 01.08.1996 № 239).</p> <p>«Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України»(Наказ МОЗ України від 02.02.2005, № 54).</p> <p>Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)</p>	<p>тиску, L, дБ; 5) Крива NC;</p> <p>ВІБРАЦІЯ: 1) Гранично допустимі величини постійної та непостійної локальної вібрації; 2) Гранично допустимі параметри імпульсної локальної вібрації; 3) Гранично допустимі рівні постійної та непостійної загальної вібрації при тривалості дії протягом 8 годин; 4) Середньоквадратичне значення віброшвидкості (V) та віброприскорення;</p> <p>ЕЛЕКТРОМАГНІТНЕ ВИПРОМІНЮВАННЯ:</p> <p>1) Гранично допустимі рівні електромагнітних полів; 2) Гранично допустимі рівні ЕМП, що створюються радіолокаційними станціями; 3) Гранично допустимі рівні ГПЕ, що створюють двоканальні метеорологічні РЛС.</p> <p>РАДІАЦІЙНЕ ОПРОМІНЕННЯ:</p> <p>1) Регламенти для контролю за практичною діяльністю: а) Ліміти доз; б) Похідні рівні; в) Допустимі рівні; г) Контрольні рівні.</p> <p>2) Регламенти, що мають за мету обмеження опромінення людини від медичних джерел: а) Рекомендовані рівні; б) Рекомендовані величини.</p> <p>3) Регламенти, щодо відвернутої внаслідок втручання дози опромінення населення в умовах радіаційної аварії: а) рівні втручання; б) рівні дії.</p> <p>4) Регламенти, щодо відвернутої внаслідок втручання дози опромінення населення від техногенно підсилених джерел природного походження а) рівні втручання; б) рівні дії.</p>	<p>2) Оцінка небезпеки, ризику та ступінь впливу фізичних факторів на компоненти довкілля або здоров'я людини;</p> <p>3) Створення баз даних прояву фізичних факторів впливу на компоненти довкілля та здоров'я населення, складання карт шумового, вібраційного, електромагнітного навантаження та карт радіаційного фону/забруднення території;</p> <p>4) Розробка рекомендацій та прикладних рішень для мінімізації або ліквідації негативного впливу джерел фізичного впливу на компоненти довкілля або здоров'я людини.</p>
<p>Моніторинг рослинного, тваринного світу, природно-заповідного фонду</p>	<p>Закон України від 09.04.1999 591-XIV»Про рослинний світ»</p> <p>Закон України від 24.06.2004 1864-IV»Про екологічну мережу»</p> <p>Закон України від 13.12.2001 2894-III»Про тваринний світ»</p> <p>Закон України від 16.06.1992 2456-XII»Про</p>	<p>Концепції моніторингу рослинного, тваринного світу та природно-заповідного фонду перебувають у стадії розробки</p>	

	природно-заповідний фонд України»		
Моніторинг стану здоров'я населення	Постанова від 28.12.2000 1907 КМУ «Про моніторинг стану здоров'я населення, діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я»	<ol style="list-style-type: none"> 1) Смертність немовлят (на 1000 новонароджених) 2) Материнська смертність (на 100000 народжених живими) 3) Захворюваність на туберкульоз (на 100000 населення) 4) Первинний вихід на інвалідність (на 10000 населення) 5) Очікувана тривалість життя (років) 6) Смертність населення у працездатному віці (на 100000 населення відповідного віку) 7) Забезпеченість населення стаціонарними ліжками (на 10000 населення) 8) Витрати бюджетних коштів у розрахунку на одного жителя (гривень) 9) Витрати на безкоштовне дитяче харчування дітей 1-3 років життя (на 1 дитину) 10) Питома вага хворих на інсулінозалежний цукровий діабет, які забезпечені інсулінами в повному обсязі (відсотків) 11) Витрати на пільгове забезпечення інвалідів, ветеранів війни (на 1 особу) 12) Залучено позабюджетних коштів з розрахунку на 1 жителя (гривень) 13) Питома вага не укомплектованих лікарями сільських дільничних лікарень і лікарських амбулаторій від їх загальної кількості (відсотків) 14) Питома вага неукомплектованих середнім медперсоналом фельдшерсько-акушерських пунктів від їх загальної кількості (відсотків) 15) Наявність аптек для ветеранів та інвалідів (одиниць) 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Заходи направлені на зниження рівня дитячої та материнської смертності; 2) Заходи направлені на попередження, профілактику та ефективне лікування туберкульозу серед дитячого та дорослого населення; 3) Заходи направлені на своєчасне виявлення та лікування хвороб, які можуть призвести до інвалідизації населення; 4) Заходи направлені на підвищення тривалості життя; 5) Заходи направлені на зниження рівня смертності населення у працездатному віці; 6) Заходи направлені на збільшення кількості ліжок за основними напрямками надання стаціонарної медичної допомоги, розширення мережі, діагностичних, профілактичних та лікувальних закладів; 7) Заходи направлені на збільшення фінансування закладів охорони здоров'я; 8) Заходи направлені на забезпечення необхідними ліками пацієнтів, що перебувають на стаціонарному лікуванні; 9) Заходи, направлені на розширення мережі, діагностичних, профілактичних та лікувальних закладів за різними видами медичної допомоги у сільській місцевості; 10) Заходи направлені на розширення штату медперсоналу фельдшерсько-акушерських пунктів; 11) Розвиток мережі аптек для ветеранів, інвалідів, запровадження пільг для придбання ліків та медичного обладнання для незахищених верств населення.

Розділ 8. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Враховуюче географічне місце розташування Нетішинської МТГ в північній частині Хмельницької області, яка віддалена від кордонів сусідніх держав на значну відстань, ймовірні транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються і ареали техногенного впливу на навколишнє природне середовище не виходять за межі територіальної громади. Однак, така умова буде зберігатися до тих пір, доки буде відбуватися стабільна і безаварійна робота ХАЕС. У випадку аварії на ХАЕС, транскордонні наслідки непередбачувані, вони зможуть захопити не лише західні області України, але і поширитися на сусідні держави в залежності від масштабів аварії. Тому стабільне, безпечне і налагоджене функціонування АЕС – запорука екологічної безпеки і сталого розвитку України та країн Центрально-Східної Європи.

Розділ 9. Висновки

1. Стратегія розвитку Нетішинської МТГ до 2027 року базується на принципі збалансованого розвитку, оскільки стратегічні напрями розвитку громади, визначені в Стратегії, охоплюють економічну, екологічну і соціальну складові розвитку. Слід зазначити, що пропозиція Робочої групи з СЕО визначити екологічний напрям, як окремий стратегічний напрям розвитку громади, була врахована розробниками Стратегії. До стратегічних напрямів було включено стратегічну ціль "Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля".

2. Нетішинська МТГ є однією з найбільших промислово-енергетичних центрів України, в якому сконцентроване потужне підприємство атомної енергетики – виробниче підприємство "Хмельницька атомна електростанція", також діють підприємства будівельної, хімічної та харчової промисловості. Не дивлячись на місцезнаходження в громаді такого небезпечного з точки зору радіаційної екології, атомно-енергетичного об'єкту, рівень забруднення складників довкілля не є високим, що свідчить про те, що Нетішинська МТГ розвивається на принципах сталого розвитку та збалансованого природокористування.

3. У рамках розроблення Звіту про Стратегічну екологічну оцінку Стратегії розвитку Нетішинської МТГ встановлено, що, виходячи із природних особливостей території громади, особливостей господарювання та використання території, екологічні проблеми пов'язані з такими видами впливу як радіаційна безпека, забруднення атмосферного повітря, забруднення ґрунтів, підземних та поверхневих вод, недостатній розвиток інженерних мереж, затоплення, підтоплення, заболочення, карстової активності, просідання лесів, проблеми утилізації відходів тощо. Із них найбільш загрозливими для здоров'я населення є забруднення поверхневих та підземних вод, проблема накопичення ТПВ та радіоактивних відходів, проблема затоплення заплавної земель річки Горинь. Інші чинники впливу не є критичними для функціонування населеного пункту та здоров'я людей.

4. Стратегія в цілому спрямована на зменшення техногенного впливу на довкілля. Цілі Стратегії узгоджуються з регіональними екологічними цілями, визначеними в «Стратегії розвитку Хмельницької області на 2021-2027 роки».

5. Основними антропогенними чинниками змін в громаді є розвиток атомно-енергетичної промисловості, організації малого та середнього різногалузевого підприємництва, включаючи виробництво готової товарної продукції, розвиток та модернізація мереж теплопостачання, гарячого водопостачання та водовідведення.

6. Реалізація Стратегії розвитку Нетішинської МТГ до 2027 року не повинна призвести до появи нових негативних наслідків для довкілля, якщо під час її реалізації будуть належним

чином враховані природоохоронні вимоги. Реалізація багатьох оперативних цілей Стратегії може призвести до покращення екологічної ситуації в громаді.

7. Ймовірність того, що реалізація Стратегії призведе до таких можливих негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть різними за своїми значеннями і масштабами (від незначних до великих), у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

8. Під час розробки Стратегії була налагоджена тісна співпраця між Робочою групою з проведення Стратегічної екологічної оцінки та розробниками Стратегії. Більшість пропозицій, запропонованих Робочою групою з СЕО, було враховано розробниками Стратегії.

9. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження Стратегії є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме Стратегія, та необхідною передумовою забезпечення збалансованості розвитку міста. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку у майбутньому. З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення Стратегії розвитку Нетішинської МТГ до 2027 року було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації. Реалізація Стратегії за умови дотримання екологічних вимог має сприяти зменшенню антропогенного навантаження на довкілля. Поєднання зусиль, спрямованих на заохочення розвитку атомної енергетики, різногалузевого підприємництва та покращення містобудівельного простору, із зусиллями, спрямованими на пом'якшення несприятливого впливу на довкілля, забезпечуватиме розвиток Нетішинської МТГ як громади безпечного довкілля та високих стандарті життя.

ДОДАТКИ

ЗАЯВА
ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ
ОЦІНКИ ЗМІН ДО СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ НЕТИШИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2027 РОКУ ТА ПЛАН
ЗАХОДІВ З ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

---

1. Інформація про Замовника:

Виконавчий комітет Нетішинської міської ради (30100, м. Нетішин, вул. Шевченка, 1),

конт.тел. (03842) 9-08-22

e-mail: netishyn_ekonomika_32265@ukr.net.

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування:

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документами державного планування є стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Стратегія розвитку – це головний документ та орієнтир для розвитку громади. У ньому визначені найважливіші завдання, що ставить перед собою громада на певний період часу. Станом на сьогодні, законодавство передбачає обов'язковість ухвалення стратегій розвитку для всіх територіальних громад. Саме тому, виникла необхідність розробити Стратегію розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з її реалізації (далі Стратегія), що є невід'ємною частиною стратегічного планування. Також, цей документ є важливим для залучення інвесторів або грантових коштів, оскільки дає перевагу та формує позитивне враження донорів чи інвесторів, доводить серйозність намірів.

Основною метою розробки Стратегії громади є вироблення та втілення узгодженого бачення розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року, вирішення проблем, які заважають розвитку, використання можливостей; підвищення її конкурентоспроможності для покращення життя мешканців. В процесі роботи було напрацьовано документ, який містить два компоненти – «стратегічний», тобто систему стратегічних і операційних цілей, досягнення яких повинно призвести до стратегічного бачення розвитку громади, та «операційний», як окремі програми по кожному стратегічному напрямку, що складаються з проєктів місцевого розвитку, в рамках яких передбачені реалістичні цілі, конкретні заходи, потенційні виконавці та фінансові ресурси, необхідні для реалізації проєкту.

Стратегія розроблена відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» №280/97-ВР, пункту 6 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» №2389-ІХ, Закону України «Про засади державної регіональної політики» №156-VIII, Закон України «Про Генеральну схему планування території України» №3059-III, Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» №303.

При розробці Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади враховано потребу відповідності стратегічних, операційних цілей та завдань Державній стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року, а також Стратегії розвитку Хмельницької області до 2027 року.

3. Інформація про те, якою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів):

В Стратегії сталого розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року відповідно до стратегічних цілей визначаються оперативні цілі і завдання.

Базуючись на результатах соціально-економічного аналізу, SWOT – аналізу та аналізу взаємозв'язків факторів SWOT, учасниками робочої групи з розробки Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року План заходів з її реалізації, як базову для подальшого моделювання ситуації в громаді, було обрано конкурентну стратегію з використанням елементів наступальної. Вони передбачають формування конкурентних переваг громади шляхом мінімізації впливу на розвиток слабких сторін за допомогою зовнішніх факторів при використанні сильних сторін.

Бажаний вектор розвитку, що має привести громаду до стратегічного бачення, складається з низки стратегічних напрямів (цілей) розвитку. В якості головних сфер зосередження зусиль на розвиток Нетішинської міської територіальної громади до 2027 року було обрано 3 стратегічні цілі:

Стратегічна ціль 1. Посилення конкурентноспроможності громади

- Розбудова енергетичної галузі громади
- Підтримка малого і середнього підприємництва
- Покращення інвестиційної діяльності

Стратегічна ціль 2. Підвищення стандартів якості життя та збереження довкілля

- Удосконалення системи надання освітніх послуг
- Покращення системи надання медичних послуг
- Розширення можливостей для задоволення культурних та спортивних потреб, підтримка активного дозвілля
- Зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище та енергозбереження
- Покращення комунальної інфраструктури
- Посилення громадської безпеки та цивільного захисту

Стратегічна ціль 3. Розвиток людського капіталу

- Удосконалення управління місцевого розвитку

- Підвищення соціальної активності та соціального значення мешканців громади
- Створення сприятливих умов для розвитку трудового потенціалу

Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» здійснення оцінки впливу на довкілля є обов'язковим у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, визначеної частинами другою і третьою цієї статті.

Даний документ державного планування не передбачає реалізацію видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

4. Ймовірні наслідки:

А) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

Виконання стратегічної екологічної оцінки передбачає аналіз та оцінку ймовірних наслідків та ризиків реалізації заходів, прийнятих у Стратегії, як на окремі компоненти довкілля (грунти, поверхневі та підземні водні ресурси, атмосферне повітря, рослинний та тваринний світ), соціально-економічні умови розвитку території, а також на здоров'я населення. Реалізація Стратегії не несе ймовірних наслідків для таких складових навколишнього природного середовища як атмосферне повітря, водні ресурси, ґрунт, ландшафт, біорізноманіття та рекреаційні зони.

Б) для територій з природоохоронним статусом:

Ймовірні наслідки від об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до Стратегії, на території з природоохоронним статусом .

В районі розташування міста Нетішин функціонує Національний природний парк «Мале Полісся» (орієнтовна відстань від околиці міста від 3,5-7 км, від ХАЕС – 500 м), загальною площею 8762,7 гектара. Під охорону взято унікальні за своїми ландшафтами, багатством рослинного і тваринного світу природні комплекси. На їх територіях зростає більше 150 видів рідкісних для області та таких, що потребують особливої охорони, видів рослин, з яких 116 є червонокнижними, 88 видів лісової фауни, зокрема лелека чорний, борсук.

Також, заради збереження унікальних природних ландшафтів, рідкісних та зникаючих видів рослин на території Нетішинської громади створено три природних заповідних території.

Заповідне урочище місцевого значення Вільшина розташоване у північно-східній частині території Нетішинської міської ради. Площа 26 га. Статус надано 16 грудня 1998 року рішенням 4 сесії Хмельницької обласної ради народних депутатів. Перебуває у віданні ДП «Славутський лісгосп» (Кривинське л-во, кв. 3, 6). Статус надано для збереження частини масиву вільхового лісу із переважанням лісоболотних, болотних та лісових видів рослин. Його унікальність полягає в тому, що тут виявлені популяції двох видів рідкісних орхідей, пальчатокорінники м'ясочервоні та плямисті, занесених до «Червоної книги України».

Лісовий заказник місцевого значення Праліс розташований у межах міста Нетішин Хмельницької області, у південно-східній частині території Нетішинської міської ради, між пожежною частиною з охорони ХАЕС та навчально-тренувальним центром ХАЕС. Площа 39,5 га. Статус надано згідно з рішенням 4 сесії обласної ради від 16.12.1998 року № 13. Перебуває у віданні ДП «Славутський лісгосп» (Кривинське л-во, кв. 15). Статус надано для збереження частини лісового масиву переважно старий дубово-грабовий ліс, деревостан якого разом з грабом утворюють 200-літні дуби.

Біля рибгоспу ХАЕС на південь від міста Нетішин розташований ботанічний заказник місцевого значення «Дорогоща». Площа 78,5 га. Статус надано 16 грудня 1998 року рішенням 4 сесії Хмельницької обласної ради народних депутатів. Перебуває у віданні ДП «Славутський лісгосп» (Нетішинське л-во, кв. 26, 27). Статус надано для збереження лісу із переважанням лісоболотних, болотних та лісових видів рослин. Тут росте вільхові насадження з домішками дуба звичайного, берези, граба. В заказнику зростають рідкісні плауни, лілія лісова, кадило сарматське, орхідеї.

В) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Зважаючи на географічне положення територій, на яких запланована реалізація заходів і проектів Стратегії, транскордонні наслідки реалізації запропонованих рішень Стратегії для довкілля, у тому числі здоров'я населення, не очікуються.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо зміни до документа державного планування не буде затверджено

Постановою Кабінету Міністрів від 11.11.2015 р. № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» передбачено затвердження проекту регіональної стратегії та плану заходів з її реалізації обласною радою.

З метою розгляду альтернативних проектних рішень та їх екологічних наслідків під час реалізації Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з її реалізації, передбачається розглянути «Нульовий сценарій».

«Нульовий сценарій» – тобто опис, прогнозування та оцінка ситуації у випадку незатвердження Стратегії.

Зважаючи на комплексність запропонованих рішень Стратегії, що обумовлюється необхідністю виконання стратегічних цілей Стратегії, призначених для різних видів соціальної, рекреаційної та комунікаційної діяльності, здійснюється розгляд виправданих альтернатив планованих рішень. Загальною альтернативою є гіпотетичний (нульовий) сценарій, при якому дані Стратегії не затверджуються.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Предметом стратегічної екологічної оцінки є Стратегія та її потенційний вплив на стан довкілля та здоров'я населення.

Під час СЕО будуть застосовані такі аналітичні методи:

- колективні експертні оцінки;
- аналіз тенденцій;

- SWOT-аналіз;
- цільовий аналіз та інші.

Також будуть використані такі форми участі громадськості, як інформування, консультування, обговорення та інші.

Для підготовки звіту передбачається використовувати наступну інформацію (за її наявності):

- регіональну доповідь про стан навколишнього природного середовища в області;
- екологічний паспорт області;
- статистичну інформацію щодо стану довкілля та здоров'я населення;
- дані моніторингу існуючого стану довкілля (кліматичні, метеорологічні, гідрологічні спостереження, дані про фонове забруднення та ін.);
- інформацію, яка міститься в інших законодавчих актах і має відношення до проекту Стратегії та План заходів;
- іншу доступну інформацію.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством.

Згідно з Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями з додержанням обов'язкових екологічних вимог:

- а) раціонального й економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

- г) застосування біологічних, хімічних і інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища й безпеку здоров'я населення;
- д) збереження територій і об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- е) здійснення заходів щодо збереження й невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Також будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку має враховувати вимоги статті 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку». Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, визначених статтею 11 п. 2, 3 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», а саме:

Звіт про стратегічну екологічну оцінку складається до затвердження документа державного планування та містить з урахуванням змісту і рівня деталізації документа державного планування, сучасних знань і методів оцінювання таку інформацію:

- 1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- 2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде

затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, строки їх подання

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки до Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з її реалізації надаються до Відділу економіки Виконавчого комітету Нетішинської міської ради.

Адреса: 30100, м. Нетішин, вул. Шевченка, 1,

електронна пошта: netishyn_ekonomika_32265@ukr.net.

сайт: <https://www.netishynrada.gov.ua/>

Відповідальна особа: Заріцька Наталія Миколаївна

Контактні дані: тел: (03842) 9-08-22.

Зауваження та пропозиції подаються на електронну адресу: netishyn_ekonomika_32265@ukr.net, з темою листа «До заяви про визначення обсягу СЕО».

Строк подання зауважень і пропозицій: становить 10 днів з дня оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки змін до Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з її реалізації, тобто до 26 липня 2024 року (включно).

Пропозиції і зауваження, що подані після встановленого терміну, не розглядаються.

Міський голова

О. О. Супрунюк

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТА ЕКОЛОГІЇ**

вул. Свободи, 70 м. Хмельницький, 29000
тел.: 61-85-08, E-mail: 42814282@mail.gov.ua Код ЄДРПОУ: 42814282

на № 16-07-7731-24 від 16.07.2024

Виконавчий комітет
Нетішинської міської ради
вул. Шевченка, 1, м. Нетішин,
Шепетівський район,
Хмельницька область, 30100

Про надання зауважень та пропозицій
до заяви про визначення обсягу СЕО

Департамент природних ресурсів та екології Хмельницької обласної військової адміністрації, відповідно до вимог частин другої та шостої статті 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон), розглянув заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документа державного планування (далі - ДДП) «Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки до Стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року та План заходів з її реалізації», та в межах компетенції повідомляємо.

Відповідно до частини третьої статті 11 Закону у складі містобудівної документації звітом про стратегічну екологічну оцінку для проектів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища», розроблення якого необхідно здійснювати з дотриманням вимог частини другої статті 11 Закону, ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації. Склад та вимоги», Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173.

При розробці ДДП необхідно врахувати пропозиції структурного підрозділу обласної державної адміністрації з питань охорони здоров'я (вимоги статті 8 Закону) та передбачити заходи для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

ДОКУМЕНТ СЕД
Департамент природних ресурсів та екології Хмельницької ОДА
06-98-1633/24 від 24.07.2024

Підписувач **КЛІПАЦЬКА ІРИНА АНАТОЛІЇВНА**
Сертифікат 5E984D526F82F38F0400000E17E6001218D1005
Дійсний з 01.05.2024 9:13:16 по 01.05.2025 23:59:59

(вимоги пункту дев'ятого частини другої статті 11 Закону, постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272 «Про затвердження державного планування для довкілля у тому числі для здоров'я населення»).

Охорона атмосферного повітря

Заходи по оздоровленню повітряного басейну необхідно передбачати відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря».

Дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря підприємствам, які здійснюють вплив на атмосферне повітря видано: ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (майданчик № 1 та майданчик № 2), філії-10 «Хмельницька» ТОВ НК «Альфа-нафта» (АЗС-23 та АЗС-24 в комплексі з АГЗС), КП НМР ЖКО, ТОВ «Укр-Євро», ТОВ «Залізничник» УБ ХАЕС, ТОВ «Втормет - Хмельницький», ВАТ «УБ ХАЕС», ВАТ «Нетішинхарчопродукт», КВП МУ-13, ФО-П Куріло В.Ю. (дільниця по ремонту салонів автомобілів), ФОП Горбатюку Р.Ф., ТОВ «ЕПАС», ТОВ «ТК Ольгерд», РО Релігійній громаді свідків Єгови, ПАТ «Концерн Галнафтогаз» (АЗС-14), приватному готелю «Славутчанка», ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (КГ, очисні споруди та транспортний цех), ПАТ «Управління механізації УБ ХАЕС», ПАТ «УКРТЕЛЕКОМ», ТОВ «Західенергоресурс», ПАТ «Укртелеком» ЦТП № 16 Хмельницькій філії, ФОП Огаркову О.А. (печі), ФОП Марчуку М.М., ТзОВ «УКР-ЄВРО», ФОП Гордєєву Д.М. (печі), КВП «Електропівденьзахідмонтаж» (монтажне управління № 13), ФОП Польшину Р.В. (печі), ПП «Приватна багатогалузева фірма «Піноккіо-Z», ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (промисловий майданчик та АЗУ РБУ ЕРП), ФОП Шмат В'ячеславу Івановичу (печі), ТзОВ «ОККО-РІТЕЙЛ» (АЗС № 14), ТОВ «АТБ-Маркет», ТОВ «Окко-Драйв», ТОВ «Блокаут», ТОВ «Укрнетвуд».

В області розроблено та затверджено наказом начальника Хмельницької обласної військової адміністрації 01.12.2022 року за № 509/2022-н «Програму державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки Хмельницької зони».

Охорона водного басейну

Заходи по охороні водного басейну необхідно передбачити відповідно до вимог Водного кодексу України, Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 № 133, ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказом

Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 № 134, ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 26.04.2019 № 104.

Основними заходами по оздоровленню водного басейну є:

винесення в натуру першого поясу суворого режиму зони санітарної охорони підземних джерел, встановлення меж прибережних захисних смуг та водоохоронних зон поверхневих водних об'єктів та утримання їх в належному стані;

здійснення спеціального водокористування лише за наявності дозволів на спеціальне водокористування;

дотримання підприємствами-користувачами встановлених у дозволах на спеціальне водокористування лімітів забору та використання води, лімітів скидання та нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти;

будівництво очисних споруд і систем та інших водогосподарських споруд, а також утримання їх в належному технічному стані;

дотримання режиму обмеженої господарської діяльності на земельних ділянках прибережних захисних смуг водних об'єктів та регулювання режиму господарської діяльності на земельних ділянках водоохоронних зон водних об'єктів;

відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та екологічного стану поверхневих водних об'єктів (річок, струмків);

запобігання виникненню аварійних ситуацій на водопроводах і очисних спорудах;

створення більш чистого виробництва, замкнених (безстічних) систем виробничого водопостачання, впровадження мало- і безводних технологій, забезпечення повторного використання стічних вод.

Охорона ґрунтів

Заходи по оздоровленню ґрунтів необхідно передбачити відповідно до вимог Земельного кодексу України, законів України «Про управління відходами» та «Про охорону земель».

Звертаємо увагу, що пунктом 1 Постанови Кабінету Міністрів України № 1216 від 03.08.1998 року «Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів» визначено, що цей Порядок, розроблений відповідно до статті 28 Закону України «Про відходи», та визначає правила ведення реєстру місць видалення відходів.

09 липня 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами» (далі - Закон), який визначає правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання,

рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

Пунктом 2 Прикінцевих положень Закону визнано таким, що втратив чинність з дня набрання чинності цим Законом, Закон України «Про відходи» та чинним Законом не передбачено ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів; реєстру місць видалення відходів.

Слід зазначити, що після прийняття Закону України «Про управління відходами» з Департаменту природних ресурсів та екології облдержадміністрації знято ряд повноважень а саме: реєстрації декларацій про відходи, погодження місць розміщення об'єктів поводження з відходами, складання та ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів і реєстру місць видалення відходів, організації ведення обліку утворення, оброблення, знешкодження, утилізації та видалення відходів, їх паспортизації, розгляду та затвердження паспортів місць видалення відходів, реєстрових карток об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів.

На даний час в області розроблено проєкт Регіонального плану управління відходами у Хмельницькій області до 2030 року (далі - проєкт Регіонального плану), який відповідно до вимог частини четвертої та п'ятої статті 51 Закону України «Про управління відходами» щодо узгодженості регіональних планів управління відходами з Національним планом управління відходами, буде в подальшому скоригований під цільові показники, які будуть встановлені Національним планом.

Проєктом Регіонального плану передбачається нових об'єктів інфраструктури поводження з відходами (полігони твердих побутових відходів, заводи з оброблення твердих побутових відходів та, за потреби, інші об'єкти оброблення відходів для окремих видів відходів); покращення системи збирання, сортування, вивезення, повторного використання та перероблення відходів; інші необхідні заходи щодо удосконалення системи поводження з відходами, підвищення обізнаності щодо ефективного поводження з відходами серед населення області.

Водночас інформуємо, що на відстані 1,5 км від с. Бадівка розташований полігон твердих побутових відходів (паспортизоване від 28.02.2001 № 5), санітарно-захисна зона - 500 метрів, витримується.

Охорона територій та об'єктів природно-заповідного фонду, інших природоохоронних територій та екологічної мережі.

Планування територій необхідно здійснювати з урахуванням екологічної ємкості територій, додержанням вимог охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

Згідно з розробленою регіональною схемою екологічної мережі Хмельницької області, що затверджена рішенням Хмельницької обласної ради від 28.07.2016 № 37-7/2016, Нетішинська міська територіальна громада Шепетівського району Хмельницької області входить до Малополіського екокоридору Хмельницької області.

В східній частині м. Нетішин (кв. 3 вид. 2, 15, 17-18, 23-24, 30-33, 41-42, кв. 6 вид. 1-4, 26-27 Кривинського лісництва) розташоване заповідне урочище «Вільшина» загальною площею 25,9 га, яке створене з метою збереження мальовничої притерасної частини заплави річки Горинь, включаючи заліснену ділянку і торф'яні луки.

В південній частині громади (кв. 26, 27, вид. 12-15, 18-21, 23, 32, 33, 36 Нетішинського лісництва) розташований ботанічний заказник місцевого значення «Дорогоща» загальною площею 78,5 га, який створений з метою збереження мальовничого типового для Малого Полісся грабово-соснового лісу, де зростають рідкісні та малопоширені види рослин.

Разом з тим повідомляємо, що в південно-східній частині громади (кв. 15 вид. 5, 10-13, 20-27, 33 Нетішинського лісництва) розташований лісовий заказник місцевого значення «Праліс» загальною площею 39,5 га, який створений з метою збереження мальовничих заліснених схилів з насадженнями сосни звичайної, дуба бореального, берези бородавчастої та інших цінних супутніх порід.

Зазначені вище території та об'єкти природно-заповідного фонду оголошені рішенням Хмельницької обласної ради від 16.12.1998 року № 13 «Про розширення та впорядкування природно-заповідного фонду області».

Окрім того, в межах населеного пункту с. Старий Кривин розташований парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Кривинський» загальною площею 30,5 га, який оголошений розпорядженням виконавчого комітету Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 30.01.1969 № 72/р з метою збереження в природному стані старовинного парку ХІХ століття.

Закон України «Про природно-заповідний фонд України» (далі - Закон) передбачає, що природоохоронні території охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.

На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

Для забезпечення необхідного режиму охорони та збереження зазначених вище територій та об'єктів природно-заповідного фонду, запобігання негативному впливу господарської діяльності навколо них, рішенням третьої сесії Хмельницької обласної ради від 26.09.2002 року № 17, встановлені наступні охоронні зони:

заповідне урочище «Вільшина» - 20 м;

ботанічний заказник місцевого значення «Дорогоща» - 50 м;

лісовий заказник місцевого значення «Праліс» - 25 м;

парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Кривинський» - 25 м.

Згідно статті 40 Закону режим охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначається з урахуванням характеру господарської діяльності на прилеглих територіях, на основі оцінки її впливу на довкілля.

В охоронних зонах не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється в порядку, встановленому законодавством України.

Додатково повідомляємо, що частково на території громади знаходиться об'єкт Смарагдової мережі - Ізяславсько-Славутський (код UA 0000123), який охороняється відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція).

Електронні версії Екологічного паспорту Хмельницької області за 2022 рік, Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища Хмельницької області у 2022 році та детальна інформація про регіональну екологічну мережу Хмельницької області, розміщені на офіційному веб-сайті Хмельницької обласної державної адміністрації в розділі «Екологія».

Разом з тим повідомляємо, що в пункті 2 «Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування» необхідно відкоригувати номер Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» № 303 на № 3038-VI.

Окрім того, в пунктах 5 «Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено» та 7 «Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування» застосовані законодавчі акти та нормативні документи, які втратили чинність, а саме: постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» (на підставі постанови Кабінету Міністрів «Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів» від 04.08.2023 № 816), Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (на підставі Закону України «Про систему громадського здоров'я» від 06.09.2022 № 2573-IX).

Звертаємо увагу, що Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон) регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, управління відходами, використання

водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі (далі - території з природоохоронним статусом), крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Тому, з огляду на вищевказане пропонуємо врахувати, а також на основі сучасних знань і методів та в межах діючого законодавства оцінити і деталізувати вплив такої діяльності на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.

Додатково повідомляємо, що відповідно до вимог частини першої та другої статті 13 Закону з метою проведення консультацій з органами, зазначеними у статтях 6-8 Закону замовник вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки проект ДДП, звіт про стратегічну екологічну оцінку та повідомлення про оприлюднення зазначених документів. У разі здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації замовник протягом п'яти робочих днів з дня внесення до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки документів, зазначених у частині першій цієї статті, надсилає органам, зазначеним у статтях 6-8 Закону, графічні матеріали такої містобудівної документації у паперовій формі.

Також, згідно з вимогами статті 16 Закону, замовник протягом п'яти робочих днів з дня затвердження ДДП розміщує на своєму офіційному веб – сайті та вносить до Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки затверджений ДДП (крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом), рішення про його затвердження, заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП, і письмово повідомляє про це Міндовкілля.

Заступник директора Департаменту

Ірина КЛІПАЦЬКА

Довідка про консультації до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки змін до стратегії розвитку Нетішинської міської територіальної громади на період до 2027 року та плану заходів з її реалізації

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
До Заяви про визначення обсягів СЕО					
1	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Увесь звіт про СЕО	Відповідно до частини третьої статті 11 Закону у складі містобудівної документації звітом про стратегічну екологічну оцінку для проектів містобудівної документації є розділ «Охорона навколишнього природного середовища», розроблення якого необхідно здійснювати з дотриманням вимог частини другої статті 11 Закону, ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації. Склад та вимоги», Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173.	Враховане	Зауваження відноситься безпосередньо до Звіту про СЕО. Розроблення розділу «Охорона навколишнього природного середовища» буде здійснюватися з дотриманням вимог частини другої статті 11 Закону, ДСТУ-Н Б Б.1.1-10:2010 «Настанова з виконання розділів «Охорона навколишнього природного середовища» у складі містобудівної документації. Склад та вимоги», Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.1996 № 173.
2	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Увесь звіт про СЕО	При розробці ДДП необхідно врахувати пропозиції структурного підрозділу обласної державної адміністрації з питань охорони здоров'я (вимоги статті 8 Закону) та передбачити заходи для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (вимоги пункту дев'ятого частини другої статті 11 Закону, постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272 «Про затвердження державного планування для довкілля у тому числі для здоров'я населення»).	Враховане	Зауваження відноситься безпосередньо до Звіту про СЕО. При розробці ДДП будуть враховані пропозиції структурного підрозділу обласної державної адміністрації з питань охорони здоров'я (вимоги статті 8 Закону) та передбачено заходи для здійснення моніторингу наслідків виконання ДДП для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (вимоги пункту дев'ятого частини другої статті 11 Закону, постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 № 1272 «Про затвердження державного планування для довкілля у тому числі для здоров'я населення»).

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
3	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Розділи 2 та 7 Звіту про СЕО	Охорона атмосферного повітря. Заходи по оздоровленню повітряного басейну необхідно передбачати відповідно до вимог статей 10-22 Закону України «Про охорону атмосферного повітря». Дозволи на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря підприємствам, які здійснюють вплив на атмосферне повітря видано: ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (майданчик № 1 та майданчик № 2), філії-10 «Хмельницька» ТОВ НК «Альфа-нафта» (АЗС-23 та АЗС-24 в комплексі з АГЗС), КП НМР ЖКО, ТОВ «Укр-Євро», ТОВ «Залізничник» УБ ХАЕС, ТОВ «Втормет - Хмельницький», ВАТ «УБ ХАЕС», ВАТ «Нетішинхарчопродукт», КВП МУ-13, ФО-П Куріло В.Ю. (дільниця по ремонту салонів автомобілів), ФОП Горбатуку Р.Ф., ТОВ «ЕПАС», ТОВ «ТК Ольгерд», РО Релігійній громаді свідків Єгови, ПАТ «Концерн Галнафтогаз» (АЗС-14), приватному готелю «Славутчанка», ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (КГ, очисні споруди та транспортний цех), ПАТ «Управління механізації УБ ХАЕС», ПАТ «УКРТЕЛЕКОМ», ТОВ «Західенергоресурс», ПАТ «Укртелеком» ЦТП № 16 Хмельницькій філії, ФОП Огаркову О.А. (печі), ФОП Марчуку М.М., ТзОВ «УКР-ЄВРО», ФОП Гордєєву Д.М. (печі), КВП «Електропівденьзахідмонтаж» (монтажне управління № 13), ФОП Польшину Р.В. (печі), ПП «Приватна багатогалузева фірма «Піноккіо-Z», ВП «Хмельницька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» (промисловий майданчик та АЗУ	Враховане	Зауваження враховані, відповідна інформація буде додана до розділів 2 та 7 Звіту про СЕО. До заяви про визначення обсягів СЕО наведення інформація значення не має.

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
			РБУ ЕРП), ФОП Шмат В'ячеславу Івановичу (печі), ТзОВ «ОККО-РІТЕЙЛ» (АЗС № 14), ТОВ «АТБ-Маркет», ТОВ «Окко-Драйв», ТОВ «Блокаут», ТОВ «Укрнетвуд». В області розроблено та затверджено наказом начальника Хмельницької обласної військової адміністрації 01.12.2022 року за № 509/2022-н «Програму державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря на 2022-2026 роки Хмельницької зони».		
4	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Розділи 2 та 7 Звіту про СЕО	Охорона водного басейну. Заходи по охороні водного басейну необхідно передбачити відповідно до вимог Водного кодексу України, Закону України «Про питну воду та питне водопостачання», постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 № 2024 «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів», постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.1999 № 465 «Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами», ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 № 133, ДБН В.2.5-75:2013 «Каналізація. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.04.2013 № 134, ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова території», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та	Враховане	Зауваження враховані, відповідна інформація буде додана до розділів 2 та 7 Звіту про СЕО. До заяви про визначення обсягів СЕО наведення інформація значення не має.

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
			<p>житлово-комунального господарства України від 26.04.2019 № 104.</p> <p>Основними заходами по оздоровленню водного басейну є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - винесення в натуру першого поясу суворого режиму зони санітарної охорони підземних джерел, встановлення меж прибережних захисних смуг та водоохоронних зон поверхневих водних об'єктів та утримання їх в належному стані; - здійснення спеціального водокористування лише за наявності дозволів на спеціальне водокористування; - дотримання підприємствами-користувачами встановлених у дозволах на спеціальне водокористування лімітів забору та використання води, лімітів скидання та нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти; - будівництво очисних споруд і систем та інших водогосподарських споруд, а також утримання їх в належному технічному стані; - дотримання режиму обмеженої господарської діяльності на земельних ділянках прибережних захисних смуг водних об'єктів та регулювання режиму господарської діяльності на земельних ділянках водоохоронних зон водних об'єктів; - відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму та екологічного стану поверхневих водних об'єктів (річок, струмків); - запобігання виникненню аварійних ситуацій на водопроводах і очисних спорудах; - створення більш чистого виробництва, 		

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
			замкнених (безстічних) систем виробничого водопостачання, впровадження мало- і безводних технологій, забезпечення повторного використання стічних вод.		
5	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Розділи 2 та 7 Звіту про СЕО	<p>Охорона ґрунтів. Заходи по оздоровленню ґрунтів необхідно передбачити відповідно до вимог Земельного кодексу України, законів України «Про управління відходами» та «Про охорону земель». Звертаємо увагу, що пунктом 1 Постанови Кабінету Міністрів України № 1216 від 03.08.1998 року «Про затвердження Порядку ведення реєстру місць видалення відходів» визначено, що цей Порядок, розроблений відповідно до статті 28 Закону України «Про відходи», та визначає правила ведення реєстру місць видалення відходів.</p> <p>09 липня 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами» (далі - Закон), який визначає правові, організаційні, економічні засади діяльності щодо запобігання утворенню, зменшення обсягів утворення відходів, зниження негативних наслідків від діяльності з управління відходами, сприяння підготовці відходів до повторного використання, рециклінгу і відновленню з метою запобігання їх негативному впливу на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.</p> <p>Пунктом 2 Прикінцевих положень Закону визнано таким, що втратив чинність з дня набрання чинності цим Законом, Закон України «Про відходи» та чинним Законом не передбачено ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів; реєстру місць видалення відходів.</p> <p>Слід зазначити, що після прийняття Закону України «Про управління відходами» з</p>	Враховане	Зауваження враховані, відповідна інформація буде додана до розділів 2 та 7 Звіту про СЕО. До заяви про визначення обсягів СЕО наведення інформація значення не має.

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
			<p>Департаменту природних ресурсів та екології облдержадміністрації знято ряд повноважень а саме: реєстрації декларацій про відходи, погодження місць розміщення об'єктів поводження з відходами, складання та ведення реєстру об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів і реєстру місць видалення відходів, організації ведення обліку утворення, оброблення, знешкодження, утилізації та видалення відходів, їх паспортизації, розгляду та затвердження паспортів місць видалення відходів, реєстрових карток об'єктів утворення, оброблення та утилізації відходів.</p> <p>На даний час в області розроблено проект Регіонального плану управління відходами у Хмельницькій області до 2030 року (далі - проект Регіонального плану), який відповідно до вимог частини четвертої та п'ятої статті 51 Закону України «Про управління відходами» щодо узгодженості регіональних планів управління відходами з Національним планом управління відходами, буде в подальшому скоригований під цільові показники, які будуть встановлені Національним планом.</p> <p>Проектом Регіонального плану передбачається нових об'єктів інфраструктури поводження з відходами (полігони твердих побутових відходів, заводи з оброблення твердих побутових відходів та, за потреби, інші об'єкти оброблення відходів для окремих видів відходів); покращення системи збирання, сортування, вивезення, повторного використання та перероблення відходів; інші необхідні заходи щодо удосконалення системи поводження з відходами, підвищення обізнаності щодо ефективного поводження з</p>		

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
			відходами серед населення області. Водночас інформуємо, що на відстані 1,5 км від с. Бадівка розташований полігон твердих побутових відходів (паспортизоване від 28.02.2001 № 5), санітарно-захисна зона - 500 метрів, витримується.		
6	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Пункт 4 Заяви про визначення обсягів СЕО "Ймовірні наслідки", підрозділ б) для територій з природоохоронним статусом; Розділи 2, 4 Звіту про СЕО	<p>Охорона територій та об'єктів природно-заповідного фонду, інших природоохоронних територій та екологічної мережі. Планування територій необхідно здійснювати з урахуванням екологічної ємкості територій. дотриманням вимог охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів та екологічної безпеки. Згідно з розробленою регіональною схемою екологічної мережі Хмельницької області, що затверджена рішенням Хмельницької обласної ради від 28.07.2016 № 37-7/2016, Нетішинська міська територіальна громада Шепетівського району Хмельницької області входить до Малополіського екокоридору Хмельницької області.</p> <p>В східній частині м. Нетішин (кв. 3 вид. 2. 15. 17-18. 23-24. 30-33. 41-42, кв. 6 вид. 1-4, 26-27 Кривинського лісництва) розташоване заповідне урочище «Вільшина» загальною площею 25,9 га, яке створене з метою збереження мальовничої притерасної частини заплави річки Горинь, включаючи заліснену ділянку і торф'яні луки.</p> <p>В південній частині громади (кв. 26, 27. вид. 12-15, 18-21, 23. 32. 33. 36 Нетішинського лісництва) розташований ботанічний заказник місцевого значення «Дорогоша» загальною площею 78,5 га, який створений з метою збереження мальовничого типового для Малого Полісся грабово-соснового лісу, де зростають</p>	Враховане	Зауваження враховане, необхідні доповнення зроблені у Заяві про визначення обсягів СЕО.

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
			<p>рідкісні та малопоширені види рослин.</p> <p>Разом з тим повідомляємо, що в південно-східній частині громади (кв. 15 вид. 5, 10-13, 20-27, 33 Нетішинського лісництва) розташований лісовий заказник місцевого значення «Праліс» загальною площею 39,5 га, який створений з (метою збереження мальовничих заліснених схилів з насадженнями сосни звичайної, дуба бореального, берези бородавчастої та інших цінних супутніх порід.</p> <p>Зазначені вище території та об'єкти природно-заповідного фонду оголошені рішенням Хмельницької обласної ради від 16.12.1998 року № 13 «Про розширення та впорядкування природно-заповідного фонду області».</p> <p>Окрім того, в межах населеного пункту с. Старий Кривин розташований парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Кривинський» загальною площею 30,5 га, який оголошений розпорядженням виконавчого комітету Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 30.01.1969 № 72/р з метою збереження в природному стані старовинного парку ХІХ століття.</p> <p>Закон України «Про природно-заповідний фонд України» (далі - Закон) передбачає, що природоохоронні території охороняється як національне надбання щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання.</p> <p>На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи</p>		

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
			<p>перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.</p> <p>Для забезпечення необхідного режиму охорони та збереження зазначених вище територій та об'єктів природно-заповідного фонду запобігання негативному впливу господарської діяльності навколо них рішенням третьої сесії Хмельницької обласної ради від 26.09.2002 року № 17, встановлені наступні охоронні зони:</p> <ul style="list-style-type: none"> - заповідне урочище «Вільшина» - 20 м; - ботанічний заказник місцевого значення «Дорогоща» - 50 м; - лісовий заказник місцевого значення «Праліс» - 25 м; - парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Кривинський» - 25 м. <p>Згідно статті 40 Закону режим охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначається з урахуванням характеру господарської діяльності на прилеглих територіях, на основі оцінки її впливу на довкілля.</p> <p>В охоронних зонах не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, мисливство, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду.</p> <p>Оцінка такого впливу здійснюється в порядку, встановленому законодавством України.</p> <p>Додатково повідомляємо, що частково на території громади знаходиться об'єкт Смарагдової мережі - Ізяславсько-Славутський (код UA 0000123), який охороняється відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни</p>		

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлене зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
			і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція).		
7	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Пункт 2 Заяви про визначення обсягів СЕО	Разом з тим повідомляємо, що в пункті 2 «Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування» необхідно відкоригувати номер Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» № 303 на № 3038-VI.	Враховане	Зауваження враховане, необхідна корекція зроблена у Заяві про визначення обсягів СЕО.
8	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Пункт 5 Заяви про визначення обсягів СЕО	Окрім того, в пунктах 5 «Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено» та 7 «Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування» застосовані законодавчі акти та нормативні документи, які втратили чинність, а саме: постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 932 «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» (на підставі постанови Кабінету Міністрів «Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів» від 04.08.2023 № 816), Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (на підставі Закону України "Про систему громадського здоров'я" від 06.09.2022 № 2573-IX.	Враховане	Зауваження враховане, необхідна корекція зроблена у Заяві про визначення обсягів СЕО.

№ п/п	Уповноважений орган	Редакція частини проекту ДДП/звіту про СЕО, до якого висловлено зауваження	Зауваження/пропозиція	Спосіб врахування (враховане/не враховане/частково враховане)	Обґрунтування
9	Хмельницька ОДА, департамент природних ресурсів та екології	Увесь Звіт про СЕО	Звертаємо увагу, що Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон) регулює відносини у сфері оцінки наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виконання документів державного планування та поширюється на документи державного планування, які стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, управління відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми) та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об'єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки, зважаючи на ймовірні наслідки для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі (далі - території з природоохоронним статусом), крім тих, що стосуються створення або розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Тому, з огляду на вищевказане пропонуємо врахувати, а також на основі сучасних знань і методів та в межах діючого законодавства оцінити і деталізувати вплив такої діяльності на довкілля, у тому числі на здоров'я населення.	Враховане	Зауваження відноситься безпосередньо до Звіту про СЕО. Відповідні вимоги будуть враховані Звітом про СЕО.

Головний фахівець-інженер

Жирнов П.В.